

BUKU MÄTU RO
TA SAKARAMENTA RO NDI OTA
AZA KÄNISA RO BE KIGYE

(Portions of the Prayer Book: Moru)

LONDON
SOCIETY FOR PROMOTING
CHRISTIAN KNOWLEDGE

MÄTU KYENODBO RO

(Morning Prayer)

*Etovo Mätu Kyenoybo ro ro ya, Ruindu'ba ri aza alo kode ga amba,
Taegyi kwoi ro uzini kporo si. Ago 'dooko, nda o'degwo ta se egyi be
tana iyi vosi uzini.*

Ondro ka'do mano se koziro, keza dri teni taoye kozi
ero yasi, se nda koloye be 'do, ago kogo kwoye te ota vo
ro, ago ngye na 'do ayani oko, nda opana adri ero ndi
towa lidriidriro. *Yezekele 18.27*

Mäni takozi maro tana ndi, ago takozi maro ro ondoalo
ma mile. *Loygo 51.3*

Nyada'do mi miro ni takozi maro ri, ago nyoforo
taenji cini maro. *Loygo 51.9*

Tori-olo se Lu le be, ni lindri se lifute ayani, ya se
lifute ago tusu ro, Mi Lu, nyamawo kote. *Loygo 51.17*

Miwa ya miro ayani, ago ko bongo miro, ago nyeza dri
Opi Lu miro re, tana nda yai'dwe be ago kpa yauni be,
nja ko kyilaro ndri, ago ni yai'dwe'ba ndra, ago nda tausu
be taenji'ba ta. *Yoele 2.13*

Yauni ndi 'die'be be takozi ta, ni Lu amaro ro, Ama
mogbo gi ca ni nda be, ago maro ata Opi Lu amaro ro ca
ko, abani ota ndaro ya si, se nda 'ba be gi ca ama mile ono.
Danyele 9.9-10

Opi nyirita ma, oko ko vure si, kpa ko kyila miro tu na
si, tana ukyi mi'ba ma 'da a'doni nja awi ro. *Yeremaya 10.24; Loygo 6.1*

Nyeta dri ami ono, tana 'bädri Lu ro te ti. *Matayo 3.2*

Mangana moyina täpi maro re, ago matana ndäri,
makyé, Täpi, maye ta te kozi ro vo'buyakuru lomvo ago
kpa mi mile: mäsiko tona ma uzini ngywa miro ro. *Luka 15.18-19*

Mici ko vure ya ruindu'ba miro be, Opi, tana mi mile,
lidri se kori be ono, äni ko uzini ngye. *Loygo 143.2*

Ondro ka'do mata gwo, makyé, ama teinye takozi ako,
modo andivo amaro te, ago taijgye i'do ama ya. Ondro

MÄTU KYENODBO RO

mēo takozi amaro te, nda ni ȱgye ago kpa kado ama e'beni takozi amaro ta, ago kpa ojani ni ta se cini ko ȱgye ono ri.
I Yoane 1.8-9

AMI ädrupi ono, Taegyi emba mi amaro te vo amba yasi takozi se amba amaro ono, tana openi, ko da'doni da'do, ni Lu mbarapara Täpi amaro ono kandra si; oko tana openi ya driupi ro si, ya drieta ro si; ago kpa ya taoro ro si; e'be ama ro be tana ro, ta kado i'dwe ro äduako ndaro si. Be ämäri takozi amaro openi driupi si, ondoro ondoro Lu kandra, oko be ämäri tana openi ndra 'dooko moto kala be te voaloya, aro'boya oyeni rigye ȱga se cini musu teni nda rigye ono ta, nda räruni kpa, Ata se alokado ndaro erini kpa, ago kpa ȱga se cini azaka male be lomvo ri, kpa lindri ri be, tana ejini ni nda si, ka'do inye molo'baru ami se cini nojwa ono ri, rudro'beni tro ma be ya undi ako ndi ata tokye ako ro si le tai'dwe ro vo'buyakuru roya, atani driupi si tro ma be:

MÄTU DRIETA RO lidri cini ri mätuni troalo Ruindu'ba be, dooko 'di cini kaya si.

TÄPI Mbarapara, ago kpa i'dwero para, ama ono mäkute ago miwiri kpa te ni liti miro dri si, oso timele kuje be ronye, maso te ndra tausu ya amaro ro vo ndi ole ya amaro ro be, menji ota alokado miro ono gwo, Ta se be oyeni ämäri ayani me'be gwo, ago ta se aba be ko oyeni ämäri ono maye gwo, ago ta kado i'do ama ya: Oko Opi, mi'ba ya miro ki'dwe ama se taenji'ba möyuro ro kwoi lomvo: Lu 'di se ka takozi ànyaro ȱrona mi'ba kori; ago 'di se ka iyi usu takozi ànyaro ta nyologo, oso Tao'ba miro ronye, se nyayo be lidri cini ri ono Kristo Yesu Opi amaro si: Ago Täpi i'dwe ro para, ta ndaro si, mi'ba ama kovolesi ono ori amaro orini Lu 'ba ro ȱgye, ago kpa lia, Ta räru ro ri a'dozana Ävuru alokado miro ri. Amen.

Mätu Takozi e'be ro ono, toto Ruindu'ba ri ni mätuni ire edreedrero kurusi, 'dooko lidri dri 'du kaya si.

LU Mbarapara, Täpi Yesu Kristo Opi amaro ro, se le Lodra takozi'ba ro kote, oko si ànyari drietani eta, ni takozi ero yasi, ruopani; se ozo mbara te ndi ota be ruindu'ba ndaro ri, tana openi ago ayoni lidri ndaro ri,

MÄTU KYENODBO RO

se eta dri be te 'do takozi ànyaro e'bena ndi onana be ta ono: Änya se cini eta dri te endaro ago ma kpa te ȱgye lazo alokado ya, nda e'be ànya ro te, ago onji ànya kpa te dritai ro. Ka'do inye, mi'de molo'baru ndäri kozo drieta ȱgye robe, ndi Tori Alokado ndaro robe, ämäri tana taoye se ma be oyena yau si ono kusi nda robe; ago ori anjoko amaro kovolesi ono, ka'do ro be wäri, undiako, ago kpa alokado; tana ädu ro oko, masa ro be le riyä äduako ndaro ya; Yesu Kristo Opi amaro si.

Lidri oza na tadri gwo nojwa, ago kpa ädu mätu cini ro ya ekye. Amen.

(Lu mi se ole miro ondoalo i'dwero, takozi e'beni, miru mätu se möyuro amaro ono, ago embe ama ca te nyori takozi amaro ro si oko, nyonji ama ri yai'dwe para miro si, ta Yesu Kristo ro ta, Pa'ba ndi Lata'ba amaro. Amen.)

'Dooko Ruindu'ba osona kaya gwo viru, ago oyena Mätu Opi ro gwo ata si ändä, ago lidri dri kpa ro kaya si uguna oyena te ro tro nda be, nojwa ago kpa vo se cini a be mätu lämu'du oye kigye ya.

Täpi amaro se orivoya vo'buyakuru ya ono,
A'doni Ävuru miro ri Alokado
A'do 'bädri miro ro kikyi robe
Ta miro ka'do robe 'bädri ya oso ta ka a'dobe vo'buyakuru ya ronye;

Nyozo ȱgaonya tu ondro ono ro ämäri
Ago nye'be ama takozi amaro ta,
Oso ma azi se ka ama oye be koziro e'bena be ronye;
Nyugu ama ko vo taojoro ya;
Oko mipa ama ni ȱga kozi ri.

Tana a'do 'bädri'ba ro rri ni miro, mbara ago kpa gloria be äduako. Amen.

'Dooko Ruindu'ba ekye:

Ruindu'ba. Opi, mipi kala amaro.
Tadrioza. 'Dooko kala amaro ka'dana räru miro ndi.
Ruindu'ba. Lu, mipa ama ndri.
Tadrioza. Opi, mipa ama ndri.

*Nojwa, 'di cini edreni kurusi, Ruindu'ba atana gwo, ekye,
Räru ka'do Täpi ri, Dgwa ri, ndi Tori Alokado be;*

MÄTU KYENODBO RO

Tadrioza. Oso a'do be kyeno ronye, a'dona kpa inye yau, ago le äduako. Amen.

Ruindu'ba. Ami, nyäräru Opi.

Tadrioza. Ävuru Opi ro ka'do räru räru ro.

'Dooko longo ono uzini uzi, ondro ko oygoni oygi, oko totoalo Tu Efo ro Yesu ro si, ko uzini ca kpa ko oygoni, oko anjina aza tona ayani vona ya.

VENITE

Longo Dawidi ro 95

NYIKYI, mi'de mango longo Yekova ri: mi'de ma'do riya be mbara njaopa ro amaro ya.

Mi'de mikyi nda mile aro'boya oye be: maka'da andivo amaro riya ro nda ya longo si.

Tana Yekova ni Lu fondra yi: ago 'bädri'ba 'desi para lui cini aza drisi.

Cuku cini 'bädri ro orivoya dri ndaro ya: ago mbara 'berenwa ro kpa ndaro.

Gyi 'desi ni ndaro, ago nda 'ba ànya ni: ago dri ndaro e'de gini kpa ni.

Nyikyi, mi'de märäru ago mändi kundu kpa: ago maso kaya vuru Yekova O'ba'ba amaro kandra.

Tana nda ni Yekova Lu amaro owo: ago ama ni lidri lowo ndaro ro, ago kpa timele dri ndaro ro owo.

Ondro ono ka'do nyeri ata ndaro te oko, mi'ba ya amiro kungyi ko, oso aye be tu ya ekwo ro si, ago tu ta ojoro si vo cowa ya ana ronye.

Se zutu-uku amiro ojo ta maro be si na: ànya ojoi ta maro te, ago ndrei losi maro kpa te.

'Di kai okwo ma ro rri ndroa na 'butesu, ago makye: Lidri se kwoi wirite ya ànyaro ya, tana ànya ni liti maro ro ko;

Se märäru gwo rigye kyila si: Ta'dota ànya ri ocini vo loli ro maro ya te i'do.

Räru ka'do Täpi ri, Dgwa ri, ndi Tori Alokado be; Oso a'do be kyeno ronye, a'dona kpa inye yau, ago le äduako. Amen.

'Dooko longo esona gwo ono vo, oso anji be ronye, ago ndroa ce longo cini ädu na ya, kode uzina uzi kode a oygoni oygo ya äduna ya, azana tädrina gwo oso nonye:

MÄTU KYENODBO RO

Räru ka'do Täpi ri, Dgwa ri, ndi Tori Alokado be:

Tadrioza: Oso a'do be kyeno ronye, a'dona kpa inye yau, ago le äduako. Amen.

'Dooko tauzi käti uzini ngye, yboro uwi uwi kado si, se anji teni Buku Uku ya, oso ara be ro vona ya ronye: E'be gialo kode vo uzi ro aza adi te ro nja tu 'do ta. Ago 'di na se ka ta 'do uzi na ni, mi ozani ago edreni vo se 'di cini unina ndi nda na erini ya.

Tauzi cini ya teinye dri tauzi eto ako Ruindu'ba (kode uzi'bana se aza ka uzina ni 'do) ri ayoni nonye, ekye, Etova Capata ono ro ni no, kode väsi capatana ono ro etovona ni no, buku nani ro: Ago tauzi onde nai cini vosi atani nonye Tauzi käti kye ni no, ago tauzi tiri ro kpa inye.

TE DEUM

MÄRÄRU mi Lu: Mäni mite a'doni Opi yi.

'Bädri cini mätu mi te: Täpi äduako.

Malaika cini ayodri te miri kporo si: Vo'buyakuru ndi mbara se cini kigye be.

Malaika ago Malaika fopara: rite 'du dri ayoni miri, Alokado, Alokado, Alokado: Opi Lu lowa ro ono.

Vo'buyakuru ndi 'bädri be twi 'desi miro si; ndi räru miro be.

Lowa Gboko Lazo'ba ro: ye räru miri.

Rumora kado Nebii ro: ye räru miri.

Kyila'ba kado ànya se äfu be taoma ànyaro ta: ye räru miri.

Känisa alokado vo 'bädri ro ya gbikyi: nii mi ndi;

Täpi se: 'Desi na okye ako;

Dgwa se, alodi ngye: miro se si ni oroni;

Ago kpa Tori Alokado; 'di i'dwe'ba.

Mi ni 'bädri'ba gloria ro: Mi Kristo.

Mi ni Dgwa äduako yi: Täpi ro.

Se miru ta lidri opa ro be mi kembe ono: nyamawo ya nguti tu'dejwa uniako ro kpa ko.

Ago ondro mipe si osi odra ro te re oko: mipi käläsi 'bädri vo'buyakuru ro te taoma'ba cini ri.

Mi se miri te drigwo Lu ro ya: räru Täpi ro ya.

Mama ndi nyego a 'da: a'doni vure'ba amaro ro.

Ta'dota mämätu mi, mipa ruindu'ba miro: se mitwe be kwoi kari lagyeamba miro si.

Mi'ba ati ànya tro taŋye'ba miro lako: gloria räru äduako ya.

MÄTU KYENODBO RO

Opi, mipa lidri miro: ago nyäru 'di miro yi.
Nyätäkyi ànya: ago nyenja ànya kuru äduako.
Ondo ro ondo ro: ma mienja 'desi ro;
Ago ma Äyuru miro mätu: rri 'bädri äduako.
Nya'do nja, ole be Opi: ama ätini kitu ono si takozi ako.
Opi, nya'do yauni be ama dri: nya'do yauni be ama dri.
Opi, mi'ba yauni miro ko'ba ama a'doni tefe: tana mio'ba
amaro te ro mi dri.
Opi, ma'ba mi te ro 'du mi dri: mi'ba epere ma ko.

Kode ono,
BENEDICITE

AMI losi cini Opi ro, nyäru Opi: Nyäräru nda, ago
nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.
Ami Malaika cini Opi ro, nyäru Opi: Nyäräru nda, ago
nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Vo'buyakuru, nyäru Opi: Nyäräru nda, ago nyenja
nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Gyi cini se Vo'buyakuru kundusi ono, nyäru Opi:
Nyäräru nda, ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Mbara cini Opi ro, nyäru Opi: Nyäräru nda, ago
nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Kitu ndi Emba be, nyäru Opi: Nyäräru nda, ago
nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami 'Bi'bi Vo'buyakuru ro, nyäru Opi: Nyäräru nda,
ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami 'Bu Logyilogyi ndi Nduruři be, nyäru Opi:
Nyäräru nda, ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Oli Lu ro ono, nyäru Opi: Nyäräru nda, ago
nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Asi ndi Vo eme be, nyäru Opi: Nyäräru nda, ago
nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Meri ndi Tayi be, nyäru Opi: Nyäräru nda, ago
nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Nduruři ndi Lätutu be, nyäru Opi: Nyäräru nda,
ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Vo'ofo ndi Ki'dwe be, nyäru Opi: Nyäräru nda,
ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami 'Busi ndi Siya be, nyäru Opi: Nyäräru nda, ago
nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

MÄTU KYENOPBO RO

Ami Igäkyi ndi Kitu be, nyäru Opi: Nyäräru nda,
ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Igaeysi ndi Vouni be, nyäru Opi: Nyäräru nda,
ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Sionyi'bu ro ndi 'Dikolo be, nyäru Opi: Nyäräru
nda, ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Mi'ba 'Bädri käru Opi ndi inye: Mi'ba käräru nda ago
kenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami 'Bereñwa ndi Lutu be, nyäru Opi: Nyäräru nda,
ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Igä-luru se cini Gini dri ono, nyäru Opi: Nyäräru
nda, ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Koro cini, nyäru Opi: Nyäräru nda, ago nyenja
nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami se Gyi 'desi ndi Oga gyi ro be, nyäru Opi: Nyäräru
nda, ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Ti'bi 'desipara, ago nga vo se cini kaba Gyi ya si
ono, nyäru Opi: Nyäräru nda, ago nyenja nda 'du kuru
'desi ro äduako.

Ami ari se cini kaba oli ya si ono, nyäru Opi: Nyäräru
nda, ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Eza cowa ro ndi Ti be, nyäru Opi: Nyäräru nda,
ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Igwa Lidri ro, nyäru Opi: Nyäräru nda, ago
nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Mi'ba Yisaraele käru Opi: Nyäräru nda, ago nyenja
nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami se Ruindu'ba 'Desi ro Opi ro, nyäru Opi: Nyäräru
nda, ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami se Ruindu'ba Opi ro, nyäru Opi: Nyäräru nda,
ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Tori ago Lindri Tangye'ba ro, nyäru Opi:
Nyäräru nda, ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Ami Lidri se Alokado tori na möyuro ono, nyäru
Opi: Nyäräru nda, ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro
äduako.

Ami Anania, Azaria, ago Misaele, nyäru Opi: Nyäräru
nda, ago nyenja nda 'du kuru 'desi ro äduako.

Räru ka'do Täpi ri, Igwa ri, ndi Tori Alokado be:
Oso,a'do be kyeno ronye, a'dona kpa inye yau, ago le
äduako. Amen.

MÄTU KYENODBO RO

'Dooko tauzi riri äzi na kpa gwo, a'do tauzi ro vo ro, se äruna ni Tao'bora To'di ya, 'dooko kundu igye longo esona gwo.

BENEDICTUS

Luka 1.68

OPI ka'do räru be, se ni Lu Yisaraele ro; tana nda täkyi lidri ndaro te, ndi twe drina kpa te,

Ago nda enga kwoi ngaoparo te ämäri: zo ruindu'ba ndaro Dawidi ro ya.

(Oso nda kata be kala Nebi alokado ro si ronye; se be ro orivoya kyeno eto 'bädri ro si.)

Dgaoparo ni kyila'baazi amaro rigye si: ago kpa ni dri ànya se cini yana be oso ro ama lomvo ono roya si.

Yauni ka'dani zutu-uku amaro ri: tao'ba alokado ndaro tana oyini.

Räru se nda äru yi gwo sina Abarayama zutu amaro ri: Se ozoni ämäri:

Anjioko apa ama te ni kyila'baazi amaro rigye si oko: mindururobe ndäri turi ako;

Ta alokado ya ago kpa tangye si nda mile: u'du se morina si ndi ti'de.

Ago mi, Dgwa äzia mi 'da nebi 'desi fopara ro: tana nyoyina ni käti Opi mile liti ndaro e'deni nja;

Tauni ngaoparo ka'dani lidri ndaro ri: takozi e'be ànyaro si.

Tana yauni para Lu amaro ro si: se tu na iwi te ni kuru si, ätäkyi ama te sina.

Dga eyini ànya dri se ri be vouni ya, ago kpa lindri odra roya: Pa amaro lepeni liti tatokpe ro ya.

Räru ka'do Täpi ri, Dgwa ri, ndi Tori Alokoado be: Oso a'do be kyeno ronye, a'dona kpa inye yau, ago le äduako. Amen.

Kode Longo ono,

JUBILATE DEO

Longo 100

NYA'DO riyä be Yekova ya, ami 'bädri cini ono: nyinduru Lu ri yai'dwesi, ago nyikyi nda mile longo be.

MÄTU KYENODBO RO

Mini kado Yekova nda ni Lu yi: nda ni se ko'ba ama be owo, ago ko andivo amaro yi owo; ama ni lidri ndaro, ago timele lowo ndaro ro owo.

Mici amiro ri käläsi ndaro ya si aro'boya be, ago goko ndaro ya räru be: nya'do aro'boya be ndäri, ago nyata ta kado Ävuru na ya.

Tana Yekova ni yai'dwe'ba yi, yauni ndaro äduako: ago tangye ndaro a'dona ndi rri kovole'ba ono ri le kai ri.

Räru ka'do Täpi ri, Dgwa ri, ndi Tori Alokoado be: Oso a'do be kyeno ronye, a'dona kpa inye yau, ago le äduako. Amen.

'Dooko aynona kode äzina Taoma Lazo'bai ro gwo tro Ruindu'ba be edre edre ro kurusi:

MAMA Lu Täpi Mbarapara ya, O'ba'ba vo'buyakuru ndi 'bädri be ro:

Ago kpa Yesu Kristo, Dgwa alodi ndaro, Opi amaro ya, Nda se akote Tori Alokoado si, ndi ätite Dguti Maria lomvo, se ezarute Pontio Pilato si, otote, drate, ndi asete: Nda cigwo vo ori ro tori ro ya; U'du ninasi oko nda efote kpa to'di ni avo yasi; Nda oyite vo'buyakuru ya, Ago rite drigwo Lu Täpi Mbarapara ro ya; Nda ikyia 'da ni lau vure ori'ba ndi avo be ro openi.

Mama Tori Alokoado ya; Känisa Alokoado Katolika ya; Rumora Tangye'bai ro ya; Dgaa'bero ni takozi ri; Efo lomvo ro, Ago ori äduako ya. Amen.

Ago 'do vosi, mätu kwoi esona gwo, lidri cini kaya si, taoro si Lu ri, ago Ruindu'ba ayona gwo käti ro ändä,

Ruindu'ba. Opi ka'do tro ami yi be.

Tadrioza. Ago kpa lindri miro be.

Ruindu'ba. Mi'de mämätu.

Opi, nyaka'da yauni miro ama dri.

Tadrioza. Kristo, nyaka'da yauni miro ama dri.

Ruindu'ba. Opi, nyaka'da yauni miro ama dri.

'Dooko Ruindu'ba ndi lidri cini be oyena Mätu Opi ro troalo.

TÄPI amaro, se orivoya vo'buyakuru ya ono, A'doni Ävuru miro ri Alokoado. A'do 'bädri miro ro kikyi robe Ta miro ka'do robe 'bädri ya oso ta ka a'dobe vo'buyakuru ya ronye; Nyozo ngaonya tu ondro ono ro

MÄTU KYENODBO RO

ämäri Ago nye'be ama takozi amaro ta, Oso ma azi se ka ama oye be koziro e'bena be ronye; Nyugu ama ko vo taojoro ya; Oko mipa ama ni njga kozi ri. Amen.

Ruindu'ba kongate kedrete kurusi oko atana gwo ekye.

Ruindu'ba. Opi, nyaka'da yauni miro ama dri.
Tadrioza. Ago nyozo njgaopa miro ämäri.
Ruindu'ba. Opi mipa dri'bai miri amaro ro.
Tadrioza. Ondro mäzi mite oko, nyeri ama yauni si.
Ruindu'ba. Miso tanjye ruindu'ba miro lomvo.
Tadrioza. Ago mi'ba lidri onjionji miro ka'do riyä be.
Ruindu'ba. Opi, mipa lidri miro yi.
Tadrioza. Ago nyäru 'di se te miro ono.
Ruindu'ba. Nyozo tatokpe tu amaro si, Opi.
Tadrioza. Tana 'di aza i'do kyila oyevoya ama ta, e'be gialo mi, Opi.

Ruindu'ba. Lu nyede ya amaro wäri.

Tadrioza. Ago miru Tori Alokado miro ko ni ama re si.

'Dooko Mätu Juruywa nätu ono esona gwo, se käti tu 'du ro, se adi be ro nja Runora ta kpa ro modona ayani: ririna Tatokpe ro: ninana ono Yauni ta, ori orizana kado: Oko mätu ritu ädu ro kwoi lutwени i'do, oko ro mätuni ondo ro, mätu kyenoybo roya ndroa ya rri ro, oso nonye, 'di cini kaya si.

MÄTU RIRINA TATOKPE TA

LU, mi ni kuzupi tatokpe ro, ago ni lu'bana yi ono, se **L**uni na si ni adri äduako amaro yi, ago se ruindu na ro ni dritayi yi: nyagaga ama se ruindu'ba yi mäyuro miro ono, ni kyila se cini ätruksu'du kyila'baazi amaro ro ya si; tana ama, taoma endaro si, njga gaga miro ya, ma'dorobe turi ako, ni mbara kyila'baazi aza alo ro ri; mbara Yesu Kristo Opi amaro ro si. Amen.

MÄTU NINA TAI'DWE RO TA

OPI, Täpi se amaro, vo'buyakuru ro ono, mbarapara **L**u äduako ono, se lofo ama ni londro ro etovo tu ondro ono ro ya; nyagaga ama tu na ono ya, mbara para miro ono si; ago kitu ondro ono si ono, mi'ba ma'de ko takozi ya, ca mämu kpa ko vo kozi odra ro ya; oko taoye

MÄTU KYENODBO RO

cini amaro, ara ro be, ole miro vo ro, ondoalo ta se njgye aye ro be ayani mi mile; Yesu Kristo Opi amaro si. Amen.

MÄTU DGAGA RO

(Children's Prayer)

LU, Täpi amaro, nyeri mätu amaro. Nyagaga vo maro kitu ono si zwi. Mi'ba märi Yesu Kristo luni, tana kyeno, 'dooko nda be dri orivoya 'bädri ya, nda ekye, "Mi'ba njwa gjijwa ikyini ma re; nyalaga ànya ko zo". Nyäru endre maro, täpi maro be ndi lidri cini maro be. mi'ba ya miro kuni lidri cini lomvo, ago mi'ba taoye maro, mi usini kado, Yesu Kristo Opi amaro si. Amen.

MÄTU 'DESI 'BÄDRI AMARO RO TA

LU Mbarapara, se ni njga cini ro te ono, ma mi mätu yauni o'bani 'bädri amaro Sudan ro ono dri. Mipa ànya se a'ba te ämä dri drikaca be ono, tana kuri yi ro be, njga se cini kado ayani, ama se nda zele ono ri, ago ole miro vo ro ayani. Nyäru dri'ba 'desi se ndra, miri ono ro; warib'a cini, se warib'a cini 'bakici Sudan ro ro, "District Commissioner" ndi Mamur cini be, Opi ndi 'di se cini drikaca be Miri ya be. Nya'do 'desi ro ya ànyaro dri, tana ko'ba yi mi ro 'du käti ago kopei ta lidri ro ro 'diri. Nyozo tatokpe ndi njadriamba be 'bädri amaro ya, ago gloria miro mi'ba a'doni ndra, ya lidri ro ya, ta Yesu Kristo Opi amaro si. Amen.

MÄTU KURISOSTOMO RO

LU Mbarapara, se ozo yauni ni ämäri yau tu ono si ono ikyini tro ya alo si mätu amaro dro'beni miri ono; mi se mi'ba tao'ba be mätu 'di ritu kode nätu ro se otoy kala te voaloya Ävuru miro ya, mätunai erini ono; dia miye yauono, Opi, ole ndi taeji ruindu'ba miro ro, oko gialo se 'debe re ànya be ayani; mi'ba ama 'bädri se ono ya tanjye miro unini, ago 'bädri se ka be ikyi ana ya a'doni adri äduako be. Amen.

MÄTU KYENODBO RO

2 Korinto'ba 13

TAI'DWERO Yesu Kristo Opi amaro ro; ndi ŋgalu Lu ro be, ndi rumora Tori Alokado ro be, ka'do tro amai be yauono, ago le äduako. *Amen.*

Mätu Kyenoybo ro kyete ni no.

MÄTU TANDROLE RO

(Evening Prayer)

Etovo Mätu Tandrole ro ro ya, Ruindu'ba ri aza alo kode ga amba, Taegyi kwoi ro uzini kporo si. Ago 'dooko nda o'degwo ta se egyi be tana iyi vosi uzini.

ONDRO ka'do mano se koziro, keza dri teni taoye kozi ero yasi, se nda koloye be 'do, ago kogo kwoye te ota vo ro, ago ŋgye na 'do ayani oko, nda opana adri ero ndi towa lidriidiro.

Yezekele 18.27

Mäni takozi maro tana ndi, ago takozi maro ro ondoalo ma mile.

Longo 51.3

Nyada'do mi miro ni takozi maro ri, ago nyoforo taenji cini maro.

Longo 51.9

Tori-olo se Lu le be, ni lindri se lifute ayani, ya se lifute ago tusu ro, Mi Lu, nyamawo kote.

Longo 51.17

Miwa ya miro ayani, ago ko bongo miro, ago nyeza dri Opi Lu miro re, tana nda yai'dwe be ago kpa yauni be, ŋga ko kyilaro ndri, ago ni yai'dwe'ba ndra, ago nda tausu be taenji'ba ta.

Yoele 2.13

Yauni ndi 'die'be be takozi ta, ni Lu amaro ro, Ama mogbo gi ca ni nda be, ago maro ata Opi Lu amaro ro ca ko, abani ota ndaro ya si, se nda 'ba be gi ca ama mile ono.

Danyele 9.9-10

Opi nyirita ma, oko ko vure si, kpa ko kyila miro tu na si, tana ukyi mi'ba ma 'da a'doni ŋga awi ro.

Yeremaya 10.24; Longo 6.1

Nyeta dri ami ono, tana 'bädri Lu ro te ti.

Matayo 3.2

Maŋgana moyina täpi maro re, ago matana ndäri, makye, Täpi, maye ta te kozi ro vo'buyakuru lomvo ago kpa mi mile: mäsiko tona ma uzini ŋgwa miro ro.

Luka 15.18-19

Mici ko vure ya ruindu'ba miro be, Opi, tana mi mile, lidri se kori be ono, äni ko uzini ŋgye.

Longo 143.2

Ondro ka'do mata gwo, makye, ama teinye takozi ako, modo andivo amaro te, ago tangye i'do ama ya. Ondro merö takozi amaro te, nda ni ŋgye ago kpa kado ama

MÄTU TANDROLE RO

e'beni takozi amaro ta, ago kpa ojani ni ta se cini ko ḥgye
ono ri.
i Yoane 1.8-9

AMI ädrupi ono, Taegyi emba mi amaro te vo amba yasi takozi se amba amaro ono, tana openi, ko da'doni da'do, ni Lu mbarapara. Täpi amaro ono kandra si; oko tana openi ya driupi ro si, ya drieta ro si; ago kpa ya taoro ro si; e'be ama ro be tana ro, ta kado i'dwe ro äduako ndaro si. Be ämäri takozi amaro openi driupi si, ondoro ondoro Lu kandra, oko be ämäri tana openi ndra 'dooko moto kala be te voaloya, aro'boya oyeni rigye ḥga se cini musu teni nda rigye ono ta, nda räruni kpa, Ata se alokado ndaro erini kpa, ago kpa ḥga se cini azaka male be lomvo ri, kpa lindri ri be, tana ejini ni nda si, ka'do inye molo'baru ami se cini norwa ono ri, rudro'beni tro ma be ya undi ako ndi ata tokye ako ro si le tai'dwe ro vo'buyakuru roya, atani driupi si tro ma be:

MÄTU DRIETA RO troalo lidri cini ri mätuni troalo Ruindu'ba be, 'dooko 'di cini kaya si.

TÄPI Mbarapara, ago kpa i'dwero para, ama ono mäkute ago miwiri kpa te ni liti miro dri si, oso timele kuje be ronye, maso te ndra tausu ya amaro ro vo ndi ole ya amaro ro be, menji ota alokado miro ono gwo, Ta se be oyeni ämäri ayani me'be gwo, ago ta se aba be ko oyeni ämäri ono maye gwo, ago ta kado i'do ama ya: Oko Opi, mi'ba ya miro ki'dwe ama se taenji'ba mäyuro ro kwoi lomvo: Lu 'di se ka takozi ànyaro erona mi'ba kori; ago 'di se ka iyi usu takozi ànyaro ta nyologo, oso tao'ba miro ronye, se nyayo be lidri cini ri ono Kristo Yesu Opa amaro si: Ago Täpi i'dwe ro para, ta ndaro si, mi'ba ama kovolesi ono ori amaro orini Lu 'ba ro ḥgye, ago kpa lia, Ta räru ro ri a'dozana Ävuru alokado miro ri. Amen.

Mätu Takozi e'be ro ono, toto Ruindu'ba ri ni mätuni ire edreedrero kurusi, 'dooko lidri dri 'du kaya si.

LU Mbarapara, Täpi Yesu Kristo Opi amaro ro, se le lodra takozi'ba ro kote, oko si ànyari drietani eta, ni takozi ero yasi, ru-pani; se ozo mbara te ndi ota be ruindu'ba ndaro ri, tana openi ago ayoni lidri ndaro ri, se

MÄTU TANDROLE RO

eta dri be te 'do takozi ànyaro e'bena ndi onana be ta ono; Anya se cini eta dri te endaro ago ma kpa te ḥgye lazo alokado ya, nda e'be ànya ro te, ago onji ànya kpa te dritai ro. Ka'do inye, mi'de molo'baru ndäri kozo drieta ḥgye robe, ndi Tori Alokado ndaro robe, ämäri tana taoye se ma be oyena yau si ono kusi nda robe; ago ori anjoko amaro kovolesi ono, ka'do ro be wäri undiako, ago kpa alokado; tana ädu ro oko, masa ro be le riyä äduako ndaro ya; Yesu Kristo Opi amaro si. Amen.

(Lu mi se ole miro ondoalo i'dwero, takozi e'beni, miru mätu se mäyuro amaro ono, ago embe ama ca te nyori takozi amaro ro si oko, nyonji ama ri yai'dwe para miro si, ta Yesu Kristo ro ta, Pa'ba ndi Lata'ba amaro. Amen.)

'Dooko Ruindu'ba osona kaya gwo vuru, ago oyena Mätu Opi ro gwo ata si ändä, ago lidri dri kpa ro kaya si uguna oyena te ro tro nda be,

TÄPI amaro se orivoya vo'buyakuru ya ono, A'doni Ävuru miro ri Alokado. A'do 'bädrimiro ro kikyi robe Ta miro ka'do robe 'bädrin ya oso ta ka a'dobe vo'buyakuru ya ronye; Nyozo ḥgaonya tu ondro ono ro ämäri Ago nye'be ama takozi amaro ta, Oso ma azi se ka ama oye be koziro e'bena be ronye; Nyugu ama ko vo taojoro ya; Oko mipa ama ni ḥga kozi ri. Tana a'do 'Bädrin'ba ro rri ni miro, Mbara ago kpa gloria be äduako. Amen.

'Dooko Ruindu'ba ekye:

Ruindu'ba. Opi, mipy kala amaro.

Tadrioza. 'Dooko kala amaro ka'dana räru miro ndi.

Ruindu'ba. Lu, mipa ama ndri.

Tadrioza. Opi, mipa ama ndri.

Noywa, 'di cini edreni kurusi, Ruindu'ba atana gwo, ekye:

Räru ka'do Täpi ri, Igwa ri, ndi Tori Alokado be;

Tadrioza. Oso a'do be kyeno ronye, a'dona kpa inye yau, ago le äduako. Amen.

Ruindu'ba. Ami, nyäräru Opi.

Tadrioza. Ävuru Opi ro ka'do räru räru ro.

'Dooko longo uzini kode ongoni oygo oso ara be ronye. 'Dooko tauzi ni Buku Uku ya si, oso anji be ronye. 'Do vosi, MAGNIFICAT, (anjioko, Longo Maria Iguti äru äru ro), Moru si, oso ono ronye:

MÄTU TANDROLE RO

MAGNIFICAT

Luka 1

LINDRI maro ka Opi räru: Ago tori maro te riyä be Lu 'diopa'ba maro si.

Tana nda ndre: ori mäyuro ruindu'ba ndaro ono ro te.

Tana mindre, ni tu se ono si ono: kovole'ba cini uzia ma 'da kado.

Tana nda se mbaraekye ono ye ta 'desi te märi: ago ävuru ndaro ni Alokado.

Ago yauni ndaro orivoya kovole'ba ono dri: le kai dri, se turi nda be turi ono.

Nda ka'da mbara ndaro te kufu ndaro si: Nda pere driungi'ba te ni tauni ànyaaro ya si.

Nda lofo mbara'ba ndra gwo vuru, ni gitit ero drisi: Ago enga ànya se pari mäyuro ono gwo kuru 'desi ro.

Nda päri ànya se täbiri ro, te ñga amba kado si: Oko ñga'ba nda zote kovole awi dri si.

Nda pa Yisaraele ruindu'ba ndaro te, ta yauni ro ndäri tana oyina si: Oso nda ko'ba tao'bana be täpi amaro ri, Abarayama ndi kwozo ndaro be ronye äduako.

Räru ka'do Täpi ri, Igwa ri, ndi Tori Alokado be: Oso a'do be kyeno ronye, a'dona kpa inye yau, ago le äduako. Amen.

Kode Longo ono,

CANTATE DOMINO

Longo 98

MINGO longo to'di Yekova ri: tana nda ye talaro ro 'desi te.

Drigwo ndaro si, ago kufu alokado ndaro si: nda usu ñgaope re te yiri.

Yekova ayo ñgaopa ero tana te: ago a'do kado ndaro nda ka'da te ñbele ro, Lu uniako'bai misi.

Yauni ndi tangye ndaro be Yisaraele lomvo tana otote nda dri: ago cuku cini 'bädri ro ndre ñgaopa Lu amaro ro te.

Nyaka'da andivo amiro riyä ro Yekova ri, ami 'bädri cini ono: miingo longo, miye riyä, ago nyozo aro'boya ri.

MÄTU TANDROLE RO

Nyäräru Yekova kudi si: mingó longo kudi si, se aro'boya ozo ro 'do si ayani.

Nyaka'da andivo amiro Yekova 'bädri'ba mile riyä ro: toro'ba ndi cekure be si.

Mi'ba gyi 'desi kwoye kporo, ago ñga se cini kigye ono be: 'bädri ñgulu ono, ndi ànya se kwori be kigye ono be.

Mi'ba oga gyi tändri ro kutu dri ri, ago lutuñwa ka'do yai'dwesi tro alo Yekova mile: tana nda kikyi vure 'bädri ro openi.

Nda opena vure 'bädri ro tangye 'diri si: ago vure lidri ro ñga-lewe ako si,

Räru ka'do Täpi ri, Igwa ri, ndi Tori Alokado be: Oso a'do be kyeno ronye, a'dona kpa inye yau, ago le äduako. Amen.

'Dooko tauzi ni Buku To'di ya oso se ara vona be ronye. Ago vo igye si oko longo NUNC DIMITTIS ono, (anjioho Longo Simona ro).

NUNC DIMITTIS

Luka 2.29

YAU ono, Opi nya ruindu'ba miro ono o'ba oyini lia ro: oso ata miro ronye.

Tana mi maro ndre: ñgaopa miro te;

Se nyede be: lidri cini mi si;

Ðgaeyi atrai eyizana: ago kpa gloria lidri miro Yisaraele ro.

Räru ka'do Täpi ri, Igwa ri, ndi Tori Alokado be: Oso a'do be kyeno ronye, a'dona kpa inye yau, ago le äduako. Amen.

Ondro ko, kode longo ono:

DEUS MISEREATUR

Longo 67

LU nya'do yauni be ämäri, ago nyäru ama: ago nyaka'da ñgaeyi mi miro ro ämäri, ago nya'do yauni be ämäri.

Tana äni liti miro ro be 'bädri ya: ñgaopa 'di ede ro miro 'di cini lakosi.

Mi'ba lidri käräru mi, Lu: mi'ba lidri cini käräru mi ri Mi'ba tu'de cini ka'do riyä be ndi yai'dwesi: tana

MÄTU TANDROLE RO

mipena vure lidri ro 'da ḥngye, ago nyätäkina tu'de cini 'bädri ro 'da.

Mi'ba lidri cini käräru mi, Lu: mi'ba lidri cini käräru mi ri.

'Dooko 'bädri lofona ḥnga cini ndaro ndi: ago Lu, anjioko Lu andivo amaro ro, ozona äru ndaro 'da ämäri.

Lu äruna ama 'da: ago 'bädri cu gbikyi turina nda 'da.

Räru ka'do Täpi ri, Dgwa ri, ndi Tori Alokado be: Oso a'do be kyeno ronye, a'dona kpa inye yau, ago le äduako. Amen.

'Dooko aygona kode äzi na Taoma Lazo'bai ro gwo, tro Ruindu'ba be, edre edre ro kuru si.

MAMA Lu Täpi Mbarapara ya, O'ba'ba vo'buyakuru ndi 'bädri be ro:

Ago kpa Yesu Kristo Dgwa alodi ndaro, Opi amaro ya, Nda se akote Tori Alokado si, ndi ätite Dguti Maria lomvo, se eazarute Pontio Pilato si, otote, drate, ndi asete: Nda cigwo vo ori ro tori ro ya; U'du ninasi oko nda efote kpa to'di ni avo yasi; Nda oyite vo'buyakuru ya, Ago rite drigwo Lu Täpi Mbarapara ro ya; Nda ikyia 'da ni lau vure ori'ba ndi avo be ro openi.

Mama Tori Alokado ya; Känisa Alokado Katolika ya; Rumora Tanjye'bai ro ya; Dgae'bero ni takozi ri, Efo lomvo ro, Ago ori äduako ya. Amen.

Ago 'do vosi, mätu kwoi esona gwo, lidri cini kaya si, taoro si Lu ri, ago Ruindu'ba ayona gwo käti ro ändä,

Ruindu'ba. Opi ka'do tro ami yi be.

Tadrioza. Ago kpa lindri miro be.

Ruindu'ba. Mi'de mämätu.

Opi, nyaka'da yauni miro ama dri.

Tadrioza. Kristo, nyaka'da yauni miro ama dri.

Ruindu'ba. Opi, nyaka'da yauni miro ama dri.

'Dooko Ruindu'ba ndi lidri cini be oyena Mätu Opi ro troalo.

TÄPI amaro se orivoya vo'buyakuru ya ono, A'doni Ävuru miro ri Alokado. A'do 'bädri miro ro kikyi robe. Ta miro ka'do robe 'bädri ya oso ta ka a'dobe vo'buyakuru ya ronye; Nyozo ḥngaonya tu ondro ono ro ämäri Ago nye'be ama takozi amaro ta, Oso ma azi se

MÄTU TANDROLE RO

ka ama oye be koziro e'bena be ronye; Nyugu ama ko vo taojoro ya; Oko mipa ama ni ḥnga kozi ri. Amen.

Ruindu'ba konyga kedrete kurusi oko atana gwo ekye.

Ruindu'ba. Opi, nyaka'da yauni miro ama dri.

Tadrioza. Ago nyozo ḥngaopa miro ämäri.

Ruindu'ba. Opi mipa dri'bai miri amaro ro.

Tadrioza. Ondro mäzi mite oko, nyeri ama yauni si.

Ruindu'ba. Miso tanjye ruindu'ba miro lomvo.

Tadrioza. Ago mi'ba lidri onjionji miro ka'do riyä be.

Ruindu'ba. Opi, mipa lidri miro yi.

Tadrioza. Ago nyäru 'di se te miro ono.

Ruindu'ba. Nyozo tatokpe tu amaro si, Opi.

Tadrioza. Tana 'di aza i'do kyila oyevoya ama ta, e'be gialo mi, Opi.

Ruindu'ba. Lu nyede ya amaro wäri.

Tadrioza. Ago miru Tori Alokado miro ko ni ama re si.

'Dooko mätu nätu kwoi esona gwo, se käti; ni kitu 'do ro, ririna tatokpe ro: ninana, ni ḥngaopa ro ni ḥnga se cini kozi ri—se ritu ädu ro kwoi, mätuni ro rri ro, lutweni i'do.

MÄTU RIRI TANDROLERO

LU, ole alokado, taäyi ḥngye, ago kpa taoye cini 'diri ro kefo be ni mire si ono: nyozo tatokpe ruindu'ba miro ri, se 'bädri ni ko te ozoni ono, tana ya amaro kpa, a'ba ro be ota miro oroni ayani. Ago aza kpa, agaga ama be te misi, ni turi kyila'baazi amaro ro ya si ono, mande ori amaro ro be loli ya, ndi ta lia tokpe be. Ta Yesu Kristo, Opi amaro ro si. Amen.

MÄTU NINA 'DIOPA RO NI DGA CINI KOZI RI

MOLBARU miri, Opi, nyeyi vouni amaro ono, ago nyagaga ama yauni para miro ono si, ni ḥnga se cini kozi ḥngäkyi ono ro ri, tana ḥngalu Dgwa se alodi miro, Opa'ba amaro, Kristo ro ta. Amen.

MÄTU RUINDU'BAI TA NDI LIDRI BE

LU Mbarapara ago kpa äduako, se ka ta laro ro 'desi Loyena aloni ono, yauni miro si nyezo tori mbara ozoro

MÄTU TANDROLE RO

Bisi'bu ndi Ruindu'ba amaro be dri, ndi lowa cini se ozobe taoti ànyaro zele ono be, tana ànya ki'dwe yi miro be endaro, nyeso ndururu'i äru miro ro rri ro ànya dri, Nyozo ono, Opi, taoro Lata'ba ndi Pa'ba amaro ro Yesu Kristo ro si. *Amen.*

MÄTU KURISOSTOMO RO

LU Mbarapara, se ozo yauni ni ämäri yau tu ono si ono Likyini tro ya alo si mätu amaro dro'beni miri troalo; mi se mi'ba tao'ba be mätu 'di ritu kode nätu ro se otoy i kala te voaloya Ävuru miro ya, mätunai erini ono; dia miye yauono, Opi, ole ndi taeji ruindu'ba miro ro, oko gialo se 'debe re ànya be ayani; mi'ba ama 'bädri se ono ya tangye miro unini, ago 'bädri se ka be ikyi ana ya a'doni adri äduako be. *Amen.*

2 Korinto'ba 13

TAI'DWERO Yesu Kristo Opi amaro ro; ndi ñgalu Lu ro be, ndi rumora Tori Alokado ro be, ka'do tro amai be yauono, ago le äduako. *Amen.*

Mätu Tandrole ro kyete ni no.

LITANI

(*Mätu ndi tadriozarona be*)

LU Täpi vo'buyakuru ro ono; nya'do yauni be ama taenji'ba möyuro ono dri.

Lu Täpi vo'buyakuru ro ono; nya'do yauni be ama taenji'ba möyuro ono dri.

Lu Dgwa, Opa'ba 'bädri ro: nya'do yauni be ama taenji'ba möyuro ono dri.

Lu Dgwa, Opa'ba 'bädri ro: nya'do yauni be ama taenji'ba möyuro ono dri.

Lu Tori Alokado, se kefo be ni Täpi ndi Dgwa be re si ono: nya'do yauni be ama taenji'ba möyuro ono dri.

Lu Tori Alokado, se kefo be ni Täpi ndi Dgwa be re si ono: nya'do yauni be ama taenji'ba möyuro ono dri.

Triniti alokado ärübe ago gloriaro, Lidri nätu Lu aloro: nya'do yauni be ama taenji'ba möyuro ono dri.

Triniti alokado ärübe ago gloriaro, Lidri nätu Lu aloro: nya'do yauni be ama taenji'ba möyuro ono dri.

Opi miyi taenji amaro ko 'du, ca taenji 'diamba amaro i ro; ca nyologo vo taenji amaro ro ko; nye'be ama Opi kado, nye'be lidri miroi, se mipa be kari lagyeamba para miro si, ago nya'do ko 'du kyilaro ama be äduako,

Nye'be ama, Opi kado.

Ni ta cini kozi ri, ni taenji ri; ni ñgaodo kicu'ba ro ri, ndi ñgagota ndaro be; ni kyila Miro ri, ago ni rueza äduako yasi,

Opi kado, mipa ama.

Ni miako ya ro ri; driungi, räru se awi ri, miodo ri, mawi ri, yaoso ri, yautu ri, ago ni ñgalu ako ri,

Opi kado, mipa ama.

Ni ronyi ri, ago ni takozi azaka se odraro ri; ago ni ñgaodo cini 'bädri ro, lomvo ro, ndi kicu'ba ro be ri,

Opi kado, mipa ama.

Ni kolojwa'bu ndi oli gbiri'i be; adravo rularilari ndi

LITANI

ŋgofo kozi be ri, mä'bu ri, kyila ndi 'diufu ri, ndi ni odra se tiyarwa yasi,

Opi kado, mipa ama.

Ni rulonyi cini ota pere ro, tanguru kozi ri, a'do taoroako ri, ŋgaemba cini kowero ya si, miodo, rulewe be ya; yaŋgi ya, ago ta Ata miro ro otiakona, ndi Ota miro be yasi,

Opi kado, mipa ama.

Rubä ikyi alokado miro ro, lomvo ya ono si; Utı alokado miro si, ndi Olonbiriro miro ro si; Bapatisi miro si, ndi Rueta ŋgaonya ako miro, ndi Taojoro miro be si,

Opi kado, mipa ama.

Rueza miro si, kuri miro se koro be oso kari ronye ana si; Taka miro ndi lomvolu be si; Odra lagyeamba ndi Ose miro be si, Efo lingiekye ndi Ogo vo'buyakuru ya miro si, ago kpa ikyi Tori Alokado ro si,

Opi kado, mipa ama.

Tu cini reti amaro ro si; tu cini ŋgadriamba amaro ro si; saa odra amaro ro si, ago tu vure ro si,

Opi kado, mipa ama.

Ama takozi'ba molo'baru miri ama erini, Opi Lu, ago kpa miro a'doni drikaca be Känisa Alokado miro dri vona ondreni gbikyi liti ŋgyena yasi.

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Molo'baru miri ruindu'ba miro dri'ba amaro Sudan ro ätini, ago tombani Mi mätu ŋgye, ori ŋgye, ndi a'do Alokado be ya.

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miro ni a'doni drikaca be ya ànyaro dri, taoma mi ya ono ya, mi turi, ndi ŋgalu be ya, tana ondoalo ànya ko'ba mi robe alo mi dri, ago kuri liku robe alo miro, ndi gloria miro be;

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miro ni a'doni gaga'ba ago äti'ba ànyaro, ŋgaopere ozoni anyäri kyila'baazi ànyaro ta;

LITANI

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miro ni ŋgaeyi miro ozoni Bisi'bu ndi Ruindu'ba be ri, Ata miro vona unini ŋgyero tana taope ànyaro si ndi ori ànyaro be si, kedreyi vona robe, ago kaka'dayi robe, kpa ŋgyero.

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

UZINI TOTO ALO MÄTU RUINDU'BA O'BARO YA AYANI

Si ndi miro ni ruindu'ba miro ono äruni se yau oye o'bani ruindu ya ono, nyeso mbara miroanya dri tana koye Losi ero robe, gialo Känisa miro edeza ago kpa räru Ävuru alokado miro ro ta.

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miro ni yauni, tauni ndi tavouni 'diriro be osoni taäyi'ba vure 'desi ro ya, ndi ànya se azaka oso ànya ronye be ya;

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miro ni Opi dri'ba ro Vure ro ätini, ago yauni ozoni anyäri vure ope ya tangye 'diri ta, ago ta se ŋgye etani ayani;

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miro ni lidri miro äruni ago vona cini ätini;

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miro ni a'do joro alo, tatokpe ndi tadriole alo ozoni tu'de cini ri;

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miro ni, ya mi lu ro ndi mi turi robe ozoni ämäri, ago tu cini ya mojo robe orini ota miro voro;

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miro ni yauni litini lidri cini miro ri ndra Ata miro kerii robe taoro si, ago kurui robe ŋgalu wäri si, ago kolofoi donjo Tori ro robe;

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

LITANI

Si ndi miri ni 'di se cini jete ago se odote, logoni liti
angye ro dri;

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miri ni 'di se cini edrevoya tombani, ago se yana
lä'bilä'biro i'dweni, ago se lo'dete vuru engani, ago ädu
ro Kicu'ba ottoni pa amaro zele;

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miri ni ànya se cini odra ya, lemeri be, reti be,
opani ago kpa i'dweni;

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miri ni 'di se cini ka aba gini drisi, gyi drisi, oli
yasi, ago 'ditoko se cini ka ñgwa uti be, 'di adravo, ñgaga-
ñwa cini be gagani, ago kpa yauni ka'dani kamba'bai ndi
'di se äru te iyeäri ro be ri;

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miri ni kyemvo, ävuzi, 'di se cini e'be te ire ndi
se a oyena koziro be, ecani;

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miri ni a'doni yauni be vo lidri cini ro dri;

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miri ni kyila'baazi amaro, ama eza'ba, kere'ba,
e'beni, ago ya ànyaro tozani.

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miri ni ta amaro ta, ñgaonya cini o'bani owani
mänjäkyi robe sina.

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Si ndi miri ni drieta ñgye ozoni ämäri, ama e'beni
taenji cini amaro ta, taotiako, ndi tauniako amaro be ta;
ago yauni Tori Alokado miro ro esoni ämä dri, ori amaro
edezana Ata alokado miro voro.

Molo'baru miri ama erini, Opi kado.

Ðgwa Lu ro, molo'baru miri ama erini.

Ðgwa Lu ro, molo'baru miri ama erini.

LITANI

Mi, Timele'be'be Lu ro, se nya takozi 'bädri ro ungyina
ni ono

Nyozo tatokpe miro ämäri.

Mi, Timele'be'be Lu ro, se nya takozi 'bädri ro ungyina
ni ono

Nya'do yauni be ämä dri.

Mi Kristo, nyeri ama.

Mi Kristo, nyeri ama.

Opi, nya'do yauni be ämä dri.

Opi, nya'do yauni be ämä dri.

Kristo, nya'do yauni be ämä dri.

Kristo, nya'do yauni be ämä dri.

Opi, nya'do yauni be ämä dri.

Opi, nya'do yauni be ämä dri.

('Dooko, Ruinsu'ba ndi Lidri se nda be 'do be Oyena mätu opi ro gwo.)

TÄPI amaro se orivoya vo'buyakuru ya ono, A'doni
Ävuru miro ri Alokado. A'do 'bädri miro ro kikyï
robe. Ta miro ka'do robe 'bädri ya oso ta ka a'dobe
vo'buyakuru ya ronye; Nyozo ñgaonya tu ondro ono ro
ämäri Ago nye'be ama takozi amaro ta, Oso ma azi se ka
ama oye be koziro e'bena be ronye; Nyugu ama ko vo
taojoro ya; Oko mipa ama ni ñga kozi ri. Amen.

Ruindu'ba. Opi, miye ama ko taenji amaro voro.

Tadrioza. Ca nyeza ama kpa ko taenji amaro voro.

Mi'de mämätu.

LU, Täpi yauniyo, se mawo leri ani be 'di se eta dri te
lono ro ko te ono, ca ole 'di se yana tusu be ro, mipa
ama yauni si, mätu se moyena be mi kandra, tu reti cini
amaro ro si ono ya, tu se ñganya iyi kitipi ama ca si. Nyeri
ama yauni si, tana ta se kozi kwoi se ezina ämä dri ñgaodo,
ndi miomba kicu'ba ro si, ndi lidri ro be kwoi ka'do robe
ñga awiro; ago tavoede käti miro si, epere ànya robe, tana
ama se ruindu'ba miro kwoi ma'do robe rueza azakana

LITANI

ako, ago mari robe 'du aro'boya ozo be miri Känisa
alokado miro ya, Yesu Kristo, Opi amaro si.

Opi, miyga, mipa ama, ago nyivu ama te ri Ävuru miro ta.

LU, meri te ṙo bi amaro yi si, ago täpi amaro pei tana
teämäri, losi se talaroro ro se miye be tu ànyaro si kai,
ago se miye kpa ṙo te käti ni tu ànyaro ri ana.

Opi, miyga, mipa ama, ago nyivu ama te ri liku miro ta.

Räru ka'do Täpi ri, Igwa ri, ndi Tori Alokado be;
Tadrioza. Oso a'do be kyeno ronye, a'dona kpa inye
yau, ago le äduako. Amen.

Kristo, nyagaga ama ni kyila'baazi amaro ri.

Mindre vo ämä dri yauni si tu rueza amaro ro si.

Mindre tausu ya amaro ro ngalu si.

Nye'be lidri miro takozina ta yauni si.

Taoti yauni ro si, nyeri mätu amaro.

Igwa Dawidi ro, nya'do yauni be ämä dri.

Ole miro si yau ago ca rri ro, nyeri ama.

Yauni si, Kristo, nyeri ama;

Yauni si, nyeri ama, Opi Kristo.

Ruindu'ba. Opi, mi'ba aka'da yauni miro ämä dri;
Tadrioza. Oso ma'ba mi be Mi dri ono ronye.

Mi'de mämätu.

MOLO'BARU miri, Täpi, vo ondreni yauni si mbara
Mako amaro dri; ago räru Ävuru miro ro ta, mina n̄ga
se cini kozi, aba si ṙo a'doni ämäri sina iyi, ni amare si;
ago mi'ba ama tu reti ro si omansi, ago mi o'bani alo cu
yauni miro dri ayani, a'do alokado ndi ori wäri si; taoro
ro ndi räru miro ro ta, Pa'ba ndi Kalaoga'ba Opi amaro
Yesu Kristo si. Amen.

MÄTU KURISOSTOMO RO

LU Mbarapara, se ozo yauni ni ämäri yau tu ono si
Lono ikyini tro ya alo si mätu amaro dro'beni miri
troalo; mi se mi'ba tao'ba be mätu 'di ritu kode nätu ro

LITANI

se otoyi kala te voaloya Ävuru miro ya, mätunai erini ono;
dia miye yauono, Opi, ole ndi taeji ruindu'ba miro ro, oko
gialo se 'debe re ànya be ayani; mi'ba ama 'bädri se ono
ya tanjye miro unini, ago 'bädri se ka be ikyi ana ya a'doni
adri äduako be. Amen.

2 Korinto'ba 13.

TAI'DWERO Yesu Kristo Opi amaro ro; ndi n̄galu
Lu ro be, ndi rumora Tori Alokado ro be, ka'do tro
amai be yauono, ago le äduako. Amen.

Litani kyete ni no.

MÄTU AZAKA NDI ARO'BOYA BE

Kode ono,

MÄTU AZAKA NDI ARO'BOYA BE

*Tu azakasi, ono mätumi käti ni mätu se ritu äduro Litani ro drisi,
ago Mätu Kyenoybo ro ndi Mätu Tandrole ro be drisi.*

MÄTU

Tana 'Bu

LU, Täpi vo'buyakuru ro, mi se mi'ba tao'ba te Dgwa miro Yesu Kristo si, nga se cini lomvo ro, ozo ni ànya se ka a'do 'desi; ndi ta kado miro urinai be kwoi ri ono, molo'baru miri, nyezo 'bu ämäri, se mindre be, si ndi ämäri a'doni sina ono, tana musu dongo gini ro robe ama i'dweza, ago kpa taoro ro miri, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tu Duru ro

OPI Lu Mbarapara, se takozi lidri ro ta imvu 'bädri te perena alo, e'be gialo lidri njidriana, ago kovolesi oko, yauni ndra miro si mi'ba tao'ba te kote oyeni inye ton, molo'baru miri takozi amaro ta mäsi rueza se gi ro ono ca te oko drieta ngye amaro dri, si ndi miri tu 'bu ro duru ro ezoni ämäri, tana musu dongo gini ro robe sina, ago mäni ta vo ro be, kpa rueza amaro si, ori amaro edeza ago 'die'be miro yauni ono ro ya, räru ndi gloria be ozoni miri, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tu 'bu ako ro, ndi Mä'bu be

LU Täpi, vo'buyakuru ro, mi se ngapäri miro anjioko 'bu ri u'dini, gini ri a'doza dongo be amba, eza, nga 'baro be ri litini liti, ago ti'bi yi ri litini kpa ono, ma lomvo lo'ba miri ono mindre rueza lidri miro ro; lemeri 'bu ako ro, se ma rueza ni rigye, ro ngye ro taenji amaro yi vosi ono, kado ndi yauni miro si, miza kogoka'do nga nyalakpa ro ämäri; tana ngalu Yesu Kristo Opi amaro ro ta, se taoro cini ndi gloria be, si ozoni rigye, tro mibe ndi Tori Alokado be, yau ago rri äduako. *Amen.*

LU Täpi yauni ro, mi se tu Nebi Elisa ro si Somorona Lya, za tu lemeri ro ndi 'bu ako be ro ni ndrijwa nga nyalakpa ro, (ago lagye fere ro); nya'do yauni be ama dri, tana ama rueza amaro nga 'dieza ro inye 'dovosi, mago musu loli ro kpa tu kinja ya: nyiliti dongo 'bädri ro, ngyäru vo kuru ro si; ago mi'ba ama ondro musu ngapäri dritayi ro miro te oko, mago maye ta kado ro sina gloria miro ta, ngyaopa ànya se lemeri ya ro ta, ago kpa a'do liya andivo amaro ro ta, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tu kyila ro ndi liyi amo be ro si

LU Mbarapara, 'Bädri'ba 'bädri'ba cini ro, ago Wari'ba ngya cini ro, mi se mbara na, ngyao'ba'ba aza ni ko ogboni sina, mise taeza, taenji'ba ro dri'bana ngye na ro ni mi ono, ago kpa a'doni yauni be, se eta dri te ngye ro lomvo, mipa ago nyonji ama, molo'baru miri, ni kyila'baazi amaro rigye si, nyologo driungi ànyaro vuru, midi ole kozi ànyaro 'di mawo ànyaro be ago nyugburu ta se rai bona be ana, tana 'docko amia te nga kyilaro miro be ama lomvo, apa amaro be ni, tu cini kozi ya, mi räru ni, mise be ni alo ngyaope re ozo'bai ono; ta kado Dgwa alodi miro, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tu adravo se aza ka 'di ufu du'duro si

LU Mbarapara, mise nyezo adravo te lidri modo miro 'ro dri, vo cowa ya kyila miro si ono, tana taeriako se ànya ye be Musa ri ndi Arona be ana ta, ago kpa tu 'Bädri'ba Dawidi ro si, mifu lidri kpa te adravo kozi si, se otina kutu 'bute dri afo 'bute njidrialo, ca oko miyi yauni miro tana kpa ndi, tana mipa anjokona ndi: mi'ba yauni ama taenji'ba para kwoi dri, se yau adravo 'desi odra ro ikyite dri-igye ono. Ago oso mile ta Tori olo ro be kyeno ana ronye ndi mi'degwo malaika se kugu 'diufu be drina otani, 'dieza e'beni ronye, si kpa ndi miri adravo ono onani ama lako si ndi adravo se azaka kozi para be. Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Mätu ànya se o'bana Ruindu'ba ro ta

LU Mbarapara, Täpi amaro vo kuru ro, mise migye Känisa te vo cini ya andivo miro ri, kari lagyeambä Dgwa miro ro si ono: Mindre vo yauni si dri-igye, ago tu

MÄTU AZAKA NDI ARO'BOYA BE

ono ya nyelepe ago nyätäkyi Tauni Ruindu'ba miro ro, Bisi'bu yi ndi Ruindu'ba ärigboko timele miro ro, tana koloci yi lidri ro ko wairo temo ako, oko lia ro, tauni si, ànya konji ro lidri se 'de be re 'do ayani losi ruindu ro lämu'du ro ono oyeni Känisa miro ya. Ago 'di se oye be o'bani losivo alokado ya kwoi, nyozo yauni miro vokuru ro ànyari ndi äru be, tana riti ori ànyaro si, ndi Ata Lu ro ñgaemba ro be, ànya kaka'da gloria miro robe, ago kaka'da ñgaopa lidri cini ri vona robe. Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Kode ono,

LU Mbarapara, ozo'ba ñgapäri se cini kado ro, Mi se Lole miro se a'do Lu ro si, ra losi ruindu ro ba toto ono te Känisa miro ya, molo'baru miri ono a'do möyuro si yauni miro si ànya se cini oye be uzini losi ruindu ro azaka se kigye yi ri; ànya embani ro tangye ata miro ro si, miso ori 'diri ànya lomvo, tana kinduru ro be 'diri ro mi mile ka'do ro räru ro Ävuru 'Desipara miro ri, ago kado Känisa Alokado miro ro ta; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen*

Mätu se oye ro, mätu gi cini mile ya iyi vosi

LU mi se ole miro ondoalo i'dwero, takozi e'beni, miru mätu se möyuro amaro ono, ago embe ama ca te nyori takozi amaro ro si oko, nyonji ama ri yai'dwe para miro si, ta Yesu Kristo ro ta, Pa'ba ndi Lata'ba amaro. *Amen.*

Mätu tana vo vure 'desi ota o'ba ro ta, se oyeni 'dooko tu se nda rite kigye si

LU yauni'ba ndra, molo'baru miri ono möyu si Sudan ta cu, kpa inye para ndra na, vure 'desi ota o'ba ro ta, se dri'bai amaro zele otoyikala te yauono: nya'do gi 'du yai'dwesi taäyi ànyaro lepeni ago o'bani kado be ukyizana gloria miro ri mile ya ro, kado Känisa miro ro, a'do tokpe, taoro, ndi a'do kado dri'ba amaro ro 'bädri ànyaro ro be ta; tana ñga cini ara ro be ago ande ro be oso se ojoi be oyeni ronye. Tazevo se ñgye 'diri ro dri, tana 'dooko, tatokpe ndi riyä be, tangye ndi ta'diri be, ta Lu ro ndi taoye kado be, alari ro be ama lako tu tu'de cini ro si, ndi ta kado azaka be, tana ànya ndi ama be ago kpa Känisa miro be, molo'baru te ono kyemvo si, Ävuru ago Lata'ba

MÄTU AZAKA NDI ARO'BOYA BE

amaro Yesu Kristo, se äru te ndra, Opi ro ago kpa Opa'ba ro ono ro si. *Amen.*

*Mätu a'do lidri cini ro ori ya ta, se oyeni toto tu se anji
Litani ko te oyeni si ayani*

LU O'ba'ba ago Gaga'ba lidri cini ro ono, molo'baru /miri, a'do ndi ta cini ori lidri ro ya ta, ago tana ri mi usini, liti miro obani unini ànyari, ñgaopa 'di adri ro miro kpa tu'de cini ri. Parandra na mämätu mi a'do kado Känisa miro ro ta, tana elepe ro ago ätäkyi ro Tori Kado miro si, ago 'di se cini zii iyi be Kristo'ba ono, elepe ànyaro be liti ta'diri roya. Ago kätii taoma robe a'do kpokoro alo ñgaembe tatokpe ro ya, ago ori takado ro ya. Ädu ro mozo ànya se cini reti azaka be a'do kado mi Täpi ro ya, se tusu be, dri ya, lomvo ya, kode ori nai ya, **(Pari ndra na ànya se ale mätu amaro be ro tana ro iyi)*. Tana ** Ono na mätuni le ondro diaza keji ta te mätu lowa ro ta owo.* nyi'dwe ànyaro be ago mipa ànya robe, oso se lemeri ànyaro ka'do be ronye, yaingi ozo si ànyari tu reti ànyaro ro si, ago takado riyä ro ri efon ni rueza ànyaro ya si. Ago meji ono te rulo'ba si ta Yesu Kristo ro si. *Amen.*

MÄTU ARO'BOYA OYE RO

(General Thanksgiving)

LU Mbarapara, Täpi ta yauni cini ro ono, ama ruindu'ba möyuro miro ono, maye aro'boya amba miri driupi si ago kpa yai'dwesi, tana ta kadoado, ndi ñgalu se para miro ämäri ago kpa lidri cini ri ono ta (**Ndra na ànya se le be räru ndi aro'boya be logoni miri, tana yauni se miro lävu be, se miye be ànya ri ana ta*). Määrü mi o'ba amaro

* Ono ämätuna le tu se 'di se ämätu be tana ro, lei räru logoni si.

ta, gaga amaro ta, äru cini ori ro amaro ta; oko fondra na ro, tana ñgalu lämu'du ro miro 'bädri otwe ro Opi amaro Yesu Kristo si ono ta; tana ta yai'dwe ro, ndi mio'ba gloria be ta. Ago molo'baru miri ono, mi'ba ama ta yauni cini miro ono ta na usuni, ya amaro ka'do ro be endaro aro'boya be, maka'da räru miro ro be, ko gialo kala si ayani, oko kpa ori amaro si; andivo amaro ozona

MÄTU AZAKA NDI ARO'BOYA BE

si ruinduni miri, ago abani mi mile si ta alokado si, ndi tangye be, ori cini amaro si; Yesu Kristo Opi amaro si, Nda se mi Tori Alokado tro si na ono, ta oro ro ndi räru be kado nda ri, 'bädri äduako. *Amen.*

Ta 'Bu ro ta

LU, Täpi amaro Vo'buyakuro ro, Mi se yauni miro si, mi'ba 'bu duru ro ni ndi 'bu kovole be u'dini gini dri, tana kolofo dongo ro be, lidri ri: mozo aro'boya miri möyu si, tana taa si mi gwo, ta amaro ta, 'bu se ama riyä ro tana ro ono ezoni gini miro ono dri uduza rigye, se 'dooko te awi ro ono, se ama i'dweza, se ruindu'ba miro se si miku ono, ago kpa gloria Ävuru alokado miro ta, yauni miro Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tu Reti ro si

OPI Lu, mise nyologo ama te vuru njye ro, ago yauni miro si, nyidwe ago mipa tori ama ro te, tu 'di lowi ro miro ono si, märäru ago maye räru Ävuru alokado miro ri yauni miro ta, ago ondoalo mayona njalu yauni ro miro tana ndi, ro ni tu'de ono ya, le tu'de kovole ya. Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tu yga amba ro si

TÄPI yauni ro para, mi se yauni kado miro ro si, nyeri mätu 'Diri Känisa miro ro te, ago miza mä'bu ndi lemeri amaro te lagye fere ya ndi a'do njgabé nyalakpa ya: Mozo aro'boya möyusi miri, tana ta oye lämu'du ro miro ono ta, molo'baru miri njalu, yauni ro miro ono oyeni 'du rri inye ämäri: tana gini amaro kolofo dongo ero robe ämäri 'du ndra, Gloria miro ta, ago ama i'dweza, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tatokpe ta, ago ama opa ta ni kyila'baazi amaro rigye si

LU Mbarapara, mise ni mbara'ba rugaga ro ruindu'ba miro ro, mile kyila'baazi ànyaro ro ya si ono: mozo räru ndi aro'boya be miri, tana opa amaro se mipa ama be, ni reti se 'desi odra ro ono ya si ono ta, se ta vo amaro be ono. Mänite 'do ni kado miro si 'ba ozo ama kote dri ànyaro ya. Molo'baru miri, dri ndi 'du miri, yauni miro

MÄTU AZAKA NDI ARO'BOYA BE

in ye'do o'bani ama dri, tana 'bädri cini kuni robe anjioko mini Opa'ba amaro, ago kpa Opa'ba mbaraekye; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tana Tatokpe 'di cini ro, logo ro 'bäru

LU äduako, Täpi amaro vo'buyakuru, mi aloni mbara be lidri o'ba ni a'doni ole alo dri robe, zo alo ya, ago se ojoni, kyila, siombasi lidri ota ako ro edreni ono: Maräru Ävuru alokado miro, tana ta si mite, tatokpe, ezini rulonyi ro se a'do te yau ro, ama lako ono dri ono ro, molo'baru miri yauni ozoni ama cini ri, tana ni ono vosi, maba robe taorosi ota alokado miro vo ro; ori orini liaro ago tokpe ro, a'do Lu'ba ro ronye ago ta 'diri si, ago mugu räru amaro ndi aro'boya be, oyena ro ro 'du ro, yauni miro ämäri kwoi ta, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Mätu 'di oparo ni adravo se azaka mbaraekye lidri lako rigye si

LU mi se, mi'ba laza te ama lomvo takozi amaro ta ono, Lago nyepere ama te taenji amaro ta, njätäkyi se längiekye yau ro, 'do si ono yau ono, kitori ya vure ro ya, yauni tana oto te midri; ago mipa lindri amaro teni si kirí odra roya si: mozo andivo amaro yauni miro Täpi ro ri; ndi lindri lomvo amaro be, se mipa be ono, a'doni Tori lidriidri ro miro; ondoalo räru oyeni, ago yauni miro tana engani kuru 'desi ro kitoriya Känisa miro ro ya, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Kode ko, ono,

MALE ta dri na te möyu si mi mile, Täpi yauni ro para, taeza ro se cinianya ozina te ota miro ya, ojo ro ndi njye ro o'deni ama dri, tana gialo taenji akpaakpa ro amaro, ndi yaunji amaro be ta: caoko oso ta si mibe yauni miro si ronye, mbaraako ago ta usiako ama lidri ro ta, adravo ono odini ni ama drisi se, musu rueza te sina ndra yau ro ono, ago nyologo kporo riyä ro, ndi a'do mbara robe te orivo amaro ya si, mozo Tori räru ro a'do 'desi para miro ono ri, ndi aro'boya be, ago ma Ävuru gloria ro miro ono engana, tana 'Diopa ndi Taoti miro ama ta ono ta, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO BE SE OYENI RRI NDROA RO

SABATA KÄTI IKYI YA (Advent)

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara, nyozo yauniämäri, tana mavo taoye vouni ro robe cowa, ago miso nga kyila ro ngeayi ro ama lomvo, ro yau ro tu lomvo odra odra ono ro si, se kigye Igwa miro ikyi te ama täkyini a'do mäyuäyu 'desi si; tana tu ädu ro si, 'dooko nda kikyite gloria 'desi ndra ndaro ya, vure lidri ro ope ndi avo be oko, mefo robe lomvo odra ako be nda si, se kori 'bädri'ba ro ndi Tori Alokado be, yau ago le äduako. *Amen.*

Mätu Juruywa ono, deleni ondoalo mätu azi be madale tandrole se käti Karama drisi ya.

*Taegyiro: Roma'ba 13.8-14
Lazo Kado: Matayo 21.1-13*

SABATA RIRINA IKYI YA

Mätu Juruywa na

OPI Yekova äruäru se mi'ba Taegyi Alokado cini ni Egyini ama emba za ono: mi'ba ama uzini, tana otini, unini ago da'doni ya amaro ya, tana yainjgyi, ndi ngeyidwe Ata Alokado miro ro si, momvo ago mäti mio'ba äruäru adri ta ro be ndi, se nyozo te ämäri Opa'ba amaro Yesu Kristo ya. *Amen.*

*Taegyiro: Roma'ba 15.4-13
Lazo Kado: Luka 21.25-33*

SABATA NINANA IKYI YA

Mätu Juruywa na

OPI Yesu Kristo, mi se ikyi tu käti miro si, nyezo lazo'ba miro te liti miro edeni mi mile: kpa oso inye,

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

mi'ba ruindu'ba ndi kundueŋga'ba ata ope ro miro yi: kede liti miro kpa nja, ya taoroako'ba ro ezana si, tauni 'di ngeye ro ya, tana ego tu riri miro vure 'bädri ro ope si oko, usu amaro be mi usiusi ro, mi se nya gi ori 'bädri'ba ro Täpi be ndi Tori Alokado be, rri Lu alo ro, 'bädri äduako. *Amen.*

*Taegyiro: I Korinto'ba 4.1-5
Lazo Kado: Matayo 11.2-10*

SABATA LISUNA IKYI YA

Mätu Juruywa na

OPI mämäti mi minga mbarapara miro si, nyikyi ama olako, ago mbara si, mipa ama: tana takozi ndi taenji amaro be, laga jojore se a'ba be ama mile ono umuvona te zo, oko yauni ndi yai'dwe miro kopa amaro be pa amaro ri osini a'do 'diri se ojo mi ni Igwa miro Opi amaro ro si, se taoro ro, ndi gloria be ka'do rigye ndi mibe, ndi Tori Alokado be 'bädri äduako. *Amen.*

*Taegyiro: Filipo'i'ba 4.4-7
Lazo Kado: Yoane 1.19-28*

UTI TU KRISTO RO TU KARAMA RO

Christmas Day
(25 December)

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara, se mi'ba Igwa se alodi miro te beti la'do amaro ro uruni nda lomvo, se mi'ba be utini oso tu se ono si ono ronye, Iguti tu'dejwa uniako si: Mi'ba ama, ondro äti ama te to'di ro oko, a'doni Igwa pacä ro miri, yai'dwe miro si, ago nyugu ama adri ro be ondoalo Tori Alokado miro si; Opi amaro Yesu Kristo si, se kori ro 'bädri'ba ro mi be, tro Tori Alokado be, rri Lu alo 'bädri äduako. *Amen.*

*Taegyiro: Ebere'ba 1.1-12
Lazo Kado: Yoane 1.1-14*

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

U'DU TADGYE'BA SETEPANO RO (26 December)

Mätu Juruuywa na

OPI, tu rueza ro cini amaro 'bädri ya tazevoedre miro ta ono ya, nyozo mbaraämäri mandre vo ro be 'du vo'buyakuru ya, ago taoma si mandre gloria se oye be lofoni robe; ago a'do amaro twi Tori Alokado be si okö, mäni ta ro be, ago märu ama eza'ba robe äru, oso takäda ro käti Tangye'ba miro Setepano ro ronye, se mätu mite ufu'ba ero ta, mi se äruäru ro Yesu ono, se nyedre be ni drigwo Lu ro ya, 'di se ka rueza mita opani ono, Lata'ba ago Kalaoga'ba alodi amaro ono. *Amen.*

'Dooko Mätu Juruuywa Uti Tu Kristo ro esona gwo, se dri 'du ugu oyeni madale tandrole se käti ndroa to'di drisi ya.

Taegyiro: Losi Lazo'ba ro 7.55-60

Lazo Kado: Matayo 23.34-39

TU YOANE TADGYE'BA SE TAOPE'BA RO (27 December)

Mätu Juruuywa na

OPI Yauni'ba molo'baru miri, ngaeyi miro eyini Känisa dri, oso eyi be ngaemba lazo'ba se, kpa taope'ba äruäru miro Tangye'ba Yoane si ronye, Kaba robe ngaeyi tangye miro roya, tana ädu ro oko kosa robe ngaeyi adri äduako roya, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: I Yoane 1.1-10

Lazo Kado: Yoane 21.19-25

TU SE DGAGA SI (28 December)

Mätu Juruuywa na

LU Mbarapara, mi se mi'ba mbara te kala ngaganwa rosi, ndi baondro'ba be, ago ngaga kalaako ri ni mi räruni odra änyaro si ono: nyede ago nyutufu yaoso se cini ama ya si ono, ago nyotomba ama yauni miro si, tana

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

taenjiako amaro si, ago taoma edrena si ngiri, ca le odra ya, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Rulofo 14.1-5

Lazo Kado: Matayo 2.13-18

SABATA SE KARAMA VOSI

Mätu Juruuywa na

LU Mbarapara, se mi'ba Dgwa se alodi miro te beti La'do amaro ro uruni nda lomvo, se mi'ba be utini oso tu se ono si ono ronye Dguti tu'denywa uniako si: Mi'ba ama, ondro äti ama te to'di ro oko, a'doni ngwa pacä ro miri, yai'dwe miro si, ago nyugu ama adri ro be ondoalo Tori Alokado miro si: Opi amaro Yesu Kristo si se kori ro 'bädri'ba ro mi be, tro Tori Alokado be rri Lu alo 'bädri äduako. *Amen.*

Taegyiro: Galatia'ba 4.1-7

Lazo Kado: Matayo 1.18-25

TU KRISTO OLO RO DBIRI RO

(1 January)

Mätu Juruuywa na

LU Mbarapara, se mi'ba Dgwa äruäru miro ni oloni Ljbiri ro, ago kpa a'doni ota lidri ro, ororo ro ono, nyozo 'diolo ngye Tori ro ämäri; tana, ya amaro ndi nga lomvo ro cini amaro be, edena vosi ni ole cini kozi 'bädri ro ri oko, ama nga cini ya si; maro ole äruäru miro robe; Dgwa miro Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Roma'ba 4.8-13

Lazo Kado: Luka 2.15-21

Mätu Juruuywa, Taegyiro, ndi Lazo Kado na be, losi oyeni sina ondoalo, madale Tu Kristo Ka'da ro si.

TU KRISTO KA'DA RO ATRAI RI

Epiphany

(6 January)

Mätu Juruuywa na

LU Mi se nga lepe 'bi'bi ro si, nyaka'da Dgwa alodi miro te atrai ri, yauni si, ama se mäni mi bête taoma

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

si ono, mi'ba ama ori ono vosi kado a'do mi Lu ro; usuni, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Epeso'ba 3.1-12
Lazo Kado: Matayo 2.1-12

SABATA KÄTI DGA-KA'DA YA

Mätu Juruywa na

OPI, molo'baru miri mätu lidri miro ro erini yauni si, se kai be mi uzi ono; ago mi'ba ànya unini ago tavona usuni ñga se si be ànyari oyeni ono, ago yauni si, kusui mbara a'do 'diri ro robe tana iyi ondezana, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Roma'ba 12.1-5
Lazo Kado: Luka 2.41-52

SABATA RIRINA DGA-KA'DA YA

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara se äduako ono, se ni täkyi'ba ñga cini vo'buyakuru ro ndi 'bädri be ono; nyeri taeji lidri miro ro yauni si, ago nyozo tatokpe miro ämäri tu ori ro cini amaro si, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Roma'ba 12.6-16
Lazo Kado: Yoane 2.1-11

SABATA NINANA DGA-KA'DA YA

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara ago äduako ono, mindre ama se limo'ba yai'dwe miro si, nyozo dri miro ama opani ago kpa gagani ni vo cini kozi ri; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Roma'ba 12.16-21
Lazo Kado: Matayo 8.1-13

SABATA LISUNA DGA-KA'DA YA

Mätu Juruywa na

LU Mi se mini ro ndi, o'ba se a'ba ama be kitoria reti odra roya ono, ago a'do mbaraako lomvo amaro ro ta, mäni kote ondoalo edreni ñgye, nyozo mbara ndi

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

ngagaga be ämäri, se käti amaro be, tu reti ro se odra ro ya, ago kopa ama robe, tu taojoro amaro si; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Roma'ba 13.1-7
Lazo Kado: Matayo 8.23-34

SABATA LINJINA DGA-KA'DA YA

Mätu Juruywa na

OPI, molo'baru miri katidri Känisa ro ri, orini 'du mätu ñgye miro ya; tana ànya se cini tirute gialo mio'ba yauni miro vo'buyakuru ro dri 'do, agaga ànya robe 'du rri ro, mbara para miro si, Yesu Kristo, Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Kolose'ba 3.12-17
Lazo Kado: Matayo 13.24-30

SABATA NJIDRIALONA DGA-KA'DA YA

Mätu Juruywa na

LU, Mi se Dgwa äruäru miro aka'da te, tana nda kepere taoye Kicu'ba ro robe, ago kotoza amaro Dgwa ro Lu ri, ago drimbi'ba adri äduako ro ro ono; molo'baru miri, tana ama bete mio'ba 'do be inye'do, mi'ba ama andivo amaro wäřini ndi oso nda be wäři 'do ronye; tana ondro nda kogo kego te mbara ndi gloria 'desi ndra be oko, otoza amaro be oso nda ronye, 'bädri äduako ago gloria ndra ana ya; se kigye nda kori, mi, Täpi be, ndi Mi Tori Alokado be, 'bädri'ba ro rri Lu alo ro 'bädri äduako. *Amen.*

Taegyiro: I Yoane 3.1-8
Lazo Kado: Matayo 24.23-31

SABATA SE ÄZI BE SEPITUAGESIMA

Mätu Juruywa na

OPI, molo'baru miri mätu lidri miro ro erini yauni si, tana ama se eza te ñgye ro, taenji amaro ta ono, Apa robe takado yauni miro ro si, gloria Ävuru miro ro ta,

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

Yesu Kristo Opa'ba amaro, se kori mi be 'bädri'ba ro ndi Tori Alokado be rri Lu alo, 'bädri äduako. *Amen.*

*Taegyiro: 1 Korinto'ba 9.24-27
Lazo Kado: Matayo 20.1-16*

SABATA SE ÄZI BE SEXAGESIMA

Mätu Juruywa na

OPI Lu, mi se mindre te, ko ämäri mio'ba ni ñga aza alodri, se moyena be ni ono, yauni miro si, mi'ba mbara miro kagaga ama ni ñga se cini kozi ri, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

*Taegyiro: 2 Korinto'ba 11.19-31
Lazo Kado: Luka 8.4-15*

SABATA SE ÄZI BE KWINKWAJESIMA

Mätu Juruywa na

OPI, se nyemba mi amaro te taoye cini amaro, te inye ñgalu ako, anjioko ta awi yi ono; Nyedi Tori Alokado miro, ago mi'ba ñgapäri se para ñgalu ro ono ama ya, anjioko tazevo tatokpe, ndi ta cini kado be, tana ànya se ñgalu ako miri anjioko avo yi: Nyozo ata 'do Dgwa se alodi Miro ta, Yesu Kristo ro si. *Amen.*

*Taegyiro: 1 Korinto'ba 13.1-13
Lazo Kado: Luka 18.31-43*

TU KÄTI 'DIETA-DGAONYA AKO YA SE AZITE WEDNESDAY TOROFORO

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara, ago kpa äduako, mise ya miro oso ko ñga aza alo lomvo, se mi'ba be kwoi, ago e'be taenji ànya se cini eta dri te ro ndi ono, mi'ba ago nyede ya to'di ama ya, tana tusu taenji amaro ro, ndi konji amaro be lenjena oyena vosi oko, musu ñgae'be endaro robe ndi ñgautwena robe, ni mi Lu yai'dwe'ba, se ni kuzupi nai ono resi. Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Mätu Juruywa ono oye ni rri tu 'dieta ro 'do ya, Mätu Juruywa se kitu 'do ro vosi.

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

Tana Taegyiro: Yoele 2.12-17

OPI ekye, nyeza dri mare, ya cini amiro si, ago 'dieta si ñgaonya ako, ago liyi si, ndi ruru be, ago nyotowa ya amiro ayani ko boongo amiro, ago nyego Opi Lu amiro re; tana nda yauni be ago kpa yai'dwe'ba yi; kaonja kyilaro liaro, ago nda ni yai'dwe'ba ndra kode ca yau inye a'di ni 'da ni; nda ego 'da, ago eta dri 'da, ndi e'bena äru 'da kundu ya. Ca eza se ozona Tori olo ro, ndi ñga-umvu se ozona be Tori olo ro Opi Lu amiro ri ya? Mivo torombe Ziona ya, nyede ami, 'dieta si ñgaonya ako, mizi kalakoto lämu'du, miri kala lidri ro, nyede lowa gboko, miri kala 'di 'desi ro, miri kala ñgaga ro, ndi se ka be baondro be, mi'ba kodrogo kofo ni zo ero yasi, ago ñgutti kodronja kefo kpa ni zoya ero yasi, mi'ba ruindu'ba Opi ro kiliyi ri lakole ndiri ro ndi vo tori olo robe ya, ago mi'ba 'di miroi ko ñga mawo ya, ago ko atrai ri a'doni ni drikaca be ànya dri; si ko ànya ri atani lidri lako ekye, Lu ànyaro gajwaroya?

Lazo Kado: Matayo 6.16-21

SABATA KÄTI 'DIETA-DGAONYA AKO YA

Mätu Juruywa na

OPI, Mi se ta amaro ta ana, mi rite ñgaonya ako u'duna 'butesu, ago ñgäkyina 'butesu, Nyozo tai'dwero ämäri andivo amaro lagani zo, lomvo amaro ka'do ro be tori zele, ta alokado miro, maro robe, taŋye si ago kpa ta alokado endaro si, ta oro ndi gloria miro be ri, se kori 'bädri'ba ro, Täpi be ndi Tori Alokado be, Lu alo, 'bädri äduako. *Amen.*

*Taegyiro: 2 Korinto'ba 6.1-10
Lazo Kado: Matayo 4.1-11*

SABATA RIRINA 'DIETA-DGAONYA AKO YA

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara, mindre ama te mbara ako andivo amaro Lopani. Nyagaga lomvo amaro ndi lindri amaro be; ama gagani ni ñga cini kozi ro ri se ka a'dobe lomvo ri,

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

ago kpa ni taoma cini kozi se ka lindri pere be ri ono ri; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: i Tesalonike'ba 4.1-8

Lazo Kado: Matayo 15.21-28

SABATA NINANA 'DIETA-DGAONYA AKO YA *Mätu Juruywa na*

MOLO'BARU miri, Lu mbarapara, vo-ondre ni, nja se ruindu'ba möyuro ro le be ya cini si ono dri, nyozo drigwo 'desi fopara miro ro, a'doni gaga'ba na ro ämäri ni kyila'baazi cini amaro ri; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Epeso'ba 5.1-14

Lazo Kado: Luka 11.14-28

SABATA LISUNA 'DIETA-DGAONYA AKO YA *Mätu Juruywa na*

MOLO'BARU miri, Lu Mbarapara, ama se taoye Mundiro amaro ta, ago se mäsi ndi taezana ro usuni ono, mi'ba ngeai'dwe yauni miro ro si, e'be ama robe yai'dwesi; Opi ago Opa'ba amaro Yesu Kristo si. *Amen.*

Taegyiro: Galatia'ba 4.21-31

Lazo Kado: Yoane 6.1-14

SABATA LINJINA 'DIETA-DGAONYA AKO YA *Mätu Juruywa na*

MOLO'BARU miri, Lu mbarapara vo-ondreni yauni ndra si lidri miro dri, tana a'do kado 'desi para miro ono si, Mindre vo ànyaro robe, ago mipa ànya robe ga ndra, lomvo nai, ndi lindri nai be; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Ebere'ba 9.11-15

Lazo Kado: Yoane 8.46-59

SABATA SE MILE TU EFO RO ROYA *Mätu Juruywa na*

LU Mbarapara, ago äduako ono, mi se ngealu miro lidri ri ono ta, nyezo ñgwa miro Opa'ba amaro Yesu

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

Kristo gwo lomvo amaro uruni yi lomvo, ago rueza odra ro ezani taka dri; tana lidri cini koso ro taka'da ndaro a'do möyu si, 'desi ono vo, mi'ba ama o'deni ta yaiñgyi ro ndaro taka'da ro ono vo, ago kpa a'doni tro ndabe efo ndaro ya, Yesu Kristo modo alona 'do si. *Amen.*

Taegyiro: Filipo'ba 2.5-11

Lazo Kado: Matayo 27.1-54

TU KÄTI U'DU-NJIDRIERI RO, NI TU EFO RO RI SI

Tana vo Taegyiro ro: Yesaya 63.1-19

Lazo Kado: Marako 14.1-72

TU RIRI U'DU NJIDRIERI RO, NI TU EFO RO RI SI

Tana vo taegyiro ro: Yesaya 50.5-11

Lazo Kado: Marako 15.1-39

TU NINA U'DU NJIDRIERI RO, NI TU EFO RO RI SI

Taegyiro: Ebere'ba 9.16-28

Lazo Kado: Luka 22.1-71

TU LISU U'DU NJIDRIERI RO, NI TU EFO RO RI SI

Taegyiro: i Korinto'ba 11.17-34

Lazo Kado: Luka 23.1-13

U'DU LINJI KADO

(Good Friday)

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara, molo'baru miri, vo-ondreni 'di katidri miro ro ono dri, yauni si, se tana ro, Opi amaro le ndi yi ozoni, dri lidri kozi ro ya, ago kpa rueza odra ro usuni taka dri, se yau nda gi lidriidri ro, ago kori 'badri'ba ro mibe ndi Tori Alokado be 'du Lu alo ro, 'badri äduako. *Amen.*

LU Mbarapara ago kpa äduako, mi se Tori miro kani Känisa cu täkyi ago wärina ono; miru taeji amaro ndi mäti na be, se moyena be miri a'do cini lidri ro Känisa alokado miro ya ta, tana 'dina cini, vo ndaro se äzi nda be kigye ya ruindu na be, kinduru robe ngeye ro a'do Lu'ba ro si miri; ago kpa Opa'ba amaro Yesu Kristo si. *Amen.*

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

LU yauni'ba se 'ba lidri cini ni ono, ago nja se mi'ba be ono, ya miro oso kote lomvo igye, ca odra takozi'ba ro, oko ndra na mile miro, rigye drietani ago orini lidriidri ro; nya'do yauni be Yudai cini dri ago lidri azaka se ma mi ko, ago mina tauniako ni ànya dri si, yaungi be ago Ata miro ànya ojo akona be; nyologo ànya 'bäru, mi se Opi äruäru ono, gboko miro lako, tana apa ànya ro be, anjioko Yisaraele yi ro se ngye lako, tana odro'be ànyarobe, voaloya, lekye'ba alo zele, se ni Yesu Kristo, Opi amaro, se kwori mi be 'bädr'i'ba ro ndi Tori Alokado be, Lu alo, 'bädr'i aduako. *Amen.*

*Taegyiro: Ebere'ba 10.1-25
Lazo Kado: Yoane 19.1-37*

TANDROLE SE KÄTI TU EFO RO RISI YA

Mätu Juruywa na

YEKOVA, tana oso abapatisi ama bete odra Ðgwa äruäru Miro Opa'ba amaro Yesu Kristo ro ya ono, lomvo se amaro ojwaojwa ono lagana si 'du ro 'do si, ase ama robe nda be, ago 'dooko 'bu yasi ago käläsi odra ro yasi, mälävu ro be efo riyä ro amaro ya; kado nda se dra be se ase be, ago go efo kpa gwo to'di, ama ta ro si, Ðgwa miro Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

*Taegyiro: 1 Petero 3.17-22
Lazo Kado: Matayo 27.57-66*

TU EFO RO (Easter Day)

Mätu Kyenoybo ro ya, (Tu Efo ro si) vo loygo se: Nyikyi, Mi'de maygo loygo, etc., Ta kwoi oygoni kode uzini ayani:

KRISTO pasaka amaro alote ama ta: Ka'do inye, mi'de maye karama na;

Ko ambata longo ako uku si, ca ko ambata longa ako yaosoro ndi takozi be ro si: Oko ambata longo ako nderi-nderi ro tangye ro si. *(1 Korinto'ba 5.7-8)*

Olofo Kristo te ni avo ya ana dra ko te to'dina: Odra mbara ako tona nda dri.

Odra se nda kwodra be ana toto gialo takozi ta, nde vo

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

na ṣo te: Oko ori se nda korina yauono nda kori na te Lu ri.

Ojondi inye mima andivo amiro avo ro takozi ri: Oko lidriidri ro Lu ri, Yesu Kristo Opi amaro si.

(Roma'ba 6.9-11)

Kristo efote ni avo ya oko: Nda a'do te ni n̄gadri käti ro, ni ànya se ku'du be avo ya ana ri.

Tana odra ikyite lidri si: Kpa oso inye efo avo ro ikyi kpa te lidri si.

Tana ojondi rere oso 'di cini dra ṣo te Adama ya: Kpa oso inye, adrīna 'di cini ndi Kristo ya.

(1 Korinto'ba 15.20-22)

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara, mi se mipe odra gwo ṣe ono Yesu Kristo Ðgwa se alodi miro ono si, ago se mipy käläsi adri äduako ro te ämäri; Molo'baru miri ono driupi si, taole se cini kado, se mi'ba be dri amaro ya ono tai'dwe miro si, mipa ama ondoalo taole se kwoi ka'doro be 'du inye: Yesu Kristo Opi amaro si, nda se rite 'bädr'i'ba ro mi be, ndi Tori Alokado be, r̄ri Lu alo ro, 'bädr'i äduako. *Amen.*

*Taegyiro: Kolose'ba 3.1-7
Lazo Kado: Yoane 20.1-10*

TU KÄTI U'DU NJIDRIERI YA EFO VOSI

*Taegyiro: Losi Lazo'ba ro 10.34-43
Lazo Kado: Luka 24.13-35*

TU RIRI U'DU NJIDRIERI YA EFO VOSI

*Taegyiro: Losi Lazo'ba ro 13.26-41
Lazo Kado: Luka 24.36-48*

SABATA KÄTI TU EFO RO VOSI

Mätu Juruywa na

TÄPI Mbarapara, se nyozo Ðgwa alodi miro te odrani takozi amaro ta, ago kpa efoní to'di ama o'baza wäri ono: mi'ba ama 'dienji ndi a'do kozi be onani, tana tu

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

cini ya minduru robe miri a'do wäri ndi tanjye be si; a'do kado ïgwa miro Yesu Kristo Opi amaro ro si. *Amen.*

Taegyiro: I Yoane 5.4-12

Lazo Kado: Yoane 20.19-23

SABATA RIRINA TU EFO RO VOSI

Mätu Juruñwa na

LU Mbarapara, se nyozo ïgwa alodi miro te, a'doni Lämäri nga driutwe ro ro ni takozi ya, ago kpa taka'da ro ro, a'do Lu 'ba ro ro ono; yauni miro si nyozo mbara ämäri, tana ondoalo märu kado ngaopa ono ro robe aro'boya ndra si, ago ondo alo mojo robe 'du gialo o'deni pavo äruäru ndaro ya, ndi ori alokado ndaro be; Yesu Kristo, Opi amaro andivo na ro si. *Amen.*

Taegyiro: I Petero 2.19-25

Lazo Kado: Yoane 10.11-16

SABATA NINANA TU EFO RO VOSI

Mätu Juruñwa na

LU Mbarapara, Mi se nya be ni ngaeyi tanjye miro ro, Lka'dana ànya se jete ri ono, mio'ba be egoni ànyari liti tanjye ro dri ono: ànya se cini oloci te rumora mätu Kristo ro ya ono, mi'ba ànya nga se cini le tadri ko mätu ono be ogani zo, ago osoni alo nga se cini le tadri mätu ono be vo ayani; Opi amaro Yesu Kristo si. *Amen.*

Taegyiro: I Petero 2.11-17

Lazo Kado: Yoane 16.16-22

SABATA LISUNA TU EFO RO VOSI

Mätu Juruñwa na

LU Mbarapara, mi se aloni mbara be ole takozi'ba ro lepeni: mi'ba lidri miro ri ota miro luni, ago kpa tao'ba miro oleni; tana vo rulowi ro, 'bädri ono ro lako nojwa, ya amaro keberu ro be, gialo vo se lingi be para ana ya; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Yakoba 1.17-21

Lazo Kado: Yoane 16.5-15

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

SABATA LINJINA TU EFO RO VOSI

Mätu Juruñwa na

OPI, se nga cini kado kikyi ni mire si ono; ama se ruindu'ba möyuro miro ono, mi'ba ama ngaemba alokado miro si, nga se beni kado tana usuni ayani, ago kpa oyeni, ayani; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Yakoba 1.17-21

Lazo Kado: Yoane 16.23-33

TU OGO RO YESU RO VO'BUYAKURU YA (Ascension Day)

Mätu Juruñwa na

MOLO'BARU miri, Lu mbarapara, oso mama be ïgwa alodi miro Opi amaro Yesu Kristo gote vo'buyakuru ya ono ronye, mi'ba ama ya amaro ya, ndi tauni dri amaro robe ukyini kpa vo'buyakuru ya, orini 'du ro nda be nda se kori 'bädri'ba ro mibe ndi Tori Alokado be, Lu alo, 'bädri äduako. *Amen.*

Taegyiro: Losi Lazo'ba ro 1.1-11

Lazo Kado: Marako 16.14-20

SABATA TU OGO RO YESU RO VO'BUYAKURU YA VOSI

Mätu Juruñwa na

LU 'bädri'ba gloria ro, mi se nyenga ïgwa alodi miro Yesu Kristo ni 'desi ro, le vo'buyakuru ya a'do 'bädri'ba miro ya, ngaope re si, ono; molo'baru miri, nye'be ama ko teinye ta i'dwero ako, nyenga ama kpa le voalo se Opa'ba amaro Kristo lävute käti kigye ana ya, se nda kwori be mibe 'bädri'ba ro ndi Tori Alokado be, Lu alo, 'bädri äduako. *Amen.*

Taegyiro: I Petero 4.7-11

Lazo Kado: Yoane 15.26-16.4

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

TU PENITIKOSITI RO (Whit Sunday)

Mätu Jurujwa na

LU, mi se kyeno oso tu se ono si ronye, nyezo Tori Alokado Miro te taoma'ba miro ri mi nai embani ronye; mi'ba ama Tori alo na 'do si a'doni vure ŋgye be ŋga cini ya, ago kpa a'doni äduako riyä ro ŋgai'dwe alokado ndaro ya; nyozo ono ri ta Yesu Kristo Opa'ba amaro si, nda se kori be 'bädri'ba ro tro mi be, ndi Tori Alokado be, Lu alo, rri äduako. *Amen.*

Tana Taegyiro: Losi Lazo'ba ro 2.1-11
Lazo Kado: Yoane 14.15-31

TU KÄTI TU PENITIKOSITI RO VOSI

Taegyiro: Losi Lazo'ba ro 10.34-48
Lazo Kado: Yoane 3.16-21

TU RIRI TU PENITIKOSITI RO VOSI

Taegyiro: Losi Lazo'ba ro 8.14-17
Lazo Kado: Yoane 10.1-10

SABATA TRINITI RO

Mätu Jurujwa na

LU Mbarapara, ago kpa äduako, mise nyozo yauni te ruindu'ba miro ri, taoma ŋgye ero si, Gloria Triniti ro unina ta ago kpa Triniti mätuni ayani, mbara para miro a'do Lu ro ono si. Molo'baru miri ànya ätini 'du ŋgiri taoma ono ya, ago tu cini ya mipa ama ni ŋga kozi ri, Nda se kori 'bädri'ba ro, Lu alo, 'bädri äduako. *Amen.*

Tana Taegyiro: Rulofo 4.1-11
Lazo Kado: Yoane 3.1-15

SABATA KÄTI TRINITI VOSI

Mätu Jurujwa na

LU, Mise ni mbara ànya se koma be miya ro ono, miru mäti amaro yauni si; ago tana lomvo mbaraako amaro ono si, mäni kote ta kado azaka oyeni, teinye mi ako, nyozo ŋgaopa yauni miro ro ämäri, tana ota miro orona si

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

mi'dwe mi robe ole ya, ago kpa taoye si: Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: 1 Yoane 4.7-21
Lazo Kado: Luka 16.19-31

SABATA RIRINA TRINITI VOSI

Mätu Jurujwa na

OPI, Yekova mise ta pe mi ko, ni ànya se nyezi te turi ndi ŋgalu miro ya ono, opavoya ago kpa täkyivona ya ono: nyäti ama, molo'baru miri, ŋga gaga kado miro ono zele, ago mi'ba ama a'doni turi ndi ŋgalu lämu'du be ävuru alokado miro ta, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: 1 Yoane 3.13-24
Lazo Kado: Luka 14.16-24

SABATA NINANA TRINITI VOSI

Mätu Jurujwa na

OPI, molo'baru miri ama erini yauni si, ama se nyozo mäti ya cini si te ämäri oyeni ono, ŋgaopa ndra miro si, agaga amaro be i'dwe robe vo se cini odra ro yasi, ndi reti azaka be; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: 1 Petero 5.5-11
Lazo Kado: Luka 15.1-10

SABATA LISUNA TRINITI VOSI

Mätu Jurujwa na

LU, mise gaga'ba 'di se cini koma te miya ro ono, teinye mi ako, ŋga aza i'do mbara ro, kpa i'do wäri: mi'ba yauni miro ama dri kiliti ago ka'do amba, tana a'do miro si ämäri Opi ro, ago lepe'ba ro, mälävu ŋga cini se tuna ko amba ro be, tana ädu ro oko ukyi mijé ŋga se äduako 'da, Täpi Vo'buyakuru ro, nyozo ono, ta Yesu Kristo Opi amaro ro si. *Amen.*

Taegyiro: Roma'ba 8.18-23
Lazo Kado: Luka 6.36-42

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

SABATA LINJINA TRINITI VOSI

Mätu Juruywa na

OPI, molo'baru miri mi'ba a'do 'bädri ro a'doni liatokpe
ro, tana orani ñgye ñga täkyi miro si, tana Känisa miro
kinduru robe miri riÿä si, a'do Lu'ba ro vo ro mondra ako,
Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: I Petero 3.8-15

Lazo Kado: Luka 5.1-11

SABATA NJIDRALONA TRINITI VOSI

Mätu Juruywa na

LU mise nyede ñga kado ndra ni, se tauni lidri ro sa
lkote kigye, ànya se kulu mibe yi ri ono: mi'ba ñgalu
lämu'du ama ya mita, tana ondro mulu mite ndra ni ñga
cini drisi oko, musu tao'ba miro robe, se lävu ro ndra ni
ñga se cini ma olena be kwoi drisi, Yesu Kristo Opi amaro
si. *Amen.*

Taegyiro: Roma'ba 6.3-11

Lazo Kado: Matayo 5.20-26

SABATA NJIDRIERINA TRINITI VOSI

Mätu Juruywa na

OPI, mbara cini ro ndi ari bë, mi se ni ozo'ba ago ṣo
ede'ba ñga se cini kado ro ono: ñgalu ävuru miro ro
nyiki'di ya amaro ya, nyiliti a'do 'diri Lu'ba ro ya amaro
ya, nyeca ama takado cini si, ago yauni 'desi miro ono si,
nyeta ama kpa 'du orini kigye; Yesu Kristo Opi amaro si.
Amen.

Taegyiro: Roma'ba 6.19-23

Lazo Kado: Marako 8.1-9

SABATA NJIDRIANANA TRINITI VOSI

Mätu Juruywa na

LU, mise ta aza alo pe mi ṣo ko ono, Mira ñga cini
vo'buyakuru ro ni ndi 'bädri ro be ono, molo'baru

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

miri, ñga se kozi ro onani ni ama resi, ago ñga se kado be
ozoni ämäri ayani; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Roma'ba 8.12-17

Lazo Kado: Matayo 7.15-21

SABATA NJIDRIASUNA TRINITI VOSI

Mätu Juruywa na

MOLO'BARU miri, Opi, nyozo mbara Tori ro ämäri,
ago mi'ba ama a'doni ta omani ago kpa ta oyeni
alokado: tana mäniko te ta aza girijwa na oyeni kado te
inye mbara miro ako, oko nyozo mbara ämäri, orizana
ämäri alokado, ole miro ronye; Yesu Kristo Opi amaro si.
Amen.

Taegyiro: I Korinto'ba 10.1-13

Lazo Kado: Luka 16.1-9

SABATA 'BUTE TRINITI VOSI

Mätu Juruywa na

MI'BA bi miro a'doni ongbo Opi, mätu ruindu'ba
mäyuro miro erini; ago mi'ba ànya gialo ñga se ta
na si mi ni ono ejini ayani: Yesu Kristo Opi amaro si.
Amen.

Taegyiro: I Korinto'ba 12.1-11

Lazo Kado: Luka 19.41

SABATA 'BUTE ALO FO ALO NA TRINITI VOSI

Mätu Juruywa na

LU nyaka'da mbara miro te unini, ago ndra na nyaka'da
te yauni ñgae'bero Miro ro si ono: Yauni ndra miro
si, nyozo ñgapäri ndra oso ono ronye yauni Miro ro
ämäri, tana maso robe liti ota miro ro vo ro, ago ma'do
ro be tao'baro yauni ndra miro robe, Yesu Kristo Opi
amaro si. *Amen.*

Taegyiro: I Korinto'ba 15.1-11

Lazo Kado: Luka 18.9-14

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

SABATA 'BUTE ALO FO RITU NA TRINITI VOSI

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara ago äduako ono, Mi se ondo alo የ ro nja ta erini ndra ni, se ma be ejina ono drisi ono, ago se mile ko ንga ozoni ndra, ni se ca male be drisi ono: Nyeda yauni ndra miro ama dri: nye'be ama ni, ንgase azaka ya amaro a'dobe turituri ro ni rigye ono risi, ago nyugu ንga se azaka kado, se tana si ama be ko ejini ono ozona ämäri, oko gialo takado Lata'ba amaro, Dgwa Miro, Opi amaro, Yesu Kristo ro si ayani. *Amen.*

Taegyiro: 2 Korinto'ba 3.4-9

Lazo Kado: Marako 7.31-37

SABATA 'BUTE ALO FO NÄTU NA TRINITI VOSI

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara ago yauniekye ono, se ንgapäri kikyi totu ni mire si, tana lidri 'diri miro kwoye ruindu se ንgye mi usisi ro robe sina miro ono, molo'baru miri, Nyozo ንgapäri para miro ämäri, tana maye ruindu se 'diri ro robe sina miri ori se ono ya, tana äduro oko ukyi mari 'da osa ako tao'baro 'bädri vo'buyakuru ro miro roya; takado Yesu Kristo Opi amaro rosi. *Amen.*

Taegyiro: Galatia'ba 3.16-22

Lazo Kado: Luka 10.23-37

SABATA 'BUTE ALO FO SU NA TRINITI VOSI

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara ago äduako ono, nyiliti taoma, mio'ba, ndi ንgalu amaro ri, tana ma'do robe ንgase mi'ba tana be ono be, mi'ba ama ንgase mita ama be tana luni, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Galatia'ba 5.16-24

Lazo Kado: Luka 17.11-19

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

SABATA 'BUTE ALO FO NJI NA TRINITI VOSI

Mätu Juruywa na

MOLO'BARU miri, Opi, nyäti Känisa miro yauni äduako miro si; tana mbaraako lidri ro si teinye mi aко o'dena ndi, nyäti ama rri ro, ንgaopa miro si ni ንga se cini ka 'di oye be koziro ono risi, ago nyelepe ama ንgase cini ezina ንgaoparo ndi ämäri ono re; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Galatia'ba 6.11-18

Lazo Kado: Matayo 6.24-34

SABATA 'BUTE ALO FO NJIDIALO NA TRINITI VOSI

Mätu Juruywa na

MOLO'BARU miri, Opi, Yauni okye aко miro ono si nyagaga Känisa miro ago mi'ba a'doni 'du wäri ro, tana ni ko ugu orini retiako, teinye ንgaopa miro ndi takado be aко; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Epeso'ba 3.13-21

Lazo Kado: Luka 7.11-17

SABATA 'BUTE ALO FO NJIDIERI NA TRINITI VOSI

Mätu Juruywa na

OPI, Mämätu mi tana yauni miro kagaga ama robe ondoalo, ago keso robe ama vo, ago mi'ba ama ugu ruozoni 'duru losi se cini kado ya; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Epeso'ba 4.1-6

Lazo Kado: Luka 14.1-11

SABATA 'BUTE ALO FO NJIDRIANA NA TRINITI VOSI

Mätu Juruywa na

MOLO'BARU miri, Opi nyozo ንgapäri yauni ro lidri miro ri, edreza taojoro 'bädri ro, lomvo ro, ndi

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

kicu'ba robe mi, ago osoni mi se Lu alo ono yo; ya wäri si ndi tauni ñgye be; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: I Korinto'ba 1.4-8

Lazo Kado: Matayo 22.34-46

SABATA 'BUTE ALO FO NJIDRIASU NA TRINITI VOSI

Mätu Ðuruywa na

LU, tana oso be teinye mi ako, ama mbara-ako, ta amaro ri mi usini Yauni'ba ndra, nyozo Tori Alokado miro tana ñga cini yasi kolodi, ago kolota ya amaro drina robe; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Epeso'ba 4.17-32

Lazo Kado: Matayo 9.1-8

SABATA 'BUTE RI NA TRINITI VOSI

Mätu Ðuruywa na

LU Mbarapara ago Yauni ndra be ono, molo'baru miri, nyäti ama ñgalu para takado miro rosi, ni ñga se cini ka ama oye be koziro ono risi, tana ma'do robe nya lomvo ya ago kpa lindri ya, ma'do robe kpa riyä amba si, ñga se mile ama be oyeni ono oyeni: Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Epeso'ba 5.15-21

Lazo Kado: Matayo 22.1-14

SABATA 'BUTERI FO ALO NA TRINITI VOSI

Mätu Ðuruywa na

OPI Yauni ro ndra ono, molo'baru miri, nyozo ñgaa'bero ndi tatokpe be lidri ñgye miro ri, tana aja ànyaro be wäri, ni takozi cini ànyaro risi, ago kinduru robe miri 'diri ro, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Epeso'ba 6.10-20

Lazo Kado: Yoane 4.46-54

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

SABATA 'BUTERI FO RITU TRINITI VOSI

Mätu Ðuruywa na

Molo'baru miri Opi, nyäti 'di zo miro ro se, ni Känisa miro ono 'duro a'do lu'ba ro ono ya; tana ñga gaga miro si, ka'do robe dritai ro ni kyila'baazi cini ri, ago tavo usu alokado si, kinduru robe miri losi kado oye si, liku ndi taoro be ka'do robe Ävuru miro ri, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Filipo'i'ba 1.3-11

Lazo Kado: Matayo 18.21-35

SABATA 'BUTERI FO NA TRINITI VOSI

Mätu Ðuruywa na

LU, mi se ni ruoparo ago mbara amaro ono, ago se ni letovo ori cini se kado ro ono; Molo'baru miri, nya'do nya mätu oye Känisa miro ro erini, ago nyozo ñga azaka se kado ma be ejina ri, ma'do robe sina ayani: Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Filipo'i'ba 3.17-21

Lazo Kado: Matayo 22.15-22

SABATA 'BUTERI FO SU TRINITI VOSI

Mätu Ðuruywa na

Molo'baru miri, Opi nye'be lidri miro taoye kozi ànyaro ta; tana takado miro si apa ama robe ni ñga embero takozi na kwoi ro ri; se mbara ako amaro si, maye te ono: Nyozo se ono ri, Täpi vo'buyakuru ro, ta Yesu Kristo, Opi ago Opa'ba alokado amaro ro ta. *Amen.*

Taegyiro: Kolose'ba 1.3-12

Lazo Kado: Matayo 9.18-26

SABATA 'BUTERI FO NJI TRINITI VOSI

Mätu Ðuruywa na

Molo'baru miri, Opi nyenga ole ya lidri taoma'ba 'diri miro ro, tana ànya kowa doñgo losi kado ro robe

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

amba, ago, ànya ka'do robe päläti na be amba, ni mire, si, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tana Taegyiro: Yeremaya 23.5-8

OPI ekye, Mindre tu kate esa, ago mengana Gwaři tangye ro 'da Dawidi ri, ago 'Bädri'ba orina 'da ago oyena takado 'da, ago oyena vure ḥgye ro 'da ndi takado be 'bädri ya. Tu ndaro si, opana Yuda 'da, ago Yisaraele orina 'da liatokpe, ago ono ni ävuru ndaro owo, se äzina nda be sina, OPI TADGYE AMARO RO. Tana ta'doro mindre, Opi ekye, tu kate esa, se ànya atana ko tona ekye, Opi ka gi ori, se lofo ḥgwa Yisaraele rote tesi ni Ezipeto yasi ono, oko Opi ka gi ori, se lofote, ago se lepe kwari ḥgwa Yisaraele ro robe tesi, ni 'bädri se go be mädüdrisi roya si, ago ni 'bädri se cini molofo ànya be ni kigye si yasi: ago ànya orina 'da 'bädri andivo ànyaro roya.

Lazo Kado: Yoane 6.5-14

ONDRO Sabata azaka ka'do gwo te käti ni Sabata Ikyi ro drisi oko, vo mätu ro, se azaka e'be be oye Sabata na kai ro vosi ana; ni kado uruni oso ale be nojwa ronye. Ondro vo se o'bani kigye si ka'doi gwo te fere, oko e'bena azakana kpa gwo, se lävute ndra 'do. Oko e'be gialo Mätu Juruywa, Taegyi na be äduro ono ndi Lazo Kado na 'be uzini ondoalo Sabata se mile Sabata Ikyi ro roya.

TU TADGYE'BA ANDAREA RO

(30 November)

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara, Mi se nyozo Yauni oso ono ronye te Lazo'ba alokado miro Andarea ri, se nda ro läzi uzi ḫgwa miro Yesu Kristo rote, ago sote Nda vo teinye leye ako: Miye kpa inye ama cini ri, tana äzi ama te ata alokado miro si oko, mozo andivo amaro robe kpa taoro si ota alokado miro ondeni; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Roma'ba 10.9-21

Lazo Kado: Matayo 4.18-22

TU TADGYE'BA TOMA RO

(21 December)

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara ago äduako ono, mi se ta taoma tomba rota mi'ba ruindu'ba miro Toma kote a'doni wiriwiri

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

ro ta eforo ḫgwa miro ro ta ono, Miye kpa inye ämäri, ago ta ḥga-wiri ro cini yasi omani ḫgwa Miro Yesu Kristo ya, tana taoma amaro ka'do robe cu luku ako mi mile. Nyeri ama, Opi, ta Yesu Kristo gialo ono ro si, se, tro mi be ndi Tori Alokado be ono, taoro cini ndi a'do 'desi be ka'do rigye, yauono ago le äduako. *Amen.*

Taegyiro: Epeso'ba 2.19-22

Lazo Kado: Yoane 20.24-31

DRIETA TADGYE'BA PAULO RO

(25 January)

Mätu Juruywa na

LU, se taope Lazo'ba Alokado miro Paulo rosi, mi'ba ḥngaeyi Lazo Alokado rote, vo eyini 'bädri cini ya ono: molo'baru miri, mi'ba ama kpa ta drietaro ndaro se, ta laro ro ro ono a'doni tana oyioyi ro, tana mugu aro'boya amba oye robe miri tana ro, ago ugu osoni ta miembaro se nda emba be vo; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tana Taegyiro: Losi Lazo'ba ro 9.1-22

Lazo Kado: Matayo 19.27-30

EZI KRISTO RO YEKALU YA

ondoalo äzite

TA RUEDERO WÄRI TADGYE'BA ḫGUTI MARIA RO TA

(2 February)

Mätu Juruywa na

LU, Mbarapara ago äduako ono, ma rulo'ba miri mäyü si a'do 'desi miro ta, tana oso ḫgwa alodi miro ezite tu ono si ono ronye Yekalu ya a'dote a'do lomvo ro amaro be, tana ma'do robe andivo amaro ozona be miri a'do wäri ndi ya undiako rosi, ḫgwa miro Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tana Taegyiro: Maleki 3.1-5

MINDRE ma ruindu'ba maro ozona, liti edeni ma mile, ago Yekova se nya be ḫrina ono, ikyina 'da ndriywa zo mätu ro yekalu ndaro ya; lazo'ba se tao'ba ro,

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

se mile be ono, mindre, nda ka te ikyi, Opi lowa ro atani inye. Oko ikyi tu ndaro si, a'di ingina ya ni ya? ago ondro nda kefote oko, a'di edrena ni mi le na ya ya? Tana nda ero oso asi ŋga-wäri'ba ro ronye, ago oso sábuni bongo-oja'ba ro ronye; Nda orina 'da oso mo'di wäri'ba ronye, ago wäriña ŋgwa Lewi ro 'da ago edena ànya 'da oso kati lägulägu ndi mo'di be ronye, madale ànya ozona tori olo se ŋgye lutu Yekova ri. 'Dooko tori-olo Yuda ro ndi Yerusalem robe, ogo a'dona gwo Lu i'dwe ro ro oso se ndroa kyeno uku kai si ronye. 'Dooko mishwe na gwo ti amire vure ya; ma'dona ndi tazevoedre'ba yi, Tetedri'ba, ronyi'ba ago kode toko drisi, ruäru'ba kowe si; Päleti losi'ba ro eta'ba; Ävuzi ndi kyemvo be eza'ba; atrai 'bädri to ro oye'ba na kozi ro lomvo, se a'doi be cu ma turiako kwói, Opi lowa ro ata ni inye.

Lazo Kado: Luka 2.22-40

TU TADGYE'BA MATIYO RO

(24 February)

Mätu ſüryuwa na

LU Mbarapara, se vo Yuda driozo'ba roya minji Lruindu'ba 'diri miro Matiyo te otini 'butepaŋgari Lazo'ba ro ro: Mi'ba Känisa miro ri, a'doni ondoalo ruopa be ni Lazo'ba se taŋye ako risi, ago ka'do ro be ta ŋga ora ŋgye ro robe, ago elepe robe ruindu'ba 'diri ŋgye miro si; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tana Taegyiro: Losi Lazo'ba ro 1.15-26

Lazo Kado: Matayo 11.25-30

TA LAZO EZORO DGUTI MARIA RI

(25 March)

Mätu ſüryuwa na

MOLO'BARU miri, Opi, nyeda ŋgapäri miro ya Amaro ya, tana, oso mäni be ronye, a'do Dgwa miro Yesu Kristo ro lidri ronye, ezo lazona te Malaika si, ago taka Ndaro ndi rueza be si, olofo ama robe, a'do efo Ndaro ro ronye; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

Tana Taegyiro: Yesaya 7.10-15

AGO Yekova ata gwo Aza ri ekye; Nyeji taka'da ro ni Yekova Lu miro re si; nyeji kode a'dona le te vo ociekye ya, kode le vokuru ya. Oko Aza atagwo ekye, Märi ejini i'do, ca märi Opi ojoni i'do ta eji inye'do si. Ago nda atagwo, ekye: Yau ono nyeri ami zo Dawidi ro. Inye'do ndi ta girijwa ro ämiri lidri o'bani reti ro ya. Oko inye'do mile kpa Lu maro o'bani reti ro ya? Tana ta'doro Opi andivo na ozona taka'da ro 'da miri: Mindre, Dguti okona Dgwa 'da, ago utina Dgwa agoro 'da, ago äzina äfuruna 'da Imanwele (se ologote—Lu tro ama be). Nda onyana edo ndi leyi be ayani, tana nda kuni ro be tase undiro ogani zo, ago konji robe takado ayani.

Lazo Kado: Luka 1.26-38

TU TADGYE'BA MARAKO RO

(25 April)

Mätu ſüryuwa na

LU Mbarapara, Mi se nyemba Känisa alokado miro te, Lta ŋgaembaro vo'buyakuru ro si, Taope'ba miro Marako si ono: nyozo ta yauniro ämäri, tana, ukyi ma'do 'da ŋgaga girijwa ronye, ugu lungini wairo tangaembaro miodo rosi, tana ma'do ro be ɻatara ro taŋye Lazo Alo-kado miro roya; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Epeso'ba 4.7-16

Lazo Kado: Yoane 15.4-11

TU TADGYE'BA FILIPO RO NDI TADGYE'BA YAKOBA RO BE

(1 May)

Mätu ſüryuwa na

LU Mbarapara, se äni mi be endaro adri äduako ro ono, Lmi'ba ama Yesu Kristo Dgwa miro unini endaro liti ro, taŋye ro, ago adri ro, tana mugu oso robe pavo Lazo'ba Alo-kado miro, Taŋye'ba Filipo ndi Taŋye'ba Yakoba be ro vo, ma'do robe ŋgiri ro ugu abani liti se

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

lepena 'di ndi le adri äduako ya ya; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Yakoba 1.1-12

Lazo Kado: Yoane 14.1-14

TU TADGYE'BA BARANABA LAZO'BA RO (11 June)

Mätu Juruñwa na

OPPI Lu Mbarapara, se käru Baranaba Lazo'ba alokado miro be, ngapäri alodi Tori Alokado ro si ana, Molo'baru miri nye'be ama ko teinye ngapäri amba miro ako, ca oko ta yauni miro ro si, losi oyeni sina, ondoalo taoro ndi a'do 'desi be ka'do robe miri; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tana Taegyiro: Losi Lazo'ba ro 11.22-30

Lazo Kado: Yoane 15.12-16

TU TADGYE'BA YOANE BAPATISI RO (24 June)

Mätu Juruñwa na

LU Mbarapara, se ngaozo miro se äti ruindu'ba miro Yoane Bapatisi te, talaro ro ro, ago se nyezo te liti edeni Igwa miro Opa'ba amaro ri, ta drieta ro opena si: Mi'ba ama osoni ta ngeambaro ndi ori alokado ndaro robe vo, tana meta dri robe endaro, oso taope ndaro ronye, ago osoni 'duru taka'da ro ndaro tangye ta vo, ago tase ko kado drina o'bini driupiako, ago rueza ingini ta tangye rota; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tana Taegyiro: Yesaya 40.1-11

LU miro ekye, Nyidwe, Nyidwe lidri maro. Nyata ta lia ayani Yerusalem ri, ago nyata rigye kyila se nda be tana kyete, ago takozi ndaro e'be nda te tana ro, tana nda usu taeza ro te akpaakpa ro tana ro ni Yekova rigye si. Ata 'dialo ro ka ta ayoni: vo cowa ya si ekye, Nyede liti Opi ro, nyede liti 'desi ngye vo cowa yasi Lu amaro ri. Vo se cini dele kogbo ya engani tonggo kuru, ago 'berenwa cini ndi lutu be logoni dele vuru; ago vo se cini deledele

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

ro bilini ojoojo ro, ago vo se cini njbarakatata ro o'bani bili ro. Ago 'dooko Gloria Opi ro olofona gwo, ago 'di cini voaloya ondrena ndi; tana kala Opi ro ata ni. Ata aza alo ata te, ekye: Nyayo ta. Ago makye: Mayona ta e'di roya? 'Di cini oso käyi ronye, ago lingi na cini toto oso foce ro lowo ya ronye. Käyi wi be te, fona layi ero gwo, ondro lawa Opi ro li bete dri-igye owo; endaro lidri ero käyi yi. Käyi wi be te, fona layi ero gwo; Oko ata Lu amaro ro edrena ndi äduako. Mitu 'berenwa ogwaekye dri, Mi Ziona, Nyayo lazo kado tana; Mi Yerusalem, nyenga gboro ga kuru mbarasi; Nyayo lazo kado tana, Nyenga gboro ga kuru, Nyuturi ko; Nyata 'bakici Yuda ro ri: Mikye: Mindre Lu amiro! Mindre, Opi kikyi mbara be, ago kufu ndaro ro ni drikaca ndaro; ago päläti ndaro ro nda be, ago ànya se nda pa be, orivoya nda mile. Nda ecana lowa ndaro 'da oso timele lekye'ba ronye, Nda otuna timele'be'be 'da dri ndaro si, ago unjina ànya 'da gbo ndaro ya, ago lepena azakana se njwa be 'da liaro.

Lazo Kado: Luka 1.57-80

TU PETERO TADGYE'BA RO (29 June)

Mätu Juruñwa na

LU Mbarapara, se Igwa miro Yesu Kristo si nyozo ngapäri amba kado ndra te Lazo'ba alokado miro Petero ri, ago mita nda te timele mire ecani: molo'baru miri, mi'ba Bisi'bu ndi Ruindu'bai cini be Ata Alokado miro openi ngyero, ago lidri ri osoni vo-igye taoro si, ndi tangye be, tana ànya ka'do robe tagyia adri äduako robe: Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tana Taegyiro: Losi Lazo'ba ro 12.1-11

Lazo Kado: Matayo 16.13-19

TU TADGYE'BA YAKOBA LAZO'BA RO (25 July)

Mätu Juruñwa na

LU yauniekye ono, tana oso Lazo'ba alokado miro Yakoba, e'be täpi ndaro be, ndi nja se cini nda be sina ana gwo ana ronye, teinye leye ako nda a'dote taoro be

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

läzi uzi Igwa miro Yesu Kristo ro ri, ago sote nda vo, miye kpa inyeämäri; tana me'be nja cini 'bädri ro ndi ole lomvo ro robe, tana ma'do robe nja osoni ota alokado miro vo, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tana Taegyiro: Losi Lazo'ba ro 11.27-12.3
Lazo Kado: Matayo 20.20-28

TU TADGYE'BA BATOLIMAYO LAZO'BA RO (24 August)

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara ago äduako ono, Mi se nyozo ngapäri Lendaro te Lazo'ba miro Batolimayo ri, taoma za ago ota miro openi ono, molo'baru miri, miye kpa inye Känisa miro ri, ata se nda koma be ana lu za, openi ago kpa uruni: Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tana Taegyiro: Losi Lazo'ba ro 5.12-16
Lazo Kado: Luka 22.24-30

TU TADGYE'BA MATAYO LAZO'BA RO (21 September)

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara, se Igwa Alokado miro si, mizi Matayo te ni vo parata ururo yasi a'doni Lazo'ba ro ago taope'ba ro: Nyozo nkapäriämäri ole a'do ro nja driamba lu ro be e'beza, ago osoni Igwa miro Yesu Kristo vo, Nda se ka gi ori ago kugu gi ori mi be ndi Tori Alokado be, Lu alo ro, 'bädri äduako. *Amen.*

Taegyiro: 2 Korinto'ba 4.1-6
Lazo Kado: Matayo 9.9-13

TU TADGYE'BA MAIKOLO RO NDI MALAIKA CINI ROBE (29 September)

Mätu Juruywa na

LU äduako, se mira tate ago mira ruinduro Malaika ro te, ndi lidri robe, ta njaora ro ngyero si ono, Yauni para si miye kpa inye, oso malaika alokado miro ka be ruindu oye ondoro miri vo'buyakuru ya 'do ronye, njaora

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

miro si ka'do ndi 'du inye, ànya kopa ago kagaga ama robe 'bädri ya: Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tana Taegyiro: Rulofo 12.7-12
Lazo Kado: Matayo 18.1-10

TU TADGYE'BA LUKA TAOPE'BA RO (18 October)

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara, se zi Luka 'diede'ba te, se räru na Lorivoya Lazo Kado ya, a'doni Taope'ba Lazo Kado ro, ago ede'ba lindri ro, mi'ba ta njaembaro se cini dawa ro se ozote nda si ono, tana ri mi usini, adravo cini lindri amaro ro ka'do robe ruede be sina: takado Yesu Kristo Opi amaro ro si. *Amen.*

Tana Taegyiro: 2 Timoteo 4.5-15
Lazo Kado: Luka 10.1-7

TU TADGYE'BA SIMONA NDI TADGYE'BA YUDA RO (28 October)

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara, se mimo Känisa miro te zevo zo ro Lazo'bai ro ndi Nebii robe dri ono, se, Yesu Kristo andivona ni kuni cuku dri na ro yi ono: mi'ba ama a'doni troalo rumora tori roya ta njaembaro anyaro si, tana a'ba ama robe Yekula Alokado ro miri: Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Taegyiro: Yuda 1.1-8
Lazo Kado: Yoane 15.17-27

TU TADGYE'BA CINI RO (1 November)

Mätu Juruywa na

LU Mbarapara, se nyodro'be 'di onjionji miro te troalo rumora alo ya ono, taoma si lomvo Igwa alodi miro Yesu Kristo roya ono: nyozo ta yauni ro ämäri osoni taoye ago ta ori ro lu'ba ro tanjye'bai cini miro ro vo ro, tana

MÄTU JURUDWA, TAEGYI NDI LAZO KADO

masa robe riyü se äni ko tana Ata ni ana ya, se nyede te tana ànya se cini kulu mi te ïgye ana ro ri: Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

Tana Taegyiro: Rulofo 7.2-12
Lazo Kado: Matayo 5.1-12

DGAONYA TANDRWEDRI OPI RO

RUMORA ALOKADO

(The Holy Communion)

TÄPI amaro se orivoya vo'buyakuru ya ono, A'doni Ävuru miro ri Alokado, A'do 'bädri miro ro kikyi robe. Ta miro ka'do robe 'bädri ya oso ta ka a'dobe vo'buyakuru ya ronye. Nyozo ñgaonya tu ondro ono ro ämäri. Ago nye'be ama takozi amaro ta, oso ma azi se ka ama oye be koziro e'bena be ronye; nyugu ama ko vo taojoro ya, Oko mipa ama ni ñga kozi ri. *Amen.*

MÄTU JURUDWA

LU Mbarapara, Mi se ya lidri ro miri ro oñbo, taole cini mini ro te, ta aza giñjwa na da'doni ni mi ri te i'do; Mija ta se ma be omana ya amaro ya, lawa Tori Alokado miro ro si, mulu mi robe ndra, ago märäru Ävuru alokado miro robe pa ndra: Kristo Opi amaro si. *Amen.*

'Dooko Ruindu'ba uzina ota se 'bute ono gwo, ekye:

Ruindu'ba

LU ata ata se ono gwo, ekye: Ma ni Yekova Lu miro owo: A'doni miri lu aza be i'do alo ma.

Lidri: Opi, mi'ba ya miro kuni ama lomvo, ago mi'ba ya amaro ota ono oroni.

Ruindu'ba: Nyede beti ñga aza ro ko andivo miro ri mätuni, ca se vo'buyakuru ya, kode vuru 'bädri ya kode ca gyi ya 'bädri zele. Nyändi kundu ko ànyari, ago miro ànya kpa ko. Tana Ma Yekova Lu miro owo, ma ni Lu yagäru'ba owo, ma takozi täpi ro logona ñgwai dri rri le kovole'ba ninana ya, le lisuna ya, se yana oso be ma lomvo ono dri, ago ma yauni be kutu du se kulu ma be ago koro ota maro be ono ri.

Lidri: Opi, mi'ba ya miro kuni ama lomvo, ago mi'ba ya amaro ota ono oroni.

RUMORA ALOKADO

Ruindu'ba: Mizi Äyuru Yekova Lu miro ro ko awi kowe ro: tana 'di se kuzi Äyuru ndaro te awi kowe ro, Yekova e'be ànya ko teinye ezaako.

Lidri: Opi, mi'ba ya miro kuni ama lomvo, ago mi'ba ya amaro ota ono oroni.

Ruindu'ba: Miyi tu Sabata ro tana a'doni alokado. Miye losi miro ä'duna u'du njidrialo si: minde ñga se be oyero miri 'do ṣo cini tu 'do ya oko u'du njidrieri ni, Sabata Yekova Lu miro owo. Losi drito aza oyeni miri tu'do si te i'do, mi, ñgwa agoro miro, ñgwa tokoro miro, ruindu'ba miro agoro, ruindu'ba miro ndirinjwaro, 'dango miro, ago kpa atrai se mirigä 'do be. Tana u'du njidrialo ay, Yekova 'ba vo'buyakuru ni, 'bädri be, gyi 'desi be, ndi ñga se cini ànya ya iyi be, ago lolite u'du njidrieri si: tana ta'doro Yekova äru u'du njidrieri gwo, 'bagwo tu alokado ro.

Lidri: Opi, mi'ba ya miro kuni ama lomvo, ago mi'ba ya amaro ota ono oroni.

Ruindu'ba: Miro täpi miro ndi endre miro be: tana tu miro ka'doro be du 'bädri se Yekova Lu miro kozo be miri ono ya.

Lidri: Opi, mi'ba ya miro kuni ama lomvo, ago mi'ba ya amaro ota ono oroni.

Ruindu'ba: Mifu läfu ko.

Lidri: Opi, mi'ba ya miro kuni ama lomvo, ago mi'ba ya amaro ota ono oroni.

Ruindu'ba: Miye ronyi ko.

Lidri: Opi, mi'ba ya miro kuni ama lomvo, ago mi'ba ya amaro ota ono oroni.

Ruindu'ba: Nyukugu ñga ko.

Lidri: Opi, mi'ba ya miro kuni ama lomvo, ago mi'ba ya amaro ota ono oroni.

Ruindu'ba: Nyedre ta ko kowe ro oriazi miro lomvo.

Lidri: Opi, mi'ba ya miro kuni ama lomvo, ago mi'ba ya amaro ota ono oroni.

Ruindu'ba: Mi'ba ya miro ko zo oriazi miro ro oleni, mi'ba ya miro ko toko oriazi miro ro oleni, ca ruindu'ba ndaro agoro, ca ndirinjwa ro, ca 'dango ndaro, ca dongi ndaro, ca ñga aza girinjwa ndaro be.

Lidri: Opi, mi'ba ya miro kuni ama lomvo, ago molo'baru miri, nyegyi ota se cini miro ono ya amaro ya.

RUMORA ALOKADO

Mi'de mämätu.

LU Mbarapara, mi se 'bädri miro ni äduako, ago mbara miro kpa fopara, mi'ba ya miro kuni 'bädri cini lomvo, ago nya'do kuzupi ya Opi amaro ro, ndi 'di se cini drikaca be ama dri robe, tana ànya kuni robe anjioko mbara cini ikyini mire si ago ànyari taoro miro vona ürini ayani ndra ni ñga cini dri si: ago kpa ämäri tana oyini ndi anjioko 'di se cini a'ba be drikaca ya ono a'ba te mi si, ago maro ànya robe oso Ata Alokado miro ronye ndi Ota be: Ta Yesu Kristo Opi amaro ro si, se kori 'Bädri'ba ro mibe ndi Tori Alokado be, Lu alo ro rri aduako. *Amen.*

'Dooko mätu aza ndi tauzi ritu be, esonagwo. 'Dooko lidri cini edreviya kurusi uzina Taoma se ono gwo:

MAMA LU alo, Täpi Mbarapara ya, O'ba'ba vo 'buyakuru ndi 'bädri be ro, ndi ñga cini ondrena ondre, ago kpa andre ko be ro. Ago kpa Opi alo, Yesu Kristo, Iwgwa alo Lu ro ya, Efote ni Täpi ndaro re si, dri 'bädri i'do dri, Lu Lu ro, Iwgayi Iwgayi ro, Lu endaro Lu endaro ro, Efote, aye ko te, kpokoro alo Täpi be, A'ba ñga cini te nda si, Nda se ama lidri ta, ago opa amaro ta ono, efogwo ni vo'buyakuru ya, Ago äti nda te Tori Alokado si Iwguti Maria lomvo, Ago a'ba nda te lidri ro, Ago otote kpa ama ta drikaca Pontio Pilato ro si, Usu reti lomvolu ro te, ndi ase nda te, Ago u'du ninasi oko, Nda efote oso Taegyi a ronye, ago oyigwo vo'buyakuru ya, ndi drigwo Täpi ro ya. Ago nda egona'da gloria be vure ope ànya se kori dri gi wo, ndi se kodra be ama be: Ago 'bädri ndaro orina ndi rri äduako. Ago mama Tori Alokado ya, Kuzupi ndi ozo'ba adri ro, se kefote ni Täpi ndi Iwgwa be re, se Täpi ndi Iwgwa be troalo äräru be, ago aro kpa te, se kata be nebi si. Ago mama Känisa alokado Katolika Lazo'ba ro ya. Mama Bapatisi alo takozi oja ro ya, Ago ma efo odra ro okwa, ndi ori 'bädri se ka te ikyi ana robe. *Amen.*

'Dooko ygäpäri oyeni Lu ri, ago Ruindu'ba uzina ata kwoi azakanaa gwo fere oso le be ronye:

MI'BA ñgaeyi amiro keyi vo inye lidri mile, tana kondre taoye kado amiro robe, ago käräru Täpi amiro se orivoya vo'buyakuru ya ono robe. *Matayo 5*

RUMORA ALOKADO

Midro ḥga driamba ko andivo amiro ri 'bädri ya, vo se ludu ago ḥgatoka ka ḥga pere kigye ono ya, ago kpa kugu'ba ḥgong'a gwo kuguni kigye: oko midro ḥga driamba andivo amiro ri vo'buyakuru ya, vo se ludu ca ḥgatoka pere ḥga ko kigye ana ya. *Matayo 6*

Ka'do inye ḥga se cini mile be lidri ri oyeni amiri, miye kpa inye ànya ri: tana 'do ni ota yi ago Nebii iti kpa inye. *Matayo 7*

Ko vo se cini kata märi, ekye, Opi, Opi, ocina'da 'bädri vo'buyakuru ro ro ya; oko nda se ka ole Täpi maro ro se orivoya vo'buyakuru ya ono oyena ni ayani. *Matayo 7*

Ago Zakayo edregwo, ata gwo Opi ri, ekye, Mindre Opi, telesi lakaza maro ro mozona ati'bai ri; ago ondro märu ḥga aza te tarjyeako si ni 'di aza alo rigye si oko, mologona bona rigye perena su. *Luka 19*

Kyila'ba ejwani induru ndi ḥga andivo ero si ya? A'di so ämvu kono ro ni ago nya dongo na ko te ni ya? Kode a'di ka gboko timele ro ecani ago mvu leyi na ko te ni ya? *i Korinto'ba 9*

Ondro ka'do miki'di ta tori ro te ami ya, inye'do a'dona gi ndi ta 'desi ro ondro musu ḥga lomvo ro ni ami rigye si ya? *i Korinto'ba 9*

Inye'do mini ro ko ànya se ka ruindu ḥga se alokado lako, nya ḥga se yekalu ro, ago 'di se ka ruindu vo tori olo ro lomvo usu iyi ri te ni kigye si. *i Korinto'ba 9*

Nda se ka kwari ori fere, olona kpa fere, ago nda se ka orina amba, olona kpa amba. Mi'ba mano alo kwoye ndi oso nda kyititi ta na be ya ndaro ya ronye; ko ya ḥgi'ding'i'di si, kpa ko nda tipitipi ro; tana Lu lu ozo'ba se ka be ozona yai'dwesi. *2 Korinto'ba 9*

Oko mi'ba nda se emba be ata si kelewe ḥga cini kado nda se kemba nda be ono be. Mi'ba odo mi ko; Lu ko ugu ro: tana ḥga se lidri kiki'di na ono, 'do nda olona ndi ayani. *Galatia'ba 6*

Ka'do inye ama be te kandra kado be ono, mi'de maye ta kado ri lidri cini ri, ago ndra na nda se lowa gboko taoma'ba ro ri. *Galatia'ba 6*

Oko ta Lu ro ta lia tokpe be anjioko ni ḥga usu 'desi yi: tana mezi ḥga aza ṙo ko 'bädri ya, ago mäni kpa ko te ḥga aza ungyini ni kigye si. *i Timoteo 6*

Mita ànya se ḥga be amba 'bädri ono ya ka'do yi robe

RUMORA ALOKADO

nja ḥga ozoni, ago kpa ole be ugu lanjini, 'do oye si nda kai te ḥgadriamba odrona kuru andivo iro ri tana tu se ka be ikyi ana ta, tana käti adri äduako robe. *i Timoteo 6*

Tana Lu ko tangye ako losi ago kpa ḥgalu se nyaka'da be Ävuru ndaro ta, ta na ijeni, tana nyinduru ndi takado'ba ri, ago nya gi dri ugu ruindu. *Ebere'ba 6*

Oko ta kado oyeni ago ugu ḥga lanjini mi'ba ta na kuje ko; tana tori oso 'do ronye si, i'dwe Lu ndi. *Ebere'ba 13*

Oko nda se ḥga 'bädri ono ro be, ago ndre gi ndi ädrupi lemeri na be, ago si kundu gwo rigye, ḥgalu Lu ro kori nda ya ejwanyeya? *i Yoane 3*

Nyozo ḥgapäri ni ḥga miro yasi, ago misi kundu ko cu alona 'diaza se mäyuro ḥgaako ri, Tana 'dooko Lu usina kundu, ko miri alona. *Tobit 4*

Nya'do yauni be oso mbara miro vo ro; Ondro mi ḥga be amba nyozo ri du'du ro, ondro mi sina girijwa, nyozo gini girijwa 'do yasi riyä si, tana 'do nya gialo päläti 'desi drina ori miri tu lemeri miro ta. *Tobit 4*

Nda se ka yauni oye ḥgaako'ba ri, ka ḥga ozo Opi Yekova ri; ago mindre, ḥga se nda kwozo na be tesi ono, ago alogona bona ri-igye kpa to'di. *Taoni 19*

Nda se ka ḥga ozoni 'di adravo ro ri ndi lemeri'ba be, ni äru be Opi opana ndi tu reti ro si. *Longo 41*

Ondro a dri ugu ta iyi azakana uzi oko, Ruindu'ba ndi Känisa Ondre'ba be ago ndi mano onzionji azaka be, se adi be losi 'doro uguna ḥgapäri uru gwo ḥgaako'ba ri, deybele kado si, se ni ogyeni ni Parisi 'do ri losi inye'do ta ago taorosi uguna gwo Ruindu'ba 'Desi rigye, se kpa taoro si, copena gwo Tara'biza Alokado dri.

Ondro Rumora ka'do gwo te kigye 'dooko Ruindu'ba 'Desi o'bana ambata gwo vino be Tara'biza dri, oso nda ma be ojona ndi ronye, ago oyena inye vosi oko, Ruindu'ba atana gwo ekye:

Mi'de mämätu tana Känisa cini Kristo ro kyila oye ro 'bädri ono ya ta.

LU Mbarapara ago kpa ori na äduako, se Lazo'ba alokado miro si kemba mi amaro te mätu ndi ḥga eji be oyeni, ago kpa aro'boya oyeni, lidri cini ta, molo'baru miri driupi si, mätu se amaro ono uruni tai'dwe miro si, se maye be miri Lu 'bädri'ba; mi'ba Känisa cini miro ka'do tori tangye ro, ndi 'dimora ro, ndi ta lia tokpe ro be: Ago mi'ba ànya se cini ka Ävuru alokado miro, oro ni ono, kole

RUMORA ALOKADO

ro tangye Ata alokado miro ro si, ago kpa orini tro alo ngalu Lu ro ya. Molo'baru miri, 'Bädri'ba, Opi, Wari'ba, se cini Kristo ro opani ago kpa gagani; ndra na ni Wari'ba 'Desi Sudan ro ndi kunduenja'ba ndaro be ta, ma'doro be nda zele lia tokpe, ta Lu ro be; Ago mi'ba vure'ba cini ndaro, ndi ànya se ozo drikaca te ànya ri nda zele ono be kedre ta vo ro ñgye ta aza oti ako, takozi ndi taundi be keza ro be, mätu ñgye miro ono ndi ta kado be kori robe ni.

Ago Täpi vo'buyakuru ro, nyozo tai'dwe Bisi'bu ndi Ruindu'ba cini be ri, kaka'da Ata se ñgye adri ro miro ono ro be, taoye ndi miemba ànyaro si, ago kpa Sakaramenta alokado miro ono kwoyei ro be ñgye kpa: ago nyozo tai'dwe vo'buyakuru ro lidri cini miro ri; ago ndra na ro ono ànya se nojwa ono ri; ka'do yi robe Ata alokado miro be ya driupi ro si; ago ruinduni miri ta alokado ndi tangye be si ori cini ànyaro si. Ago molo'baru miri, Opi, ànya se cini gi 'bädri ya tusu ro, reti be, täbiri ro, adravo ro, ca reti aza cini be, i'dweni, ago kpa opani. Ago märäru Ävuru alokado miro ta ruindu'ba cini miro se kälvute ni nojwa taoma miro ya ono ta; molo'baru miri tai'dwe ozoni ämäri ta ànyaro o'deni vo-igye ma'doro 'bädri 'buyakuru miro ya azi ro tro ànya be; Nyozo se ono ri, Täpi, ta Yesu Kristo ro ta, Pa'ba ndi Kalaoga'ba amaro. *Amen.*

TAOPE RULO'BASI

(The Exhortation)

AMI se mulu ono, —si male ñgaopa Lu ro si, Sakaramenta alokado lomvo ndi kari Kristo ro be ozoni mätu'ba cini ñgye ri, ànya ri uruni ni Rueza ndaro se musu ñgae'be ro ni takozi amaro ri sina ta ayani, ago se 'ba ama ni a'doni uru'ba azi 'bädri 'Buyakuru ro, ni tana ujeviya. Tana ta'doro, ono ro ta amaro aro'boya amba ozoni driupi si Lu Mbarapara Täpi amaro vo'buyakuru ro ono ri, tana nda ozo Igwa ndaro, Yesu Kristo, Opa'ba amaro gwo, ko gialo odrani ama ta, oko kpa a'doni ñgaonya lindri amaro ro, ama ecani Sakaramenta se alokado ono si. Ono a'dona gwo alokado kpa i'dwero ànya se ka uruna ta usi si ono ri, oko kozi ànya se ka uruna te inye tana usi ako ono ri. Ta maro yau ono mi amiro embani tana nya'do robe ñgaopa i'dwero ono be ya ñgye si, 'dooko

RUMORA ALOKADO

a'dona ämiri para kadoro, oko kozi ànya se ka uruna te inye ta usi ako si ono ri. Nyätäkyi ago nyajo tayaro andivo amiro ro, ko fere oko endaro, ago ko oso ànya se ka ta miomba ro o'bani Lu be ronye; miye 'do tana nyeci robe alokado undi ako le Karama vo'buyakuru ro ono ya, bongo se Lu egyi tana te ono be ami lomvo, ago 'dooko nya'dona azi ro ta usi si Tara'biza alokado ono re.

Liti na ni owo. Käti ono, nyajo taoye amiro ndi ata amiro be, ota Lu ro si; ago se mima be nyenji tana te ono kode taole si, kode ata si kode taoye amiro si, nyeta dri dori tana ro, ago mipe tana Lu Mbarapara ri ya ñgye si. Ago ondro mini te takozi amiro ono miye te ko gialo Lu lomvo, oko kpa oriazi amiro lomvo; be ro ämiri andivo amiro dro'beni ànya be, a'doni ro nja, se miru be ono vona logoni mbara cini amiro si. Nya'do kpa ro nja azi se kwoye ami be kozi ono e'beni, oso Lu ke'be ami be takozi amiro ta ono ronye: tana ondro miye ko te inye Sakaramenta ono ye ñga aza tona ko, oko gialo ka taezaro amiro ezini ndra. Tana ta'doro, ondro aza alo amiro ka'do te la'dao'da'ba ro Lu lomvo, kode Ata ndaro lomvo, taoye'ba ago kode toko dri si, mawi'ba, ole kozi-ba, kode taenji'ba aza 'desi oso anya se iyi ronye, nyeta dri ni takozi amiro ri; ondro ko inye nyikyi ko Tara'biza alokado ono lomvo; ukyi Sakaramenta alokado ono uruna vo si drikicu'ba ocina 'da mi ya, oso nda koci be Yuda ya ana ronye, ago o'bana ami a'doni twi takozi be, ago ezina ami 'da vo eza ro ya, lomvo amiro pereni ndi riti lindri amiro be.

Ago tana ale tana ro te, ko mano aza alo ri ikyini Rumora Alokado ya, oko gialo taoma ñgye tai'dwe Lu ro si ayani, ago tayaro tokpe si. Ka'do inye ondro azaka alo amiro kuni ko te tayaro o'bani a'doni lia ñgye, oko le gialo ta lia i'dwe ro urini ayani, mi'ba anya kikyi ma re, kode Ruindu'ba aza se kuni Ata Lu ro te ono re, ago ta usu ndaro openi ñgye, nda ri ta kado usuni, troalo ñga e'be ro be, ndi ta yauni ro be Ata Alokado Lu ro si.

'Dooko Ruindu'ba atana gwo ànya se ikeyi be Rumora Alokado ya ri ekye:

AMI se nyusu ami te endaro ñgye ono takozi amiro ta, Ago kpa ya amiro i'dwe ro tokpe oriazi amiro be, ago nyoye te ogoni ori amiro etoni orini to'di ota Lu ro ronye,

RUMORA ALOKADO

ago abani ämiri kpa kovolesi ono liti alokado ndaro ya; Nyiswe ti taoma si, ago miru Sakaramenta alokado ono, ya amiro ki'dwe ro be; miso kaya vuru driupi si, ago nyiti taenji amiro kpa driupi si Lu Mbarapara ri.

'Dooko mätu taenji ero ro troalo ono, ayena gwo, ävuru 'di se kwoye Rumora oyeni yi roya Ruindu'ba alo aza si, nda ndi tro lidri be, kaya si, atana gwo ekye:

LU Mbarapara, Täpi Yesu Kristo Opi amaro ro, O'ba'ba **L**nga cini ro, ndi Vureope'ba 'di cini ro ono; Ta se amba kozi se maye be mi se Fopara ono lomvo, Ya si, kala si, ago kpa taoye si, Ma tana ewena ono tusu si, Mege kyila miro ama dri sina. Ma te ṣo drieta ago musu ta te tu taenji amaro ono ta; Tana kwoto te ama dri; Längina pe ama gwo ṣe. Mi'ba ya miro kuni ama lomvo, Täpi yauni ro para, mi'ba ya miro kuni ama lomvo; Ago ta se cini ukui se lävute ana, nye'be ama tana ro ta Dgwa miro Yesu Kristo Opi amaro ro ta; ago mi'ba ama kovolesi ono ruinduni miri, mi ojoni kpa to'di ori si, Ävuru miro ka'do ro be ta oro ro ndi räru be; Yesu Kristo Opi amaro si. Amen.

'Dooko Ruindu'ba (kode Bisi'bu ondro nda ka'do te kigye oko), ongana gwo kurusi, ozana mi gwo lidri dri, ago oyena mätu ono gwo.

LU Mbarapara, Täpi amaro vo'buyakuru ro ono, se **L**ko'ba ta ndaro te ngae'be ro ni takozi ri ozoni ànya se cini keta dri te taoma ñgye si nda re ono ri; ko'ba ya ndaro kuni ami lomvo; ke'be ami, kopa ami, kpa ni takozi cini amiro ri; kotomba ami kpa ḷatararo ta kado cini ya, ago kezi ami kpa le adri äduako re; Yesu Kristo Opi amaro si. Amen.

'Dooko Ruindu'ba atana gwo ekye:

Nyeri Ata se i'dwe ro Opa'ba amaro Kristo kata ànya se cini ka be drieta nda re ono ri:

NYIKYI ma re ami se cini reti be ndi ñga längyi be ono, ago madrina ami 'da. *Matayo 11.28*

Tana Lu lu 'bädri tawi inye, nda ozo Dgwa se alodi ndaro te, ni ruenjiviya ànya se cini koma nda ya ono ri, oko ka'do ero robe, adri äduako be. *Yoane 3.16*

RUMORA ALOKADO

Nyeri kpa ta se Paulo kata be ono:
Ata ono ni ñgye, si ṣo 'di cini ri uruni, ta se Kristo Yesu ikyite 'bädri ya takozi'ba opani. *I Timoteo 1.15*

Nyeri kpa ta se Yoane kata be ono:
Ago ondro mano aza kenji ta te, ama Kalaoga'ba be Täpi re, anjioko ni Yesu Kristo tangye'ba, ago nda ni ñgautwero takozi amaro ta. *I Yoane 2.1*

'Dooko Ruindu'ba atana gwo ekye:

Nyenga ya amiro kuru

Tadrioza: Ma te engana Opi ri.

Ruindu'ba: Mi'de mozo aro'boya Opi Lu amaro ri.

Tadrioza: Tana ṣo oyeni inye ni kado.

'Dooko Ruindu'ba ozana mi gwo Tara'biza Opi ro re ago atana gwo ekye:

NI kado, ago be ṣo kpa ämäri, ondoondoro ago kpa vo cini ya aro'boya oyeni miri, Opi, Täpi Alokado, Lu Mbarapara, Äduako.

Tana ta'doro ama, Malaika be, ndi Malaika fopara be, ago kpa lowa se cini vo'buyakuru ro be, märäru Ävuru se fopara miro ono; ma'de be mi räru äduako, makye:

Mi te Alokado, alokado alokado, Opi Lu lowa ro ono, vo'buyakuru ndi 'bädri be twi räru miro be: Räru ka'do alo miri, Opi Fopara ono. Amen.

MÄTU LÄMU'DU KÄTI
(Proper Prefaces)

*Mätu Lämu'du käti tana tu Karama ro
ago u'du njidrieri vo-igye si*

TANA nyozo Yesu Kristo, Dgwa se alodi miro ono ni, utini tu ono si ono ama ta; nda se a'ba te endaro lidri ro Dguti Maria endre ndaro lomvo ana taoye Tori Alokado ro si; ago te inye takozi girijwa na ako, ama ojani ni takozi cini ri. Tana ta'doro etc.,

RUMORA ALOKADO

*Mätu Lämu'du käti tana tu efo Yesu ro si
ago u'du njidrieri vo-igye si*

FONDRA na ono be ṣo ämäri mi räruni tana Efo linjiekye Dgwa miro Yesu Kristo Opi amaro ro ono ta; tana nda ni endaro Timele'be'be Pasaka ro, se ozo te amata, owo, ago nda ru takozi 'bädri ro ṣo te; nda se odra ndaro si ana pere odra ṣo te, ago efo ndaro si kpa to'di logo adri äduako te ämäri. Tana ta'doro etc.,

*Mätu Lämu'du käti tana tu ogo tu Yesu ro kuru ta
ago u'du njidrieri vo-igye si*

DGWA se miro nyulu tawi si; Yesu Kristo Opi amaro, se efo linjiekye ndaro vosi loforute ḥbele ro, lazo'bai ndaro ri ago ànya mile si, gote vo'buyakuru ya, vo ede ämäri tana vo se nda be kigye ana mäkyi robe kpa kigye, ago orini kpa 'bädri'ba ro nda be gloria ya. Tana ta'doro etc.,

*Mätu Lämu'du käti tana tu Pentikosta ro
ago u'du njidrialo vo-igye si*

YESU Kristo Opi amaro si; se tao'ba na ronye Tori Alokado esagwo vuru ni vo'buyakuru ya tu ono si, ätrukudu, kporo amba be oso likuliku ronye, beti ladra asi ro ronye, lori gwo Lazo'ba drisi, mi nai embani, ànya lepeni kpa le ta cini ḥgye ya si; mbara kala to ata ro ozoni ànya ri ndi agoago be Lazo Kado openi ondoalo driupi ako 'di cini ri; Lazo Kado na se ono lofo ama te ni vouni ya, ago kpa ni ta lokajwa ya si le voeyi kado ya, ago le tauni ḥgye miro ya, ago kpa Dgwa miro Yesu Kristo ro ya. Tana ta'doro etc.,

Mätu Lämu'du käti tana tu Triniti ro

SE ni Lu alo, Opi alo; ko toto lidri alo, oko lidri nätu, lomvo alo ya. Ta se mama be gloria Täpi ro ta, alona 'do mama kpa ayani ta Dgwa ro ta, ago Tori Alokado ta, teinye a'do toto ako. Tana ta'doro, etc.,

RUMORA ALOKADO

Ago rri Mätu Lämu'du Käti iyi vosi atanagwo, ekye:

TANA ta'doro ama, Malaika be, ndi Malaika fopara be, ago kpa lowa se cini vo'buyakuru ro be, märäru Ävuru se fopara miro ono: ma'de mi räru äduako, makye: Mi te Alokado, Alokado, Alokado, Opi Lu lowa ro ono, vo'buyakuru ndi 'bädri be twi räru miro be: Räru ka'do alo miri, Opi Fopara. Amen.

'Dooko Ruindu'ba osona kaya gwo vuru Tara'biza Opi ro lomvo, ndi oyena mätu ono gwo ävuru 'di se cini kwoye be Rumora oyé 'do roya oso nonye:

MESA ko Tara'biza miro lomvo ono, Opi i'dwero, takado amaro si, oko gialo ta se amba i'dwero para miro si. Mäsi ko te ca 'boloto se Tara'biza miro zele ono ku'duni, oko andivo miro mi ni Opi yi, se rri yauni be ondoalo. Ka'do inye, Opi i'dwero mi'ba ama, lomyo Yesu Kristo Dgwa miro ro onyani, ago kari na kpa umvuni, lomvo se amaro takozi amba be ono ka'do robe wäri lomvo ndaro si, ago lindri amaro aja robe kpa kari ndaro si, ago mari robe rri äduako nda ya, ago nda kpa ama ya. Amen.

Ruindu'ba edrena gwo Tara'biza mile ago kora ambata te vino be nja oko, tana nda ka'do ro nja ago kpa 'diri ambata towani lidri mile, ago kwoza kofo kpa te dri ndaro vo oko, oyena mätu ḥga äru ro ono gwo oso nonye:

LU Mbarapara, Täpi amaro kuru, se yauni miro si nyozo Dgwa miro alodi Yesu Kristo odrani Taka dri ama otweza; nda kwoye be lau (andivo ndaro se nda kwozo be oloni ana si) tori tiri, nde vo takozi cini 'bädri ro ni; ago nda 'ba tazevo gwo, ago, Lazo Alokado ndaro ya nda ta ama ni ugu ta se ono oyeni, ni odra se ndaro ana tana ujeviya, madale ego tu ndaro si; Molo'baru miri, Täpi yauni ro, nyeri ta amaro; ago märu ḥga se miro ambata ro ago vino ro ono te oko, la'bi se alokado Dgwa miro Opa'ba amaro Yesu Kristo ro ronye, ni odra ndaro luna kpa tana ri ni ujeviya, mi'ba ama ḥga 'do uruna si ono, lomvo se alokado ndaro, ndi kari ndaro be, a'doni uru'ba na ro: nda se ḥgäkyi se ozo dri na te sina ana* ru ambata gwo; *Noywa be Ruindu'ba ri ḥga ambata be driigye uruni ago ondro nda kwoye aro'boya

RUMORA ALOKADO

oko, † nda wa gwo, ndi ozo gwo taeri'ba ndaro ri, ekye, Miru ago minya; ‡ 'do ni lomvo maro se ozo be ami ta owo: Miye 'do rri ni ta maro ri ujevoya. Ago kpa oso inye ngaonya tandrwedri ro vosi oko § nda ru kofo gwo; ago ondro nda koye aro'boya te oko, nda ozo gwo ànya ri, ekye, Ami cini mimvu ni kigye; ¶ tana ono ni Kari maro owo, Ta to'di o'ba ro, se koro be ono ami ta, ago kpa 'di azi amba ta, takozi ke'beru robe; Miye 'do ago ondro miye teoko, miye ri rri ni ta maro ri ujevoya. Amen.

Ruindu'ba andivo ndaro onyana ambata vino be käti, 'dooko copena yi gwo ozoni Bisi'bu ri Ruindu'ba 'Desi ndi Ruindu'ba Girijwa be, (ondro azaka 'di iyi ro orivoya owo), ago 'do vosi, te lidri ri sirosiro, dri ànyaro ya, vona cini kaya si, Ago ondro nda kwozo ambata te 'dialo ri, nda atana gwo, ekye:

LOMVO Yesu Kristo Opi amaro ro, se ozo be mi ta ana, Lko'ba lomvo miro lindri miro be kenjiru ko, le adri äduako re: Miru, ago minya 'do, ta se Kristo kodra be mi ta ana, ni tana ujevoya, ago nyeca mi nda si ya miro ya taoma si aro'boya be.

Ago Ruindu'ba se ka kofo ozo be ni 'do, atana gwo, ekye:

KARI Yesu Kristo Opi amaro ro, se koro be mi ta ana, Kko'ba lomvo miro, lindri miro be kenjiru ko, le adri äduako re; Mimvu 'do, ta se kari Kristo ro koro be mi ta ana, ni tana ujevoya, aro'boya be.

Ondro ambata se kode vino se äru be 'do ko kyete, Ruindu'ba ri azana äruni kigye oso ara äru na be 'do ronye, etovona ni (Opa'ba amaro Kristo ygäkyi se ozo drina be sina ana si) etc., kofo ro, ni etoni (Ago kpa oso inye) etc.,

Ago vona cini kondé Ambata vino be onyana te owo, Ruindu'ba ogona gwo Tara'biza Opi ro lomvo, ago logona yga anjoko se kota be 'do gwo Tara'biza dri se äru be 'do anjokona takona drina gwo boygo wäri si.

'Dooko oyena mätu Opi ro gwo ndi tro lidri be:

TÄPI amaro se orivoya vo'buyakuru ya ono, A'doni Ävuru miro ri Alokado. A'do 'bädri miro ro kikyi robe, Ta miro ka'do robe 'bädri ya oso ta ka a'dobe

RUMORA ALOKADO

vo'buyakuru ya ronye. Nyozo ngaonya tu ondro ono ro ämäri; ago nye'be ama takozi amaro ta, oso ma azi se ka ama oye be koziro e'bena be ronye; nyugu ama ko vo taojoro ya, Oko mipa ama ni nga kozi ri, Tana a'do 'bädri'ba ro rri ni miro, mbara ago kpa gloria be äduako. Amen.

'Do vasi, mätu keso be kwoi oyeni oso nonye:

OPI Täpi vo'buyakuru ro, ama se ruindu'ba möyuro miro ono, male gialo miri tori se räru ro ago kpa aro'boya amaro ro ono uruni, yauni miro täpi ro si; molo'baru miri ono, mi'ba ama ta yauni ago kpa odra Dgwa miro Yesu Kristo ro si, ago kpa taoma kari ndaro ya si, mi'ba ama, Känisa cini miro be, a'doni ngae'be ro be ni takozi amaro ri, ago kpa ngapäri cini aza se reti lomvolu ndaro kogye be ämäri ono be. Ago Opi, norjwa ono mozo andivo amaro miri, lindri amaro ndi lomvo amaro be, a'doni tori i alokado miri, molo'baru miri ama cini se ma'dobe Rumora Alokado ono be, mi'ba ama ro be a'doni twi tai'dwe miro ndi äru, vo'buyakuru ro, miro be. Taoye kozi amba amaro si, mäsi ca ko te tori aza girijwa ozoni miri, ca oko molo'baru miri miru 'do, ro ta amaro, kpa ruindu amaro miru ri; ko takado amaro ojo ro, okö taenji amaro e'be ro, Yesu Kristo Opi amaro si; nda se, tro Tori Alokado be si ta oro ro ndi räru be ka'do alo miri, Täpi Mbarapara, 'bädri äduako. Amen.

Kode ono,

IU Mbarapara ago ori äduako, maye aro'boya miro ya cini si tana mi'ba ta gwo ama ecani, se ka be ta alokado lämu'du ro kwoi oyena ono, ngaonya Tori ro si, se lomvo ndi kari lagyeamba Dgwa miro ro, Opa'ba amaro Yesu Kristo rosi, ago sina, mi'ba ama te yai'dwe ndi kado miro ama ta unini; ago 'do si ama te cu alo lomvo Dgwa miro ro, se ni lowa äruäru lidri 'diri ro; ago mio'ba be a'do drimbi'ba ro ta 'bädri äduako miro ya, odra lagyeamba ndi reti Dgwa se miro nyulu tawi ro si. Ago molo'baru miri, Täpi vo'buyakuru ro, ama opani yauni miro si, tana mari robe 'du Rumora Alokado 'do ya, ago losi se cini kado mira be ämäri oyeni mugu oyena robe. Yesu Kristo Opi amaro si, se taoro ndi gloria be ka'do rigye mibe ndi Tori Alokado be, 'bädri äduako. Amen.

RUMORA ALOKADO

'Dooko Ruindu'ba ndi lidri cini be ekye:

GLORIA ka'do Lu ri le vo'buyakuru ya, ago ta lia tokpe ka'do 'bädri ya, ago ta yauni ro lidri ri. Märäru mi, märu mi, mämätu mi, mozo räru miri, maye aro'boya miri, tana gloria 'desi miro ono ta, Opi Lu, 'Bädri'ba vo'buyakuru ro, Lu Täpi Mbarapara.

Opi, Yesu Kristo, Dgwa alodi; Opi Lu, Timele'be'be Lu ro, Dgwa Täpi ro, se ka takozi 'bädri ro onana ni ono, mi'ba ya miro kuni ama lomvo. Mi se nya takozi 'bädri ro onana ni ono, mi'ba ya miro kuni ama lomvo. Mi se nya takozi 'bädri ro onona ni ono, miru mätu amaro. Mi se nyori be ono, drigwo Lu Täpi ro ya si, mi'ba ya miro kuni ama lomvo.

Tana mi gi aloni alokado; mi gi aloni Opi yi; Kristo, mi gi aloni fopara, tro Tori Alokado be, gloria Lu Täpi ro ya. Amen.

'Dooko Ruindu'ba ekye:

TATOKPE Lu ro, se lävu tauni cini te ono, ko'ba ya amiro, tauni amiro be, orini tauni ndi ngalu Lu ro ya, ago kpa Dgwa ndaro Yesu Kristo Opi amaro ya; ago äru Lu Mbarapara, Täpi ro, Dgwa ro, ndi Tori Alokado ro be, ka'do ami lako ago kori ami be ondoroondoro le äduako. Amen.

BAPATISI DGWAI RO

(Baptism of Infants)

Tana o'bani unini lidri ri, anjioko Bapatisi oyeni toto alo Sabata si, ndi tu lämu'du alokado azaka si, se 'dooko lidri amba ikyite voaloya: tana lowa ka'do ro kpa tazevoedre'ba ro nda se abapatisina be to'di ro Känisa Kristo ro ya ri; ago bapatisti ygwa roya lidri se cini kigye 'do ologo tao'ba ànyaro ro be dri ànyaro ya se 'bai be bapatisti ero tusi: ta'dota bapatisti si oyeni kala lidri iyi ro ya. Caoko (ondro reti aza ka'do gwo te oko), ygaga änina ndi bapatistini tu awi azaka ya.

Ayi tana kado, ygwa-ago ro bapatisti na ya Täpi-azi Lu si na ritu oko Endre-azi Lu si na alo, ago ygwa-toko ro Endre-azina Lu si na ritu oko Täpi-azina Lu si na alodi.

Ondro ygwa aza orivoya bapatistini si uti'ba ri tana o'bani unini Ruindu'ba ri ro tandrobe kode ko teinye Mätu Kyenonbo ro etovona ya. 'Dooko Täpi-azi Lu si ndi Endre-azi Lu si be ago lidri kpa a'doni nja ygwa be vo bapatisti ro lomvo, kode dori tauzi ädu ro Mätu Kyenonbo ro ya, ondro ko dori tauzi ädu ro Mätu Tandrolero vosi; oso se Ruindu'ba olena be ka'dani ronye.

Ago ondro Ruindu'ba kesate vo bapatisti oye ro lomvo oko, (se aso gyi wäri te deybele na ya) ago kedre te lau, atana gwo ekye;

Inye'do Dgwa ono abapatisi te ya, kode ko ya ?

Ondro atate ekye, Drigba: 'dooko Ruindu'ba uguna dori ata nonye:

AMI se mulu be ono, tana äti lidri cini ṣo te takozi ya, Ago tana Opa'ba amaro Kristo ekye: Aza alona ri ocina 'bädri Lu ro ya, ondro äti nda ko te to'di ro gyi si, ago kpa Tori Alokado si te i'do; molo'baru ami se nonjwa ono ri, Lu Täpi amaro uzini Yesu Kristo Opi amaro si, nda ko'ba yauni ndaro si, Dgwa se ono ka'do robe, nja se ànya ni ko te usuni dri ànyaro si ono be; ka'do ro be bapatisti be Gyi si ago kpa Tori Alokado si, ezi ànya ro be, Känisa alokado Kristo ro ya, ka'do ro be lidriidri ro kigye.

'Dooko Ruindu'ba ekye:

Mi'de Mämätu.

LU Mbarapara äduako ono, mi se yauni para ndra miro si, mipa Noa te oriazi ndaro be torjbo si, ni ufvuya gyi ri; ago nyelepe ygwa Yisaraele ro, lidri miro ana te, Red Sea ya si, ago nyaka'da ta Bapatisti alokado mire ono

BAPATISI DGWAI RO

ro te, ta ana si; ago Bapatisi Yesu Kristo Dgwa miro se nyulu tawi ono ro si, golo Yaradene ya ana, mi'de be Gyi äruni taka'da ro, takozi oja ro; Molo'baru miri yauni para miro si, mindre *ngwa se ono*; mijia ànya ago nyäru ànya Tori Alokado si; kopa i robe ni kyila miro ri, ezi ànya ro be le tonjbo Känisa Kristo ro ya; mi'ba ànya orini *ngiri* taoma ya, riyä be, mio'ba si, ago kpa paji be, *ngalu* ya. Mi'ba ànya reti cini 'bädri ono ro lävuni, kikyi robe ädu ro, le 'bädri se adri äduako ro ana ya, kori robe lau tro mi be äduako. *Amen.*

L U Mbarapara odra ako ono, *ngopa* ro ànya se cini kume mi re ruopani ono ro, adri ànya se koma be ono ro, ago kpa efo avo ro ono: ma mi uzi ono *ngagarjwa* ono ta, se ikyite ono Bapatisi alokado miro ya, ka'do ro be, *ngae'be* ro be ni takozi ànyaro ri, uti to'di tori ro si. Miru ànya, Opi, Tao'ba se mi'ba be Dgwa miro se nyulu tawi ono ro si ronye, se ekye: Nyeji, ago nyusuna ndi; miři, ago mitana ndi; mi'bi ago äpina ndi ämiri: ka'do inye, nyozo yau ama se ma be ejina ono ri: mi'ba ama se ma be urjina ono otani: mipi käläsi ama se ma be o'bina ono ri; *ngagarjwa* se ono ka'do robe, äru äduako *ngaoja* vo'buyakuru ro miro be, kukyi ro be kpa le 'bädri äduako ya, se mi'ba ta na be Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

'Dooko lidri edrena gwo kurusi, Ruindu'ba atana gwo ekye.'

Nyeri ata ni Lazo Kado ya, se Marako egyi be ono, capata 'bute, ago väsi 'butealo fo nätu:

AGO ànya ezi *ngwà girinjwa* gwo nda re, nda kätämbi ànya robe: ago taeri'ba ta dri na gwo. Oko ondro Yesu kondre te, a'do gwo kyilaro, ago ata gwo ànya ri, ekye: Mi'ba *ngwà girinjwa* ikyini ma re: nyalaga ànya ko zo; tana se nonye, ono 'bädri Lu ro ni ànyaro. Endaro mata ämiri ono, 'Di aza se kuruna 'bädri Lu ro ko oso *ngwà girinjwa* ronye, ocini ànya ri kigye i'do alona. Ago nda *ngyi* ànya gwo lomvo ya, äru ànya gwo, 'ba dri ndaro gwo ànya lomvo.

Adrupii, nyeri ata Opa'ba amaro Kristo ro te ni Lazo Kado ya, se nda ta *ngwà girinjwa* ni ezini ndäri; ago zi ànya se le be lagani zo ndare si te kozi tana ro ago lo'barute

BAPATISI DGWAI RO

lidri cini ri o'deni taenjiako ànyaro vo. Nyusu dri gi ol; kado ndaro ndi taoye ndaro be se nda ayo te ta ànyaro tae tana omvo ànya te dri ndaro ya, nda 'ba dri ndaro gwo ànya dri; ago äru ànya gwo. Ta'dota oko mima ta ri ya cini si, anjioko nda yauni si, uruna *ngagajwa* se, yauono kpa kai ronye, nda komvo nda robe dri yauni ro si; ago nda kwozo *ngaäru* adri äduako ro robe rigye, ago ko'ba nda robe, oriazi ro 'bädri vo'buyakuru ndaro ro ya. Tana ta'dota, ole kado Täpi amaro Vo'buyakuru ro *ngaga* ono ta, itipi ama te unini ayo te Dgwa Ndaro, Yesu Kristo si, ko mi lo'beni oko nda yauni si le losi se amaro *ngalu* si; *ngaga* ono ezina si bapatisi alokado ya; mi'de maye mätu ndäri *ngye* ro taoro si:

Lu Mbarapara äduako, Täpi vo'buyakuru ro, märäru mi driupi si tana mi'ba ama ni tai'dwe miro unini, ago kpa taoma omani mi ya; Mi'ba tauni ono a'doni ama ya amba, ago mi'ba taoma ono a'doni ama ya imbara ro. Nyozo Tori Alokado miro *ngagarjwa* se ono ri, ànya utiza to'di, ka'do robe drimbi'ba i *ngopa* äduako ro, Yesu Kristo Opi amaro si, nda se kori yauonio, ago äduako tro mi be, ndi Tori Alokado be. *Amen.*

Tauzi vosi oko, Ruindu'ba atana gwo Täpi-azi ndi Endre-azi Lu si be ri, ekye:

AMI se mulu be ono, nyezi *ngwa* se ono te norjwa a'doni Bapatisi be. Nyämätu Lu ro te Opi amaro Yesu Kristo ri nda na uruni, onjini kpa ni takozi ri, äruni kpa Tori Alokado si, ago kpa 'bädri vo'buyakuru ndi adri äduako be ozoni ndäri. Mini ro te anjioko Opi amaro Yesu Kristo ko'ba ta ndaro te Lazo Kado ya, *ng* se cini nyeji tana te ono mätu si ozoni; oyena ndi endaro oso nda ko'ba ta ndaro be 'do ronye.

Kristo ko'ba ta ndaro be te nonye ono, be ro te *ngwa* se ono ri ta o'bani kpa ami si (madale nda komba te ago kuni kpa te oyeni dri ndaro si) drikicu'ba ndi taoye cini anyaro be lagani zo; taegyi alokado Lu ro tana omani, ata ndaro oyeni kpa.

Ruindu'ba

NYE'DO ävuru *ngwa* se ono ro si, mikye mi ni kicu'ba ri, ndi taoye cini anyaro be ri ya? Ago ni mäu, ndi ta

räru ro se awi 'bädri robe ri ya? Ago kpa ni ole cini kozi 'bädri ro, ndi ole undiro lomvo robe ono ri ya?

Tadrioza. Makye ma ndi ni, ànya cini ri.

Ruindu'ba

INYE'DO mima Lu Täpi Mbarapara ya, O'ba'ba vo'buyakuru ndi 'bädri be ro ya ya? Ago kpa Yesu Kristo, Dgwa alodi Ndaro, Opi amaro ya ya? Ago ta se äti Nda te Tori Alokado si, Dguti Maria lomvo; ezarute Pontio Pilato si, otote, drate, ndi asete; ta se nda ci gwo vo ori ro tori ro ya, ago u'du ninasi oko efote kpa to'di ni avo ya; ta se nda oyite vo'buyakuru ya, ago kori drigwo Lu Täpi Mbarapara ro ya; ago ikyia 'da ni lau ädu 'bädri ro si vure ori'ba ro ndi avo be openi ya ya?

Ago inye'do mima Tori Alokado ya: Känisa alokado Katolika ya; Tu'de Tangye'ba ro ya; Dgae'be ro ni takozi ri ya; Efo lomvo ro ya ago kpa adri äduako odra vo si ya ya?

Tadrioza. Mama ndi, ta se cini ono ya.

Ruindu'ba. Mile mi bapatisi ni taoma se ono ya ya?

Tadrioza. Male ṣo kado.

Ruindu'ba

KA'DO inye, kovolesi ono, taole alokado Lu ro ndi ota Ndaro be, Miyena ndi taoro si, abani ämiri kigye tu si ndi ti'de ya?

Tadrioza. Mayena ndi.

'Dooko Ruindu'ba atana ekye:

LU i'dwero para, mi'ba, Adama uku ngaga se ono ya Loseni, ongazana kuru mano se to'di ono ri anya ya. Amen.

Ago mi'ba ole undiro anya ya kwodra, ago mi'ba ta cini Tori ro orini, ombani kpa anya ya. Amen.

Mi'ba anya ri, a'doni mbara be kicu'ba, 'bädri, ago lomvo kpa, kalana ozani kovole. Amen.

Ozo anya te miri ono ruindu amaro si, miso ta cini kado vo'buyakuru ro anya lomvo, yauni miro si, Opi Lu, mi se nya gi ori wari'ba ro nja cini dri, 'bädri äduako. Amen.

LU Mbarapara äduako ono, Yesu Kristo Dgwa se nyulu be ono, 'ba kari ndi gyi be oroni vuru ni lama ndaro ya si, a'doze ämäri n̄gae'be ro be ni takozi amaro ri; nda ta taeri'ba ndaro te ukyini tu'de cini mi na embani, ànya bapatisini kpa Ävuru Täpi ro ya, kpa Dgwa ro ya, ago kpa Tori Alokado ro ya: molo'baru miri nyeri mätu ama se ono ro; nyäru Gyi ono, taka'da ro, takozi ojaza; ago ngaga se kwoye a'doni bapatisi be sina yauono, mi'ba ànya ri a'doni twi tai'dwe ro miro be, orini kpa ànya ri n̄gwya se cini azy n̄gye miro, se minji be ono be rri äduako; Yesu Kristo Opi amaro si. Amen.

'Dooko Ruindu'ba kuru n̄gwya te dri ndaro ya oko, ekye:

Mizi ävuru na

Ä ..... Ma mi bapatisi ono Ävuru Täpi ro ya, kpa Dgwa ro ya, ago kpa Tori Alokado ro ya. Amen.

'Dooko Ruindu'ba atana gwo ekye:

MEZI n̄gwya ono le lowa gboko Kristo ro ya* ago masi beti Taka ro nda dri ono taka'da na ro, tana kovolesi ono dri na pi ko ni taoma Kristo se oto be ana ro, tan na itivoya, oyena kyila kpa agoago si bendere ndaro zele takozi be, 'bädri be, ndi kicu'ba be, a'doni ndäri kpa kyila'ba kado Kristo ro, ago kpa ruindu'ba ndaro ndroa se ka orina si ndi ti'de. Amen.

* Ago noywa Ruindu'ba osina beti Taka ro gwo militi n̄gwya ro ya.

'Dooko Ruindu'ba atana gwo ekye:

ADRUPII se mulu be ono, yau mindre te n̄gwya se ono, ätite to'di ro ago oluci te gboko Känisa Kristo ro ya, ta'dota mi'de mozo aro'boya Lu mbarapara ri takado kwoi ta ago modro'be mätu amaro ndäri troalo, tana n̄gwya ono kori ori ero robe, oso etovona ono ronye.

'Dooko lidro cini atana gwo ekye:

TÄPI amaro se orivoya vo'buyakuru ya ono; a'doni Ävuru miro ri Alokado. A'do 'bädri miro ro kikyi robe; Ta miro ka'do robe 'bädri ya oso ta ka a'dobe vo'buyakuru ya ronye; Nyozo n̄gaonya tu ondro ono ro

BAPATISI DGWAI RO

ämäri ago nye'be ama takozi amaro ta, oso ma azi se ka ama oye be koziro e'bena be ronye; Nyugu ama ko vo taojoro ya; Oko mipa ama ni ñga kozi ri, Tana a'do 'bädri'ba ro rri ni miro, mbara ago kpa gloria be äduako. Amen.

'Dooko Ruindu'ba ekye:

MAYE aro'boya miri ya cini si, mi Täpi yauni ro ndra mono, tana uti se miti ñgwa ono te kpa to'di Tori Alokado si ono ta, nda uruza ñgwa pacá miro ro, ago nda locini Känisa alokado miro ya. Ago molo'baru miri mäyusi, nda a'dobe te avo ro takozi ri, oko lidriidri ro tangye ri, ago Åse nda kpa te Kristo be ono, mi'ba ndäri mano uku otoni, ago ndäri lomvo cu takozi ro onani; ago oso a'ba nda te odra Kristo ro telesi na uruni ono nda ka'do kpa ro, efo ndaro telesi na uru'ba ro; ago äduro, oko ndi Känisa'ba azi miro be, nda ka'do robe 'bädri vo'buyakuru miro 'bana ro; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

'Dooko 'do cini edrevoya, Ruindu'ba atana gwo Täpi-azi Lu si, ndi Endre-azi Lu si be ri, taope rulo'ba ro ono si, ekye:

OSO ñgwa ono 'ba ta be te ami vo-ondre'ba si, driki-cu'ba ndi losi cini ndaro be, ogani zo, ago te taoma ni, ruinduni ndäri ayani ono: Be ämiri ta amire si, ndi losi na be tana oyini ndi ämiri ondreni kado, ñgwa ono ndi mina embani, ga ndri ro ondro, kosaté tu embana roya owo, anjioko tao'ba se lämu'du ro ndi tazevoedre se nda 'ba tana be ami si ono: Ago tana nda kuni ñga na kwoi robe ga kado ro, Ämiri nda uzini taope erini; ago ndrana ämiri nda o'bani taoma, Mätu Opi ro; ago Ota se 'bute unini kala andivo ànyaro ya, ndi ñga cini azaka be, se si ndi Kristo'ba ri tana unini ago omani a'do kado lindri ndaro ta; ago ñgwa ono emba ro be 'diri ro, kori ori robe Lu 'ba ro ago ori Kristo'bai ro ayani; koyi tana robe ondoalo tana Bapatisi ka taero amaro logoni ämä dri, anjioko oseni alo taka'da ro Opa'ba amaro Kristo ro vo, ago kpa ama o'bani a'doni oso nda ronye; osó nda dra be ago efo kpa gwo ama ta 'do ronye, kpa inye, ama se abapatisi ama be, madra be takozi ri, ago mago mefo be taijye ri ono, ondo ro ämäri, ole kozi amaro ndi ñga se cini kozi

BAPATISI DGWAI RO

be ogani zo, ago ondoro ugu ocini alo mile ya taoye kado ndra be, ori orini Lu 'ba ro ayani.

Ruindu'ba atana ono kpa gwo ekye:

ÄMIRI ondreni kado ñgwa ono ndi ezini Bisi'bu ri dri o'bani dri-igye ondro kuni Taoma, Mätu Opi ro, ndi Ota 'Bute be uzina te, kala andivo ero si owo, ago kpa ugu embani ta miemba ro si, se a'ba be ro tana ro ono si.

BAPATISI DGAGA RO IRE RO

BAPATISI DGAGA RO IRE RO

(Private Baptism of Children)

Ruindu'ba Parisi cini ro ri, ro lidri embani ko Bapatisi ngwà ànyaro ro ubini ndra ni Sabata käti kode tirina drisi ni uti ànyaro vosi; kode u'du lämu'du azaka se ka a'do be lako ya iyi drisi, oko gialo ta lämu'du azaka si, se kpa Ruindu'ba ri, tana oleni ni.

Ago kpa minai embani ko ngwà ànyaro o'bani bapatisini 'bäru, teinye ta reti ro aza ako. Oko ondro reti aza kitipi ànya teni oko, ayena bapatisi ndi oso nonye:

Käti, mi'ba Ruindu'ba Parisi ro (ondro, nda i'do 'di se aza kpa drikaca be se usute), tro 'di se ti 'do be mätuna Lu gwo, ago oyena Mätu Opi ro gwo, ago Mätu Juruuywa kpa, se ara be Mätu Bapatisi ro lowa be ya 'do, oko 'do gialo saa se reti 'do le be vo ro. 'Dooko 'di se ti ana aza alo uzina ävuru ngwà ro gwo, ndi Ruindu'ba osona gyi gwo dri-igye, ata kwoi atana be:

Ä ..... Ma mi bapatisi ono Ävuru Täpi ro ya, kpa ngwà ro ya, ago kpa Tori Alokado ro ya. Amen.

'Dooko, 'di cini osona kaya gwo vuru, ndi Ruindu'ba ozona aro'boya gwo Lu ri, ekye:

MOZO aro'boya miri ya cini si, Täpi yauni'ba ndra tana mi'ba ngwà se ono te utini to'di Tori Alokado miro si; nda uruni ngwà pacà andivo miro ro, ago nda locini Känisa miro ya, ago molo'baru miri, oso nda a'dobe tro odra ïgwa miro roya ono ronye, mi'ba ndaro be kpa efona ya; ago ädu ro oko, orini tro Tañye'ba miro be, nda ka'do robe drimbi'ba 'bädri äduako miro ro ro, Yesu Kristo Opi amaro, ïgwa miro modona si. Amen.

Ago mi'ba anya kokode ta ko, tana ngwà se abapatisi be oso inye 'do, abapatisi te ro ngye otavo ro, ago kote bapatisini toni. Caoko, ngaga se abapatisi be nonye ro ono, kopanga gwo te oko, ndi ngwà 'do ezini Känisa ya, tana Ruindu'ba Parisi 'do ro modona kwoye roni oko, a'ba lowa ro unini anjioko ngaga 'do abapatisi te mätu ngye Bapatisi rosi, nda modo si ire ro. Ta'dota, nda atana te nonye:

MABA ami unini oso ta se ara be käti ota Känisa ro ta 'do ronye, tu ono si, vo nadi ya, ta edre'ba toto kandra mabapatisi ngaga ono te.

Oko ondro 'di to aza se drikaca be bapatisi ngaga 'do ni, 'dooko Ruindu'ba Parisi 'do ro, se äti ngaga be kigye, kode abapatisi be kigye

'do, ejina tavo gwo 'bori'bori kode abapatisi ngwa 'do gi ndi ngye ro. Kode koya, ago ondro 'di se kezii ngaga be Känisa ya 'do koza tadri te ekye, abapatisi ngaga 'do te ro nja, oko Ruindu'ba ejina ànya kpa gwo ga dri ya, ekye:

A'DI bapatisi ngaga ono niya ?
Abe bapatisina a'dii ni ti ya ?

Tana ta lämu'du azaka mätu ono ro, kode ni ta ndrindri ri, e'be te ni turi ri tu reti ro ana ri si, ta'dota, ma ami ej ga dri ya:

Dga se abapatisi ngaga ono be sina e'diya ?
Ata ejwani abapatisi ngaga ono sina ya ?

Ago ondro Ruindu'ba kusu tavo cini se oye ro gwo te, ni tadrioza ngaga ezi'ba ro si; anjioko aye nga cini ndi oso aba be ro oyeni ronye oko; 'dooko ndäri ngaga bapatisini i'do to'dina, oko nda uruna te uru oso lidri Kristo'ba ro ronye, ago atana gwo ekye:

MABA ami unini, ta se ono ayete cini kado, ago kpa ndi oso ota vo ro, se bapatisi ngaga ono ro ta; se äti be ro takozi ya, ago kyila Lu ro ya, yauono a'do uti to'di ro si bapatisi ya, ärute gboko ngwà Lu ro roya, ago te drimbi'ba adri äduako ro: tana Opi amaro Yesu Kristo laga yauni ero ko ngaga nonye ono ri; oko ngalu si zi ànya te yire, Taegyi Alokado edre tana kpa te se i'dwe ama te ta ono ta:

Lazo Kado: Marako 10.13-16

Ondro Lazo Kado uzivosi oko, Ruindu'ba uzina rulo'ba se ono gwo, ata Lazo Kado ro ta:

ÄDRUPII nyeri ata Opa'ba amaro Kristo ro te ni Lazo Kado ya, se nda ta ngwa girijwa ni ezini Nda re; ago zi ànya se le be lagani zo ndare si te kozi tana ro ago lo'barute lidri cini ri o'deni taenjiako ànyaro vo. Nyusu dia gi ole kado ndaro ndi taoye ndaro be se nda ayote ta ànyaro ta ana; tana omvo ànya te dri ndaro ya, nda 'ba dri ndaro gwo ànya dri; ago äru ànya gwo. Ta'dota mima ta ri ya cini si, anjioko nda yauni si, uruna ngagajwa se, yau ono kpa oso kai ronye, nda komvo ànya robe dri yauni ro si; ago nda kwozo ïwozo ngäru adri äduako ro robe rigye, ago ko'ba nda robe, oriazi ro 'bädri vo'buyakuru ndaro ro ya. Tana ta'dota, ole kado Täpi amaro vo'buyakuru ro ngaga ono ta, itipi ama te unini ago ayote

BAPATISI DGAGA RO IRE RO

Dgwa Ndaro, Yesu Kristo si ta njaga ono rota, mi'de mozo aro'boya njye ro ndi taoro si ndäri: ago maye Mätu se Opi andivo emba ama be sina ono:

TÄPI amaro se orivoya vo'buyakuru ya ono, A'doni Ävuru miro ri Alokado. A'do 'bädri miro ro kikyi robe. Ta miro ka'do robe 'bädri ya oso ta ka a'dobe vo'buyakuru ya ronye; Nyozo ngaonya tu ondro ono ro ämäri, ago nye'be ama takozi amaro ta, Oso ma azi se ka ama oye be koziro e'bena be ronye; Nyugu ama ko vo taojo ro ya; oko mipa ama ni njga kozi ri. Amen.

LU Mbarapara äduako, Täpi Vo'buyakuru ro, märäru mi driupi si tana mi'ba ama ni tai'dwe miro unini, ago kpa taoma omani mi ya; Mi'ba tauni ono a'doni ama ya amba, ago mi'ba taoma ono a'doni ama ya mbara ro. Nyozo Tori Alokado miro njagaganjwà se ono ri, ànya utiza to'di, ka'do robe drimbi'bayi njagaopa äduako ro, Yesu Kristo Opi amaro si, nda kori robe 'du Ruindu'ba miro ro ago kusu tao'ba miro robe: Opi amaro Yesu Kristo, Dgwa Miro modona si, se kori 'bädri'ba ro mibe ndi tro Tori Alokado be yau ago kpa äduako. Amen.

Dooko Ruindu'ba ejina ävuru njaga ro gwo se Täpi-azi ndi Endre-azi Lu si ri uzini; ndi Ruindu'ba atanagwo ekye:

INYE'DO ävuru njwa se ono ro si, mikye mi ni kicu'ba Iri, ndi taoye cini anyaro be ri ya? Ago ni mäu, ndi ta räru ro se awi 'bädri robe ri ya? Ago kpa ni ole cini kozi 'bädri ro ndi ole undiro lomvo robe ono ri ya?

Tadrioza. Makye ma ndi ni, ànya cini ri.

Ruindu'ba

INYE'DO mima Lu Täpi Mbarapara ya, O'ba'ba vo'buyakuru ndi 'bädri be ro ya ya? Ago kpa Yesu Kristo, Dgwa alodi Ndaro, Opi amaro ya ya? Ago ta se äti Nda te Tori Alokado si, Dguti Maria lomvo; ezarute Pontio Pilato si, otote, drate, ndi asete; ta se nda ci gwo vo ori ro tori ro ya, u'du ninasi oko efote kpa to'di ni avo ya; ta se nda oyite vo'buyakuru ya, ago kori drigwo Lu Täpi Mbarapara ro ya; ago ikyia 'da ni lau ädu 'bädri ro si vure ori'ba ro ndi avo be openi ya ya?

BAPATISI DGAGA RO IRE RO

Ago inye'do mima Tori Alokado ya: Känisa Alokado Katolika ya: Tu'de Tangye'ba ro ya; Dgae'be ro ni takozi ri ya; Efo lomvo ro ya ago kpa adri äduako odra yo si ya ya?

Tadrioza. Mama ndi ta se cini ono ya.

Ruindu'ba

Ka'do inye, kovolesi ono, taole alokado Lu ro ndi ota ndaro be, Miyena ndi taoro si, abani ämiri kigye tu se nya orina si ndi ti'de ya?

Tadrioza. Mayena ndi.

'Dooko Ruindu'ba atana gwo ekye:

MEZI njwa ono le lowa gboko Kristo ro ya* ago masi beti Taka ro nda dri ono taka'da ro, tana kovolesi ono dri na pi ko ni taoma Kristo se oto be ana ro, tana itivoya, oyena kyila kpa agoago si bendere ndaro zele takozi be, 'bädri be, ndi kicu'ba be, a'doni ndäri kpa kyila'ba kado Kristo ro, ago kpa Ruindu'ba ndaro ndroa se ka ori na si ndi ti'de. Amen.

* Ago noywa Ruindu'ba osina beti Taka ro gwo militi njwa ro ya.

'Dooko Ruindu'ba atana gwo ekye:

ADRUPII se mulu be ono, yau mindre te njwa se ono, ätite to'di ro ago oluci te gboko Känisa Kristo ro ya, ta'dota mi'de mozo aro'boya Lu mbarapara ri takado kwoi ta ago modro'be mätu amaro ndäri troalo, tana njwa ono kori ori iro robe, oso etovona ono ronye.

'Dooko Ruindu'ba atana gwo ekye:

MAYE aro'boya miri ya cini si, mi Täpi yauni ro ndra mono, tana uti se miti njwa ono te kpa to'di Tori Alokado si ono ta, nda uruza njwa pacä miro ro, ago nda locini Känisa Alokado miro ya. Ago molo'baru miri mäyu si, nda a'dobe te avo ro takozi ri, oko lidriidri ro tangye ri, ago Ase nda kpa te Kristo be ono, mi'ba ndäri mano uku otoni, ago ndäri lomvo cu takozi ro onani; ago oso a'ba nda te odra Kristo ro telesi na uruni ono nda ka'do kpa ro, efo ndaro telesi na uru'ba ro; ago äduro oko

BAPATISI DGAGA RO IRE RO

ndi Känisa'ba azi miro be, nda ka'do robe vo'buyakuru miro 'ba na ro; Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

'Dooko 'di cini edrevoya, Ruindu'ba atana gwo Täpi-azi Lu si ndi Endre-azi Lu si be ri, taope rulo'ba ro ono si, ekye:

OSO ngwa ono 'ba ta be te ami vo-ondre'ba si, driki-cu'ba ndi losi cini ndaro be, ogani zo, ago te taoma ni, ruinduni ndäri ayani ono: Be ämiri ta amiro, ndi losi na be tana oyini ndi, ämiri ondreni kado, ngwa ono ndi mina embañi, ga ndri ro ondro, mina kosi te owo, anjioko tao'ba se lämu'du ro ndi tazevoedre se nda 'ba tana be ami si ono: ago tana nda kuni ñga na kwoi robe ga kado ro, Ämiri nda uzini taope erini: ago ndrana ämiri nda o'bani taoma, Mätu Opi ro; ago Ota se 'bute unini kala andivo ànyaro si, ndi ñga cini azaka be, se si ndi Kristo'ba ri tana unini ago omani a'do kado lindri ndaro ri be; ago ngwa ono emba ro be 'diri ro, kori ori ro be Lu 'ba ro ago ori Kristo'bai ro ayani; koyi tana robe ondoalo tana Bapatisi ka taeø amaro logoni ama dri, anjioko osoni alo taka'da ro Opa'ba amaro Kristo ro vo, ago kpa ama o'bani oso nda ronye; oso nda dra be ago efo kpa gwo ama ta 'do ronye, kpa inye, ama se abapatisi ama be, madra be takozi ri, ago magwo mefo be taŋye ri ono, ondoro ämäri, ole kozi amaro ndi ñga se cini kozi be ogani zo, ago ondoro ugu ocini alo mile ya taoye kado ndra be, ori orini Lu 'ba ro ayani.

Oko ondro ndana se kezi ngaga be Känisa ya 'do tadrioza ànyaro ka'do ko ñgye taeji Ruindu'ba ro ta, ago kalendre kote oso abapatisi ngaga 'do gyi si, ago kpa Ävuru Täpi ro ya, Dgwa ro ya, ago kpa Tori Alokado ro ya (se nda be ni ta lämu'du yi bapatisi ya), dooko Ruindu'ba bapatisina te to 'di mätuna se ara be ro käti 'do vo ro se Bapatisi Dgaga ro Lowa lako, 'do vo ro ondro le ngwa o'beviya gyi ya oko, nda atana te oso nonye:

ONDRO ka'do abapatisi mi dri ko te oko..... Ä..... Ma mi bapatisi ono Ävuru Täpi ro ya, kpa Dgwa ro ya, ago kpa Tori Alokado ro ya. *Amen.*

CEREMONIES OF BAPTISM

BAPATISI 'DI 'DESI RO

(The Baptism of Adults)

Ondro ka'do lidri se mba be te kolete bapatisi oyeni, si tana openi ga kyeno Bisi'bu ri kode 'di seaza nda 'ba be voero ya losi 'do oyeni 'do ri, oso ro u'du njidrieri ronye. Tana eji ta ànyaro vona robe lutu lia ro, kode emba gi te ga kado ro, ta se cini 'desi ro Mätu Kristo'ba ro ya siya, ago kpa tana olo'baru robe ànyari, iyi edeni mätu si, ndi 'dieta ngaonya ako si be, tana ànyari ocizana la'bi se lämu'du ro ono ya.

Ago ondro usu ànya te kado ro kigye oko, Tu se Sabata si, kode Tu Alokado aza a'ba be si, lidri kotokala te voaloya oko, ànya lepe'ba, ri ànya uguni vo 'di bapatisi ro ya, tauzi riri Mätu Kyenoybo ro, kode Mätu Tandrole ro vosi, gi alo oso se Ruindu'ba ra be ronye.

Ago kedrei te lau oko, Ruindu'ba ejina ta gwo ekye, lidri ezibe bapatisini kwoi, kode azakana abapatisi kätina gi 'da, kode ko ya: ago ondro kozai tadri te ekye, I'do 'de: 'dooko Ruindu'ba atana gwo nonye, ekye:

AMI se mulu be tawi ono, tana äti lidri cini ṣo te takozi ya, ago tana ànya se dri lomvo ya ono ni ko te Lu usini, oko ka takozi oye ondoalo, ago kpa tana Opa'ba amaro, Kristo ekye, aza alona ri ocini 'bädri Lu ro ya, ondro äti nda ko te to 'di ro Gyi si ago kpa Tori Alokado si te i'do; molo'baru ami se nojwa ono ri, Lu Täpi amaro uzini Yesu Kristo Opi amaro si, nda ko'ba, yauni ndaro si, 'di se kwoi ka'do robe ñga se ànya ni ko te usuni dri ànyaro si ono be; ka'do robe bapatisi be Gyi si ago kpa Tori Alokado si, ezi ànya robe Känisa alokado Kristo ro ya, ka'doi robe lidri idri ro kigye.

'Dooko Ruindu'ba atana gwo ekye:

Mi'de Mämätu.

IU Mbarapara äduako ono, kyeno mipa Noa te, yauni lamba miro si, oriazi ndaro be tonbo si ni ufuvoya gyi ri; ago nyelepe ngwa Yisaraele ro lidri miro ana te Red Sea ya si, ago nyaka'da ta Bapatisi alokado miro ono ṣo te, ta ana si; ago Bapatisi Yesu Kristo Dgwa miro se nyulu tawi ono ro si, golo Yaradene ya ana, mi'de be Gyi äruni taka'da ro takozi oja ro; Molo'baru miri yauni para miro si, mindre ruindu'ba se miro kwoi, mijia ànya ago nyäru

BAPATISI 'DI 'DESI RO

ànya Tori Alokado si; kopa iyi ro be ni kyila miro ri, ezi ànya robe le toŋbo Känisa Kristo ro ya; mi'baanya orini ñgiri taoma ya, riyä be, mio'ba si ago kpa paji be ñgalu ya. Mi'baanya reti cini 'bädri ono ro lävuni, kikyii robe ädu ro le 'bädri se adri äduako ro ana ya, kori robe lau tro mi be äduako. *Amen.*

LU Mbarapara äduako ono, ñgaopa ro ànya se cini kole be ono ro ono, Opa'ba ànya se cini kumu mi re ruopani ono ro, adri ànya se koma be ono ro, ago kpa efo avo ro ono: Ma mi uzi ono lidri ono ta, se ikyite Bapatisi alokado miro ya ono, ka'do robe, ñgae'be robe ni takozi ànyaro ri, uti to'di tori ro si. Miru ànya, Opi Tao'ba se mi'ba be Dgwa miro se nyulu tawi ono si ronye, se ekye, Nyeji, ago nyusuna ndi; miři, ago mitana ndi; mi'bi, ago äpina ndi ämiri; ka'do inye, nyozo yau ama se ma be ejina ono ri: mi'ba ama se ma be uringa ono otani: mipi käläsi ama se ma be o'bina ono ri; lidri se ono ka'do robe, äru äduako ñgaoja vo'buyakuru ro miro be, kukyi robe kpa le 'bädri äduako ya, se mi'ba tana be Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

'Dooko lidri dri ro kurusi, Ruindu'ba atana gwo ekye:

Nyeri ata Lazo Kado ro se Yoane egyi be ana capata ninana ya, etoni väsi käti na ya:

ekye

PARUSI aza alodi orivoya ävuruna Nikodemo, opi aza Yudai ro. Anya ikyite Yesu re ñgäkyi si, ndi ata gwo ndäri, ekye: Rabi, mäni ndi mi ni miemba'ba se kikyti ni Lu re owo: tana 'diaza alo ni ko te rubä se nya be oyena ono oyeni, gialo ondro Lu orivoya nda be. Yesu ata gwo anya ri, ekye, Endaro mata miri ono, ondro äti lidri ko to'di ro, 'bädri Lu ro ondreni anya ri te i'do. Nikodemo ata gwo ndäri ri, ekye, Ätina lidri se komba te 'desi ono enjwanyeya? Inye'do anya ocina gi'da, kpa to'di endre ya utini ya? Yesu ata gwo anya ri, ekye, Endaro mata miri ono, Ondro äti lidri ko gyi si ago kpa Tori si, ukyini anya ri 'bädri Lu ro ya te i'do. Dga se äti lomvo si ono anjioko lomvo yi; ago ñga se ätite Tori si ono anjioko Tori yi. Nyalaro ko tana mata be miri ono, Be ῥo mi utini to'di. Oli kwoli ta ero ronye, ago nyeri kporo na te, oko

BAPATISI 'DI 'DESI RO

mini ko te kikyti ni ejwaro, kode kwoyi 'bo ejwaro: ànya se cini äti Tori si kpa oso inye.

Ono vosi nda uzina rulo'ba ono gwo oso nonye:

AMI se mulu be ono, nyeri te Lazo Kado ono ya ata se Opa'ba amaro Kristo kata be ono, se ekye, ondro äti lidri aza kote gyi si ago kpa tori si, anyari ocini 'bädri Lu ro ya te i'do. Se tana ro, si ndi ämiri a'do 'desi mätu ono ro usuni, vo se cini oyena be kigye ya, kpa oso inye, dori teinye ogo ako ndäri vo'buyakuru ya (oso mäzi be capata ädu ro Tangye'ba Marako Lazo Kado na roya si ronye), nda ozo ota te lazo'ba ndaro ri ekye, nyugu oyi vo cini 'bädri ro ya ago mipe lazo kado 'di cini ri. Nda se mate ago a'do te bapatisi be apana ndi; oko nda se koma ko apena vure na 'da. Se ka'da kpate ämäri ta kado se musu be sina ana. Kpa ta alo 'do ta Petero tangye'ba tu käti ndaro lazo kado ope ro si, tana ῥo ya lidri amba rote, ago atai gwo ndäri ndi anjoko lazo'bai robe ri ekye: Ami lidri ago ädrupi ro kwoi, mayena te e'doya? Za tadri anyaro, ekye: Nyeta dri, ago vo amiro cini nya'do bapatisi be, takozi amiro e'be ro, ago nyusuna ñgapäri Tori Alokado ro gwo. Tana tao'ba ono ämiri ndi ñgwà amiro be, ago kpa ànya se lozo ri, oso se cini Opi Lu amaro kuzina be ronye. Ago ata azaka amba si nda lo'barute ànyari, ekye, Mipa ami ni tu'de kozi ono rigye si. Tana (oso Lazo'ba alona 'do edre tana be vo aza ya ronye), ca bapatisi yau pa ama ndi (ko gi alo kozi lomvo ro onana si ayani, oko tadrioza a'do 'diri ro lakole Lu be ya) efo Yesu Kristo ro si. Ta'dota, nyolo'be mi ko, oko mima ta ri ya cini si, tana yai'dwe ndaro si nda kuru lidri kwoi robe, drieta ñgye si, ikyini ndare taoma si; tana nda kwozo 'die'be takozi ta robe ànyari, ago kezo Tori Alokado robe ànya dri; ago nda kozo äru adri äduako robe ànyari, ago ko'ba ànya robe ori'baazi ro 'bädri vo'buyakuru ndaro ya. Tana ta'dota, oso medre ole kado Täpi amaro vo'buyakuru robe lidri kwoi ta ono ronye, se ayote Dgwa ndaro Yesu Kristo si ono, mi'de mozo aro'boya ñgyero ago a'do 'diri si ndäri, makye:

LU Mbarapara äduako, Täpi vo'buyakuru ro, märäru mi driupi si tana mi'ba ama ni tai'dwero miro unini,

BAPATISI 'DI 'DESI RO

ago kpa taoma omani mi ya; Mi'ba tauni ono a'doni ama ya amba, ago mi'ba taoma ono a'doni ama ya mbara ro. Nyozo Tori Alokado miro 'di se kwoi ri, ànya utiza to'di, ka'doi robe drimbi'ba ñgaopa äduako ro, Yesu Kristo Opi amaro si, nda se kori yau ono ago kpa äduako tro mi be ndi Tori Alokado be. *Amen.*

'Dooko Ruindu'ba atana gwo 'di se oye'be bapatisi ni ri nonye:

AMI se mulube ono, se nyikyi te bapatisi alokado uruni oni, nyeri ro te anjioko Lowa mätute, Opi amaro Yesu Kristo ri ole ndaro si; ami uruni ago äruni, e'beni takozi amiro ta, 'bädri vo'buyakuru ndi adri äduako be ozoni ämiri, nyeri kpa te Opi amaro Yesu Kristo 'ba ta te ata alokado ndaro ya, ñga se cini mämätu be tana ro ozoni: tao'ba na se ono, nda endaro ätina ndi, ago ondena tana ndi. Ta'dota, oso tao'ba Kristo ro vo ro, be ämiri kpa a'doni 'diri a'do amiro ya; tao'ba o'bani tazevoedre'ba amiro kwoi kandra ago lowa cini ono kandra, anjioko ämiri te ami okyeni ni kicu'ba rigye si ndi losi cini ndaro be, ago tu cini ya, Ata alokado Lu ro tana omani te ayani, ago ota ndaro ätini 'du ro taoro si.

'Dooko Ruindu'ba ejina ànya se ikyi be a'doni bapatisi be ana gwo, ekye:

Taeji

INYE'DO mikye mi ni kicu'ba ri, ndi taoye cini anyaro be ri ya? Ago ni mäu, ndi ta räru ro se awi 'bädri robe ri ya? Ago kpa ni ole cini kozi 'bädri ro, ndi ole undiro lomvo robe ono ri ya?

Tadrioza. Makye ma ndi ni, ànya cini ri.

Taeji

INYE'DO mima Lu Täpi Mbarapara ya, O'ba'ba vo'buyakuru ndi 'bädri be ro ya ya? Ago kpa Yesu Kristo, Dgwa alodi Ndaro, Opi amaro ya ya? Ago ta se äti Nda te Tori Alokado si, Dguti Maria lomvo; ezarute Pontio Pilato si, otote, drate, ndi asete; ta se nda ci gwo vo ori ro tori ro ya, ago u'du ninasi oko efote kpa to'di ni avo ya; ta se nda oyite vo'buyakuru ya, ago kori drigwo Lu Täpi Mbarapara ro ya; ago ikyia 'da ni lau ädu 'bädri ro si vure ori'ba ro ndi avo be openi ya ya?

Ago inye'do mima Tori Alokado ya: Känisa Alokado

BAPATISI 'DI 'DESI RO

Katolika ya; Tu'de Tangye'ba ro ya; Dgæ'be ro ni takozi ri ya; Efo lomvo ro ya ago kpa adri äduako odra vo si ya ya? *Tadrioza.* Mama ndi ta se cini ono ya.

Taeji

MILE mi bapatisi ni taoma se ono ya ya? *Tadrioza.* Male ro kado.

Taeji

KA'DO inye, kovolesi ono, taole alokado Lu ro ndi ota ndaro be, miyena ndi taoro si, ago aba ni miri kigye tu se nya orina si ndi ti'de ya?

Tadrioza. Mojona gi ndi oyeni, ñgaopa Lu ro si.

'Dooko Ruindu'ba atana gwo ekye:

LU i'dwero para, mi'ba Adama uku 'di se kwoi ya Loseni, ongazana kuru mano se to'di ono ri ànya ya. *Amen.*

Ago mi'ba ole undiro ànya ya kodra, ago mi'ba ta cini Tori ro orini, ombani kpa ànya ya. *Amen.*

Mi'ba ànya ri a'doni mbara be kicu'ba, 'bädri, ago lomvo kpa, kalana ozani kovole. *Amen.*

Ozo ànya te miri ono ruindu amaro si, miso ta cini kado vo'buyakuru ro ànya lomvo, yäuni miro si, Opi Lu, mi se nya gi ori wari'ba ro ñga cini dri 'bädri äduako. *Amen.*

LU Mbarapara, äduako ono, Yesu Kristo, Dgwa se nyulu be ono, 'ba kari ni ndi gyi be oroni vuru ni lama ndaro ya si, a'doza ämäri ñgæ'be ro be ni takozi amaro ri; nda ta taeri'ba ndaro te ukyini tu'de cini lakosi mi na embani, ànya bapatisini kpa Ävuru Täpi ro ya, kpa Dgwa ro ya, ago kpa Tori Alokado ro ya: Molo'baru miri, nyeri mätu ama se ono ro; nyäru Gyi ono, taka'da ro, takozi ojaza; ago 'di se kwoye a'doni bapatisi be kigye yauono, mi'ba ànya ri a'doni twi tai'dwe ro miro be, orini kpa ànya ri Dgwa se cini azi ñgye miro, se minji be ono be rri äduako. *Amen.*

'Dooko Ruindu'ba uruna 'di se ikyi be a'doni bapatisi be ana gwo alo alo drigwo si, nda o'ba na gwo ti gyi re oso le be ronye, ndi ekye:

Ä..... Ma bapatisi mi ono Ävuru Täpi ro ya, Akpa Dgwa ro ya, ago kpa Tori Alokado ro ya. *Amen.*

BAPATISI 'DI 'DESI RO

'Dooko Ruindu'ba atana gwo ekye:

MEZI nda se ono le Lowa gboko Kristo ro ya, ago masi beti Taka ro nda dri ono taka'daro, tana kovolesi ono dri na pi ko ni taoma Kristo se oto be ana ro, ta na itivoya, oyena kyila kpa agoago si bendere ndaro zele takozi be, 'bädri be, ndi kicu'ba be, a'doni ndäri kpa kyila'ba kado Kristo ro, ago kpa ruindu'ba ndaro ndroa se ka orina si ndi ti'de. *Amen.*

'Dooko

TÄPI amaro, se orivoya vo'buyakuru ya ono, A'doni Ävuru miro ri Alokado; A'do 'bädri miro ro kikyi robe; Ta miro ka'do robe 'bädri ya oso ta ka a'dobe vo'buyakuru ya ronye; Nyozo ngaonya tu ondro ono roämäri, Ago nye'be ama takozi amaro ta, Oso ma azi se ka ama oye be koziro e'bena be ronye; Nyugu ama ko vo taojoro ya; Oko mipa ama ni nja kozi ri. *Amen.*

TÄPI Vo'buyakuru ro, mozo aro'boya miri a'do möyü si, tana mizi ama te yauni miro ono tana unini, ndi taoma miya be; nyiliti tauni na ono, ago nyotomba taoma na ono kpa, rri äduako. Nyozo Tori Alokado miro lidri kwoi ri; tana oso äti ànya bete to'di ro, ago a'ba kpa te drimbi'ba njaopa adri äduako ro ro ono, ànya ka'do robe 'du ruindu'ba miro ro, ago kurui tao'ba miro robe. Yesu Kristo Igwa miro modona 'do si, se Kori 'bädri'ba ro mibe, ndi Tori Alokado modona be äduako ro. *Amen.*

'Dooko 'di cini edreviya kurusi, Ruindu'ba uzina Taope Rulo'ba ro ono gwo, kata Täpi-azi Lu si, ndi Endre-azi Lu si be ri:

OSO lidri kwoi 'ba ta be te ami kandra ruokyeni ni kicu'ba rigye si ndi losi cini ndaro be, ago taoma omani Lu ya, kpa te ruinduni rigye ayani ono, be ndi ämiri ta kwoi o'bani dri amiro ya 'du, anjioko tao'ba, ndi ruäru lämu'du ro ono be, se ànya äjurute Iowa ono kandra, ndrana ono ami se onzionji tazevoedre ni ono kandra. Ago ämiri kpa ni ànya uzini njaemba ngye ro Ata Alokado Lu ro ya usuni, tana komba robe yauni ya, ago tauni Opi amaro Yesu Kristo ro ya, ago orini lu'ba ro, tanjye ro, a'do kado si 'bädri gi yau ono ya.

BAPATISI 'DI 'DESI RO

('Dooko, nda o'degwo atani lidri abapatisi be to'di ri, ekye)

AGO ämiri, se yau bapatisi si so Kristo te iyi lomvo ono, ami resi losi kpa orivoya, a'ba ami bete n̄gwa Lu ro ago n̄gaeyi ro taoma si Yesu Kristo ya, abani ämiri läzi amiro Kristo'ba ro vo ro, oso n̄gwa n̄gaeyi ro ronye; tana oyini ndi ondoalo, anjioko bapatisi ka taedre amaro tana logo ama dri; se ni anjioko ämäri 'du osoni taoye Opa'ba amaro Kristo ro vo, ago ama toza ni oso nda ronye; oso nda dra be ago efo be kpa to'di ama ta ama kpa inye abapatisi ama te, madrate ni takozi ri, ago mefote to'di tanjye ri, ondoalo taoye kozi amaro, ndi ruenji be e'beni ago ondoro oyini mile ya ta kado be ndi a'do Lu 'ba ro be oriya.

Si ndi lidri cini se abapatisi te, ri Drio'ba oyeni Bisi'bu si ga ndri ro bapatisi ndaro vosi, oso se tuna sibe oyeni sina si; tana oloci ànya robe Rumora ya.

Ondro 'di aza abapatisi ànya kote n̄gaga si, ojo ndi ezini bapatisini teinye ombo-ako ànyari, ta dri ozani ni andivo ero si, a'dona ndi kado ànya bapatisi ni bapatisi n̄gaga ro se lowa ya 'do si, (ago kode tu reti rö odra ro azaka si ta) Matu Bapatisi ire ro ayena ndi, toto alo ata gi (ngagaywa) logoni (n̄gaga kode lidri) oso se tu na ana olena be ronye.

TA MIEMBA RO

TA MIEMBA RO

(A Catechism)

Taeji

ÄVURU miro a'diya?

Tadrioza. Ävuru maro .....

Taeji. A'di ozo Ävuru ono ni miri ya?

Tadrioza. Täpi-azi maro Lu si, ndi endre-azi maro Lu si be ozoi ni ma bapatisi tu si; 'dooko a'ba ma te 'di Kristo ro, Igwa Lu ro ro, ago kpa ori'ba ro vo'buyakuru ya.

Taeji. Ta se täpi-azi miro Lu si, ndi endre-azi miro Lu si be koyei be mi ta tu ana si ana e'diya?

Tadrioza. Anya 'ba n̄ga nätu te ävuru maro si.

Käti, ma okyeni ni kicu'ba ri taoye cini anyaro be, ni ruwera ri, ta driungyi ro awi 'bädri ro be ri ago kpa ole cini kozi lomvo ro be ri. Ririna, märi omani ta taoma ro cini Kristo'ba ro ya.

Ago ninana, märi ole Alokado Lu ro ndi ota ndaro be oyeni, ago abani kigye tu cini ori maro ro si.

Taeji. Inye'do nyusu be ro ko miri omani ago kpa oyeni oso ànya ko'bai ta be mi ta ono ronye ya?

Tadrioza. Owo, endaro: ago Igwaopä Lu ro si mayena ndi. Ago maye aro'boya Täpi amaro vo'buyakuru ro ri, tana nda zi ma te ta n̄gaoparo ono unini Yesu Kristo Opi amaro si. Ago ma Lu mätu tai'dwero ndaro ozoni märi, tana mari ro 'du inye le ori maro äduna ya.

'Diemba'ba

Mizi ta taoma miro ro tana.

Tadrioza

MAMA Lu Täpi Mbarapara ya, O'ba'ba vo'buyakuru ndi 'bädri be ro:

Ago kpa Yesu Kristo, Igwa alodi ndaro, Opi amaro ya, Nda se akote Tori Alokado si ndi ätite Iguti Maria lomvo, se ezarute Pontio Pilato si, otote, drate, ndi asete; Nda cigwo vo ori ro tori ro ya; U'du ninasi oko nda efote kpa

to'di ni avo yasi; Nda oyite vo'buyakuru ya, Ago rite drigwo Lu Täpi Mbarapara ro ya; Nda ikyia'da ni lau vure ori'ba ro ndi avo be ro openi.

Mama Tori Alokado ya; Känisa Alokado Katolika ya; Rumora Tangye'bai ro ya; Igae'bero ni takozi ri; Efo lomvo ro, Ago ori äduako ya. Amen. Taeji. Ta para se nya be unina ni Taoma se ono ya e'diya?

Tadrioza. Käti mänina ta se be märi omani Lu Täpi ya, se 'ba ma ni ono, ndi 'bädri cini be.

Ririna, Lu Igwa ya, se twe ma ni ono, ndi lidri cini be.

Ninana, Lu Tori Alokado ya, se ka ma o'bani a'doni alokado ono, ndi lidri Lu ro cini se onzionji ana be.

Taeji

Nyiti be mikye, Täpi-azi miro Lu si, ndi Endre-azi miro Lu si be 'ba ta te mita ota Lu ro oyeni. Nyiti tana märi ànya modaya?

Tadrioza. 'Bute.

Taeji. Ni enwaniyiya?

Tadrioza

SE ro Lu iti be capata 'buteri Buku Ofo ro ya, ekye: Ma ni Yekova Lu miro owo, se lofo mi te tesi ni 'bädri Ezipeto ro ya, ago ni vo 'di embero yasi.

1. A'doni miri lu aza be i'do alo ma.

2. Nyede beti n̄ga aza ro ko andivo miro ri mätuni, ca se vo'buyakuru ya, kode yuru 'bädri ya kode ca gyi ya 'bädri zele. Nyändi kundu ko ànyäri, ago miro ànya kpa ko. Tana Ma Yekova Lu miro owo, ma ni Lu yagäru'ba owo, ma takozi täpi ro logona n̄gwai dri rri le kovole'ba ninana ya le lisuna ya, se yana oso be ma lomvo ono dri, ago ma yauni be kutu du se kulu ma be ago koro ota maro be ono ri.

3. Mizi Ävuru Yekova Lu miro ro ko awi kowe ro: tana 'di se kuzi Ävuru ndaro awi kowe ro, Yekova e'bena ànya ko teinye ezaako.

4. Miyi tu Sabata ro tana a'doni alokado. Miye losi miro ä'duna u'du njidrialo si; minde n̄ga se be oyero miro 'do ro cini tu 'do ya oko u'du njidrieri ni, sabata Yekova Lu miro ro owo. Losi drito aza oyeni miri tu'do si te i'do, mi, n̄gwa agoro miro, n̄gwa tokoro miro, ruindu'ba

TA MIEMBA RO

miro agoro, ruindu'ba miro ndirinjwaro, 'dango miro, ago kpa atrai se mirigä 'do be. Tana u'du njidrialo ya Yekova 'ba vo'buyakuru ni, 'bädri be, gyi 'desi be, ndi ñga se cini ànya ya iyi be, ago lolite u'du njidrieri si: tana ta'doro Yekova äru u'du njidrieri gwo, 'bagwo tu alokado ro.

5. Miro täpi miro ndi endre miro be; tana tu miro ka'doro be du 'bädri se Yekova Lu miro kozo be miri ono ya.

6. Mifu läfu ko.

7. Miye ronyi ko.

8. Nyukugu ñga ko.

9. Nyedre ta ko kowe ro oriazi miro lomvo.

10. Mi'ba ya miro ko zo oriazi miro ro oleni, mi'ba ya miro ko toko oriazi miro ro oleni, ca ruindu'ba ndaro agoro, ca ndirinjwa ro, ca 'dango ndaro, ca dongi ndaro, na ñga aza girinjwa ndaro be.

Taeji

Ta se mini be ndra ota se kwoi si e'diya?

Tadrioza. Mäni ñga ritu: taoye maro Lu ri, ago taoye maro oriazi maro ri.

Taeji. Taoyero miro Lu ri e'diya?

Tadrioza. Taoyero maro Lu ri, anjioko taomani nda ya, nda turini, ago nda luni, ya cini maro si, tauni cini maro si, adri cini maro si, ago kpa mbara cini maro si; nda oroni, aro'boya ozoni ndäri, taoma maro cu o'bani nda ya, nda uzini mätu ya, Ävuru Alokado ndaro oroni ndi Ata ndaro be, ago ruinduni ndäri ñgye tu cini ori maro ro si.

Taeji. Taoyero miro oriazi miro ri e'diya?

Tadrioza. Taoyero maro oriazi maro ri anjioko nda luni oso andivo maro ronye, ago taoyeni lidri cini ri kpa oso male ànya be taoyeni märi ronye: täpii endre be luni, oroni, ago kpa opani, dri'ba oroni ago kpa tana erini, ndi ànya se cini a'bate drikaca be nda zele ono be: andivo maro o'bani waribai cini maro zele, miemba'bai, ruindu'bai ta tori ro ta, ndi 'desii be: andivo maro o'bani tokyeako ndi taorooro ro 'desi cini maro kandra: ko 'diaza oyeni koziro ata si, kode taoye si: a'doni endaro ñgye taoye cini maro ya si: ko a'doni yaoso be ca mawi be ya maro ya: dri maro etani ni drikyiko ya si ndi kugu be ago ladra maro

TA MIEMBA RO

ni ata kozi, kowe oga ndi azi kyere be ya si: lomvo maro lagani a'doni kado trwe ago kpa wäri: ko ya o'bani ñga kado 'diazi ro oleni: oko taunini ago kpa losi oyeni ñgyero ta ori maro ta, losi maro oyeni tu oriro ya, se oso tana kusina Lu be 'da, ma uzini kigye ronye.

'Diemba'ba

Dgaga kado maro, mini ono, ñga se kwoi mini ko oyeni andivo miro si, ca abani ota Lu ro voro, ago ruinduni ndäri teinye tai'dwe lämu'du ro ndaro ako; se be miri nda ejini ondoalo mätu ñgye si tana ta'doro mi'ba meri Mätu Opi ro uzina te ni mi kala si.

Tadrioza

TÄPI amaro se orivoya vo'buyakuru ya ono, A'doni Ävuru miro ri Alokado. A'do 'bädri miro ro kikyi robe, Ta miro ka'do robe 'bädri ya oso ta ka a'dobe vo'buyakuru ya ronye; Nyozo ñgaonya tu ondro ono ro ämäri Ago nye'be ama takozi amaro ta, Oso ma azi se ka ama oye be koziro e'bena be ronye; Nyugu ama ko vo taojoro ya; Oko mipa ama ni ñga kozi ri. Amen.

Taeji. Mile e'di ni Lu rigye si mätu ono ya ya?

Tadrioza. Male Opi Lu maro, Täpi maro vo'buyakuru ro, nda se ni ozo'ba ñga se cini kadoro ono, tai'dwero ndaro ezoni märi, ndi lidri cini be, tana mämätu ndaro minduru ro ndäri, ago maro ndaro oso se be oyeni ämäri ronye. Ago mämätuna Lu ñga se cini ale be tana lindri amaro ndi lomvo be, ezoni ämäri: ago kpa nda ka'do ro yai'dwe be ämäri ago ke'be ama robe takozi amaro ta; ago tana kusi nda robe ama opani gagani ni ñga se cini odraro lindri ri ndi lomvo be; ago keta amaro be ni takozi ri ndi taenji be, ago kpa ni kila'baazi lindri amaro ro ri, ago ni odra äduako ri. Ago ta se kwoi mama ndi nda oyena ndi yai'dwe takado ndaro si, Yesu Kristo Opi amaro si. Ago tana ta'doro makye, Amen, Ka'do ndi inye.

Taeji

SAKARAMENTA se Kristo 'ba be Känisa ndaro ya modaya?

Tadrioza. Toto ritu, se ro 'di cini ri ñgaopa ro usuzana; anjioko Bapatisi, ago Dgaonya Tandrwedri Opi ro.

TA MIEMBA RO

Taeji. Ata gi sakamenta ono takecina e'diya?

Tadrioza. Sakamenta anjioko taka'daro se andre be mi si, oko se aka'da ta njgapäri tori ro ozona be ämäri ya ya tana te sina se a'ba tana te Kristo Andivona si, ta se kado tori ro ono usuzana ämäri sina, ago tao'ba edre vona te ämäri sina.

Taeji. Modo Sakamenta ro modaya?

Tadrioza. Ritu: taka'daro se andre be mi si, ago ta njgapäri tori ro ya ya.

Taeji. Taka'daro se andre be mi si Bapatisi ya e'diya?

Tadrioza. Gyi: se abapatisi 'di te sina, Ävuru Täpi ro ya, Dgwa ro ya, ago kpa Tori Alokado ro ya.

Taeji. Ta njgapäri ro ya ya e'diya?

Tadrioza. Odra takozi ri, ago uti to'di ro tanjye ri: tana oso äti ama be ro takozi ya, ago ama te njgwà kyila egyero, ono ronye kpa inye ta se ono si, a'ba ama te njgwà tai'dwero ro.

Taeji. Ale e'do oyeni lidri se le be a'doni Bapatisi be ri ya?

Tadrioza. Drieta, se takozi e'beni sina: ago taoma, se omani sina 'dru tao'ba Lu ro ya se a'babe ànyäri Sakamenta ana ya.

Taeji. Ka'do be inye, ate njagajwa bapatisi 'dooko,anya dri girijwa ro, ni ko te dri ta se ono ro omani ni ya?

Tadrioza. Tana ànya 'ba ta te pa'ba ànyaro si: ago ondro kolombayi te oko be ànyäri tenu oyeni andivo ànyaro si.

Taeji. A'ba Sakamenta Dgaonya Tandrwedri Opi ro te e'dotaya?

Tadrioza. Tana odra Kristo ro se tori ro ana ugu tana oyiza rri ro, ago kpa nga kado se musu be sina.

Taeji. Taka'daro se andre be bi misi Dgaonya Tandrwedri Opi ro ya e'diya?

Tadrioza. Ambata ago kpa Vino, se Opi 'ba ta na ni uruni.

Taeji. Dga na se ya ya si aka'dana be e'diya?

Tadrioza. Lomvo ago kari Kristo ro, se endaro tao-ma'ba rute, nyate taoma si, Dgaonya Tandrwedri Opi ro ya.

Taeji. Ta kado se ka'do be ama onya'bana ri e'diya?

Tadrioza. Lindri amaro ri mbarazana ago adrizana

TA MIEMBA RO

Lomvo ago Kari Kristo ro si, oso lomvo amaro ka a'do be Ambata si ndi Vino be 'do ronye.

Taeji. Anya se kikyi Dgaonya Tandrwedri Opi ro ya, ale ànyäri e'do oyeni ni ya?

Tadrioza. Andivo ànyaro ojoni, kode ànya eta dri te endaro takozi ànyaro se lävute käti yasi, ago 'ba ta te endaro orini ori to'di si: kode ànya taoma lidriidriro be yauni Lu ro ya, Kristo si, odra ndaro tana oyini aro'boya be; ago kpa a'doni njalu be lidri cini ri.

DARIO'BA

(Confirmation)

Tu se aka'da be kosate oko, ànya se aza oye drio'ba dri-igye ana arate edreedrero, Bisi'bu kandra oko, Bisi'bu (kode Ruindu'ba aza se nda nji be 'do) uzina ata eso be ono gwo oso nonye:

TANA Drio'ba aye tana robe 'di se azaka ni ndi tana atini ri Känisa usu tana be ni kado, si ndi ta ora oyeni tana ro, tana 'dooko ko Drio'ba ni 'di aza dri, oko gialo ànya se ni ndi, Taoma, Mätu Opi ro, ndi Ota se 'Bute 'do be uzini dri ayani, ago kpa dri taeji azaka ro ozani, oso aza be ta miemba ro juruñwa ya 'do ronye: Ta ota se ono ro si ndi tana otini, tana ñgaga, se konde ombo te ago ka teni taero oye ro usuna, ago ni ta se Täpi-aza Lu si ndi Endre-azi Lu si be 'ba be ànya ta Bapatisi ya tana te oko, ànya andivo ànyaro si, kala ole andivo ànyaro ro si, ñbele ro, Känisa kandra, kedelei ago kotomba tao'ba kai robe. Ago kogo ko'bai ta robe kpa to'di yauni Lu rosi, ago, ugu tana oyeni 'du ro, ñgye ro, ago kpa ñga se ko'bai tana be tana otini oso taero andivo ànyaro si, lei ta drina be ronye.

'Dooko Bisi'bu ekye:

AMI ono Lu kandra, ago kpa lowa ono kandra, inye'do Anyedele na taoma amiro mina kpa to'di se a'ba be ävuru amiro ya Tu Bapatisi amiro ro si ana, ago andivo amiro ri teni tana omani ago oyeni, oso Täpi-azi Lu si ago Endre-azi Lu si 'bai be ta miro ta ronye ya?

Tadrioza. Mayena ndi.

Bisi'bu. Igaopa amaro ni, Ävuru Opi ro ya.

Tadrioza. Se ko'ba vo'buyakuru ni ndi 'bädri be.

Bisi'bu. Ävuru Opi ro ka'do äru be.

Tadrioza. Ni tu ono si, le 'bädri äduako ya.

Bisi'bu. Opi nyeri mätu amaro.

Tadrioza. Ago mi'ba rulo'ba amaro, osani mire.

Bisi'bu

Mi'de Mämätu.

LU Mbarapara, ago äduako ono mi'ba ta miro te, ruindu'ba miro ono oyeni to'di ro, gyi si ago kpa Tori Alokado si. Nye'be ànya ro kpa te takozi ànyaro ta. Molo'baru miri, Opi, ànya tombani ratararo, Tori Alokado Yai'dwe'ba si; ago ondoondoro, mi'ba ta ñgapäri tai'dwero miro ro, litini ànya ya amba; oso tauni, mbara tori ro, ago ta Alokado ñgye; ago Opi, mi'ba ànyari a'doni turi miororo be amba, yau ago le äduako. Amen.

'Dooko ànya kaya si vuru Bisi'bu kandra, nda o'bana dri ndaro gwo ànya dri, alo alo, ndi ekye:

OPI, nyagaga ñgwa se miro ono tai'dwe ro miro vo'buyakuru ro si, ànya kori robe alo miro äduako; a'doni ànya ri kpa, ondoondoro Tori Alokado Miro be, madale ànya kosagwo, le 'bädri äduako miro ya. Amen.

'Dooko Bisi'bu ekye:

Opi ka'do tro ami be.

Tadrioza. Ago kpa lindri miro be.

'Dooko lidri osona kaya gwo vuru, ago Bisi'bu ekye:

Mi'de Mämätu.

TÄPI amaro se orivoya vo'buyakuru ya ono; A'doni Ävuru miro ri Alokado. A'do 'bädri miro ro kikyi robe. Ta miro ka'do robe 'bädri ya oso ta ka a'dobe vo'buyakuru ya ronye; Nyozo ñgaonya tu ondro ono ro ämäri, ago nye'be ama takozi amaro ta, Oso ma azi se ka ama oye be koziro e'bena be ronye; Nyugu ama ko votaojoro ya; Oko mipa ama ni ñga kozi ri. Amen.

Ago Mätu Juruñwa ono

LU Mbarapara, ori äduako ono, mi'ba ama ni ono ta se cini kado mile be ono, mi'ba ama ni oleni, oyeni kpa. Molo'baru amba miri ono, ruindu'ba se miro ono ta, ànya se ma'ba dri be dri-igye yauono (oso Lazo'ba alokado miro koye be ana ronye), tai'dwero miro ndi takado para miro ànya lomvo aka'da robe sina, ago mi'ba

DARIO'BA

dri miro täpi ro orini ànya dri rri ro; mi'ba Tori Alokado miro orini tro ànya be äduako; nyelepe ànya tauni Ata miro ro ya, ndi taoro na be, tana ädu na ya oko, ka'do yi ro be adri äduako be; Yesu Kristo Opi amaro si, nda se kori 'desi 'bädri'ba ro mi be, ndi Tori Alokado be, Lu alo, 'badri äduako. *Amen.*

OPI Mbarapara, Lu äduako, molo'baru miri ono, ama lepeni, äruni ago kpa edreni 'buruti ya amaro ya ndi lomvo amaro be, liti ota miro ro ya si, ta na oyena be; lomvo amaro ndi lindri amaro be, kori ro yau ago äduako, ruenji ako mbara miro si; Opi ndi Opa'ba amaro, Yesu Kristo si. *Amen.*

'Dooko Bisi'bu äruna ànya gwo, ekye:

NYUGU aba ri 'bädri ya liaro; nya'do agoro miru ta se alokado ayani. Se ye ami be koziro nyologo vo na ko. Nyozo mbara ànya se lä'bilä'bi ro ri; nyede ànya se mbaraako kado; mipa ànya se ka be rueza. Miro lidri cini; nyulu ago nyinduru Opi ri, nya'do yai'dwesi, mbara Tori Alokado ro ya.

Tatokpe Lu ro se lävu tauni cini te ono, ko'ba ya amiro tauni amiro be orini tauni ndi ngalu Lu ro ya, ago kpa Dgwa ndaro, Yesu Kristo Opi amaro ro ya, ago äru Lu Mbarapara ro, Täpi ro, Dgwa ro, ndi Tori Alokado ro be, ka'do ami lako ago kori ami be ondoondoro ago le äduako. *Amen.*

Ago 'diaza locini i'do Rumora Alokado ya, madale tu se a'ba dri te lutu nya dri vosi, kode a'dona lutu nja, ole ambä si Drio'ba oyeni.

MÄTU LAGYE OGYE RO

(The Marriage Service)

Käti anya se cini kwoye be ruogye 'do ta ruogye ro anyaro ayoni Sabata rätu na se Mätu Kyenoybo ro 'do ya, kode Mätu Tandrole ro ya, (ondro Mätu Kyenoybo ro ka'do gwo te i'do owo) ta 'do ayoni ro rri, dori tauzi riri vosi; Ruindu'ba ri atami, la'bina vo ro nonye ekye:

Ma ta lagye ro ayona se naniro, ndi vo nani ya, lakole ndaro nani be ya se ni vo nani ya. Ondro azaka amiro kuni taenji aza 'diri na gwo te, se aba si ko lidri ritu kwoi dro'beni lagye alokado si, tana vo oko, ojo ämiri tana itini. Ono ni taayo käti (ririna, ninana) taeji ro owo.

Ago ondro 'di na kolei be ru ogyen iyi kworii gwo Parisi toto ya si, oko be kpa ndi taayo 'do uzini Parisi iyi ya riti. Ago Ruindu'ba alo kogye lagye lakole ya inye 'do ko teinye waraga tazevoedre ro, se taayo ro perena nätu, 'dooko ni Ruindu'ba aksi rigye si ni Parisi kinjana yasi.

Ago tu se ndi saa a'ba be lagye ogyeza si oko, 'di se kai iyi ogye ikyina gwo Känisa ya berazi ndi oriazi ànyaro be: 'dooko edrenai gwo voalo ya, manoago drigwo yasi ago toko drigari dri si, 'dooko Ruindu'ba atana gwo ekye:

AMI se mulu be ono, moto kala te voaloya ono, Lu Akandra ago lidri ono kandra mano ono ndi toko ono be dro'beni voaloya ya Lagye Alokado si, se ni nja oro yi, a'ba te Lu si ro tu taenji ako lidri ro si ka ka'da a'do kpokoço alo Känisa ro Kristo be, ni ämäri; ta se kado ono, Kristo enjate ago 'ba te lingiekye ukyi ndaro kigye si, ago rubä se nda yete, käti Kana Galilaya ro ya; ago ota se Tangye'ba ndaro Paulo ata be ronye ekye (lagye) a'doni nja ororo yi lidri cini lako si: Ta'dota ko 'di aza ri tana uruni taotiakosi, njaembä ako, oso ta awi ronye, ca kpa ko uruni lä'bi si toto alo ole lomvo ro lidri ri tana ro, oso nja lidri se tauniako iyi ronye oko taoro si, tauni amba si, ta njaembä na ro unini a'doni trwe turi Lu ro ya, ago kpa ta se a'ba lagye be tana ro usuni.

Käti a'ba te ta njaopi rota se embani turi ago a'do Opi ro vo ro, ago kpa a'doni ta räru ro ro, Ävuru Alokado ndaro ri.

Ta tiri, a'ba te njaopia ro lidri ri, takozi ta, ago ronyi lagaza zo, tana 'dooko lidri se nii ori kote ire kogyei iyi robe, ago ketai andivo ero robe wäri, se ni telesi Kristo ro.

Ta nina, a'ba te ori voalo ya 'diopia ro ta, ndi 'di i'dwe

MÄTU LAGYE OGYE RO

robe, se azi ri usuni ni azi rigye si ḥa nga cini ya, a'do ḥa be, ndi tu reti ro be ya kpa. Lagye alokado se ono, lidri ritu kwoi ikyite kigye, iyi dro'beni yauono, ondro lidri aza ta 'diri kozi aza be se, si ko 'di kwoi ri rudro'beni Lagye Alokado si, mi'ba 'di na 'do kata ri yau, ondro ko ni ono vosi, ka'do ero ri titi ro äduako.

Ago atana gwo 'di se iyi ogye'ba 'do ri ekye:

MAmi eji riti ono, oso se nyoye be tadrioza tu 'desi vure ro si ronye, se kigye ta da'doda'do ya ro cini äpina drina sina ana, ondro aza amiro kuni taenji aza gwo te, se si ko dri ami dro'beni lagye alokado si nyero ri yau. Tana mini ono kado, 'di se cini odro'bena voalo ya lagye ro liti'aza ya si, oko ko Ata Lu ro le tana be ronye, odro'be ànya 'do kote Lu si; ago lagye ànyaro ko ota vo ro.

Tu lagye ro si, ondro mano aza ka'do te ta aza be kozi ro, se si ko 'di kwoi dro'beni Lagye Alokado si, Ota Lu ro vo ro, ca ota, 'Bädri ono ro vo ro, ago nda ni ndi ta'do ta endai, ago tazevoedre'ba kpa kigye, 'do ta lagye edrena drigwo (madale ta se ḥya kicu ro lidri ritu ruogye'ba 'do lomvo usuna, ta ḥyge na lutu) ta kicu ro 'do vona ka'daza, 'do si lagye ogye edrena drigwo madale tu se usu tangye te lutu si.

Oko ondro ta kozi aza i'do, 'dooko Ruindu'ba atana gwo manoago ri ekye:

NADI ..... inye'do miruna ḥguti ono ndi toko ogyeogye miro ro, orini sina voaloya oso Tao'ba Lu ro Lagye Alokado ya ronye ya? Inye'do nyuluna anya ndi ya nyidwena ndi ya, mirona ndi ya, ago nyätina anya ndi tu adravo ro si, ago kpa tu a'doro mbara ro si ago 'ditoko azakana cini e'beni, ago mi etani alo ndäri madale ori ädu ami riti ro ya ya?

Manoago ozana gwo ekye:

Maye na ndi.

'Dooko Ruindu'ba atana gwo ḥguti ri ekye:

NADI ..... inye'do miruna ago ono te ago miro ro orini sina voaloya oso tao'ba Lu ro Lagye Alokado ya ronye ya? Inye'do mirona nda ndi nyinduruna ndi ndäri nyuluna nda ndi, miyena taoro ndi ndäri ago nyätina nda ndi, tu adravo ro si ago kpa tu a'doro mbara ro si ago

MÄTU LAGYE OGYE RO

azakana cini e'beni; ago mi etani alo ndäri madale ori ädu ami riti ro ya ya?

'Dooko ḥguti ozana gwo ekye:

Maye na ndi.

'Dooko Ruindu'ba atana gwo ekye:

A'di ozo ḥguti ono ni ogyeni mano ono riya?

*'Dooko anya ozona ole tangye anyaro gwo oso nonye:
Ruindu'ba uruna ḥguti gwo ni täpi kode berazi rigye si nda o'bana manooywa gwo ḥguti uruni drigwo si, dri drigwo ro ya, 'dooko manoago ri, ugu atani Ruindu'ba vo nonye:*

MAtoko ogyeogye maro ro, orini sina ago kpa ätini, ni tu ono si ono ago te 'duro, ta kado ya, kpa tu reti ro ya, a'do ḥa be ya a'do ḥgaako be ya, tu adravo ro ya, tu a'doro mbara ro ya, luni ago kpa i'dweni, madale odra lewena ama gi ni; oso tao'ba alokado Lu ro ronye, ago ta'dota, mozo ole tangye ro maro, ni miri no.

'Dooko ànye onjina dri ero gwo: ago toko uruna manoago te drigwo ero si, kpa drigwo ya si, ago uguna ata kpa gwo oso 'do ronye Ruindu'ba vo:

MAtoko ogyeogye maro ro, orini sina ago kpa ätini, ni tu ono si ono, ago te 'duro, takado ya, ago kpa reti ya, a'do ḥa be ya, a'do ḥgaako ya, tu adravo ro ya, tu a'doro mbara ro ya, luni, i'dweni ago kpa oroni; madale odra lewena ama gi ni, oso tao'ba alokado Lu ro ronye, ago ta'dota, mozo ole tangye ro maro, ni miri no.

'Dooko ànye ogo perena dri ero kpa gwo ndi manoago ozona mängusi gwo ḥguti ri, se nda o'bana mängusi Buku dri; Ndi Ruindu'ba uruna ozona gwo kpa to'di, manoago rigye, osomi drijwa lisu garī ro ḥguti ro ya. Ago ondro kosote oko nda äti dri ndi 'dooko 'degwo ugu atani Ruindu'ba vo nonye ekye:

MÄNGUSI ono si, magye ama te mibe, lomvo maro si, maka'dana taoro lämu'du ndi miri. Ago ḥa cini kado maro se 'bädri ono ro ndi ämäri lonyini mibe. Ävuru Täpi ro ya, ago Igwa ro ya, ago kpa Tori Alokado ro ya. Amen.

MÄTU LAGYE OGYE RO

Ago ondro manoago ke'be mängusi te dringwa lisu gari ro ḥguti ro ya oko, ànya riti osona kaya gwo vuru, ago Ruindu'ba atana gwo ekye:

Mi'de Mämätu.

LU äduako, o'ba'ba ago äti'ba beti lidri cini ro, ozo'ba yauni cini ta tori ro ta ono, ago eto'ba adri äduako ro ono: Nyezo äru miro ruindu'ba miro kwoi dri, mano ono ndi ḥguti ono be, se märu be ono Ävuru miro ya, tana, oso Yisika ndi Rebeka be rei be ḥgye ro voaloya ronye, kpa inye lidri kwoi käti yi ago kondei tao'ba se ko'bai be lakole ero ya ono robe (Se tana ro mängusi ono ozote ago äru kpa te, taka'dana ro tao'ba na ta), ago korii ro be voaloya ḥgalu 'diri ndi tatokpe be ya, ago korii ro be kpa ḥro ota miro vo ro; Yesu Kristo, Opi amaro si. Amen.

'Dooko Ruindu'ba ogo kicuna dri ànyaro gwo voaloya ndi atana gwo ekye:

Anya se Lu dro'be te voaloya
Mi'ba lidri aza kepere ko.

'Dooko Ruindu'ba atana gwo lidri ri ekye:

TANA oso NADI ..... ndi NADI ..... be lei tadri be te voaloya, Lagye Alokado ya ono, ago edre, tana te Lu mile ago kpa lowa ono kandra, ago tana ro ozoi ole tangye ro ero te iyi voya, ndi tao'ba ätina robe ono, ago ayoj kpa te ta alo 'do ayani mängusi ozo si, ago uruna si, ago kpa dri ero dro'bena si ono; ma te ni ayona no, anjioko manoago ndi toko be, te ḥga aloy; Ävuru Täpi ro ya ago Dgwa ro ya, ago kpa Tori Alokado ro ya. Amen.

Ago Ruindu'ba copena äru ono kpa gwo:

LU Täpi, Dgwa, Lu Tori Alokado käru, kopa, ago käti lami; Lu yauni ndaro si kondre vo ami dri yauni si, ago ko'ba ami a'doni twi äru ndi yauni be, tana 'bädri se ka te ikyi ana ya, nya'do ro adri äduako be. Amen.

Ago ondro Ruindu'ba ka te ugu oyi Tara'biza Opi ro lomvo oko, uguna Longo ono uzina gwo, kode ongonia gwo, gi keso be ono:

LONGO 128. *Beati omnes*

ANYA se cini turi Yekova be: Ago kaba liti ndaro ya

MÄTU LAGYE OGYE RO

2. Tana minyana ḥga losi dri miro ro ndi: Ago mi ni kado, ago nya'dona kpa ndi riya ro;

3. Toko miro a'dona oso kono se owaekye ronye: Tiri zo miro ro lomvo;

4. Dgwa miro a'dona oso gwarì kono ro ronye: Gbikyi tara'biza miro lomvo si;

5. Mindre, mano se turi Yekova be: Äruna ni inye;

6. Yekova, ni Ziona ya äruna mi ndi inye: Tana mindre Yerusalem robe a'do kado ero ya ori tu cini miro si;

7. Ndi inye, tana mindre kwozo miro robe: Ago tatokpe se Yisaraele dri.

Räru ka'do Täpi ri, Dgwa ri, ndi Tori Alokado be: Oso a'do be kyeno ronye, a'dona kpa inye yau ago le äduako. Amen.

LONGO 67. *Deus Misereatur*

LU nya'do yauni be ämäri, ago nyäru ama: ago nyaka'da

Longaeyi mi miro ro ämäri, ago nya'do yauni be ämäri;

2. Tana äni liti miro robe 'bädri ya: Dgaopa 'di edero miro 'di cini lako si;

3. Mi'ba lidri karäru mi, Lu: Mi'ba lidri cini karäru mi ri.

4. Mi'ba tu'de cini ka'do riyä be ndi yai'dwesi: Tana mipena vure lidri ro 'da ḥgye, ago nyätäkina tu'de 'bädri ro 'da.

5. Mi'ba lidri cini karäru mi Lu: Mi'ba lidri cini karäru mi ri

6. 'Dooko 'bädri lofona ḥga cini ndaro ndi: Ago Lu anjioko Lu andivo amaro ro, ozona äru ndaro 'da ämäri.

7. Lu äruna ama 'da: Ago 'bädri cu gbikyi turina nda 'da.

Räru ka'do Täpi ri, Dgwa ri, ndi Tori Alokado be; Oso a'do be kyeno ronye, a'dona kpa inye yau ago le äduako. Amen.

Longo hokyete oko, ago manoago ndi toko be drigba kaya si Tara'biza Opi ro mile oko, Ruindu'ba dri kpa ro edrevoya Tara'biza lomvo ago koza mi te ànya re oko, atana gwo ekye:

Opi, nya'do yauni be ama dri
Tadrioza. Kristo, nya'do yauni be ama dri.
Ruindu'ba. Opi, nya'do yauni be ama dri.

TÄPI amaro se orivoya vo'buyakuru ya ono, A'doni Ävuru miro ri Alokado. A'do 'bädri miro ro kikyi robe; ta miro ka'do robe 'bädri ya oso ta ka a'dobe vo'buyakuru ya ronye; Nyozo ngaonya tu ondro ro ämäri, ago nye'be ama takozi amaro ta, oso ma azi se ka ama oye be koziro e'bena be ronye; Nyugu ama ko vo taojoro ya; Oko mipa ama ni nga kozi ri. Amen.

Ruindu'ba. Opi, mipa ruindu'ba miro kwoi, mano ono ndi toko ono be.

Tadrioza. Se 'bai mi ero te mi dri ono.

Ruindu'ba. Opi, nyezo ngaopa ànyari, ni vo alokado miro ya si.

Tadrioza. Ago nya'do gaga'banai Ɂote 'duro.

Ruindu'ba. Ago nya'do ànyari tiri mbara ro ro.

Tadrioza. Ni mile kyila'baazi ànyaro ya.

Ruindu'ba. Opi, nyeri mätu amaro.

Tadrioza. Ago mi'ba liyi amaro osani mire.

Ruindu'ba

LU Abarayama ro, Lu Yisika ro, Lu Yakoba ro, nyäru Lu ruindu'ba miro kwoi; ago miri kwari adri äduako ro ya ànyaro ya; tana ta se cini Ata Alokado miro ya, kunii ro be ndi kadona be, ago taoye ya, kwoyei robe modona ayan: Mindre vo ànya dri yauni si, Opi ni vo'buyakuru ya si, ago nyäru ànya. Oso mi'de be äru miro ezoni Abayarama yi dri Sara be ronye, nga i'dwero anyari; kpa inye mi'ba yauni lämu'du miro si, äru miro be kikyi ruindu'ba miro kwoi dri, tana ànya ole miro oronasi, ago ondoalo orini 'du joro nga gaga miro ya le ori ädu ànyaro ya; Yesu Kristo Opi amaro si. Amen.

Mätu keso be ono, ojo ndi e'beni ondro ka'do toko 'do, tu uti ro ndaro lävu te owo.

OPI yauni ro, ago Täpi vo kuru ro, se ngapäri para miro si, iliti lidri te ono: molo'baru miri äru miro si, mipa lidri ritu kwoi tana ànya riti ka'do robe kandra kado be ngwà uti ya, ago kwori yi robe voaloya mada ro, ngalu Lu ro vo ro, ndi tanjye 'diri si, tana kondrei ngwà ero vona robe ombavoya Kristo'ba ro, ago 'diri ro räru ndi taoro miro be ta; Yesu Kristo Opi amaro si. Amen.

LU, mi se mbara miro si, mi'ba nga cini te, ro ni vo Lawi ya si, mise (nga cini ora si vonai ya oko) mi'ba ta te, ni manoago a se a'ba te beti a'do miro vo ro ono toko ri a'do ero etoni ni kigye; ago ànya o'di si voaloya, nyaka'da te anjioko, ànya se mi'ba te alo lagye si ono ko pereni:

Lu mi se nyeto ta lagye ro ni ndi taka'dana ro linjiekye be ono, se kigye ka'da lagye Tori ro te, se lakole Kristo roya Känisa ndaro be: Mindre vo yauni si, ruindu'ba miro kwoi dri, tana mano ono kulu toko ero robe oso Ata miro ronye (Oso Kristo lu Känisa ndaro se a'be be ndäri be ronye, se nda ozo yi gwo tana ro, lute ago ecate oso lomvo andivo ndaro ronye). Ago toko ono kpa ka'do robe ngalu lu ro ago yai'dwe'ba ro, 'diri ago taoro'ba ro, ago ndaro ri, ago tokpe, a'doni o'de'ba 'ditoko se alokado, ago Lu 'ba ro kai vo. Lu, nyäru ànya riti ago mi'ba ànya a'doni ori'ba ro 'bädri äduako miro ya: Yesu Kristo Opi amaro si. Amen.

'Dooko Ruindu'ba atana gwo ekye:

LU Mbarapara, se ni etosi 'ba uti'ba käti amaro 'be ni Lana, Adama ndi Awa be, se ärute ago dro'be te lagye si ana, keda nga driamba yauni ndaro ro ami dri, käwäri ago käru ami, tana nyi'dwe ndaro robe lomvo amiro si, ago kpa lindri amiro si, ago miri robe voaloya ngalu alokado si, le ori ädu amiro ro ya; Yesu Kristo Opi amaro si. Amen.

'Dovosi, ondro taope i'do, se losi manoago ro ndi toko be tana vona edreni 'dooko Ruindu'ba ri ta keso be ono uzini oso nonye:

AMI se migyerute ono, ago se te mio'ba ru ogyeni Lagye Alokado si be ono: nyeri ta se, ta egyi alokado katana be ta losi manoago ro toko ero ri tana ro ago 'ditoko rö ago iro ri kpa; Paulo Tanjye'ba, Taegyi ndaro Epeso'bai ri capata linji ya, ozo ota ono te, manoago se gye lagye te ri, ami 'diago nyulu toko amiro yi, kpa oso Kristo lu Känisa be 'do ronye, ago ozo andivo ero gwo cu tana ta, tana nda kede robe alokado ago kpa ojani wäri ngaoja gyi ro si, ndi ata robe, tana nda kwozo Känisa robe andivo ero ri, Känisa linjiekye ro, teinye mberi ako, binyo ako, ca nga aza oso 'do ronye ako; oko a'doni rigye alokado londro ro, kpa oso inye be 'diago ri toko andivo ero ro luni oso lomvo

MÄTU LAGYE OGYE RO

andivo ero ronye. Nda se kulu toko andivo ero ro, anjioko lu andivo ero ndi: tana lidri azá i'do se yana osoro lomvo andivo ero ro lomvo; oko ecate eca ago i'dwete, kpa oso Kristo ka Känisa oye be ronye; tana ama ni telesi lomvo ago eza ndi kowa ndaro ro owo. Tana ta ono ta, be lidri ri täpi ndaro ndi endre be e'beni ago lebeni toko ero lomvo; ago se ritu kwoi a'dona te lomvo alo ro. Taohi ono, 'desi para; oko ma ata ono ta Kristo ro Känisa be ta. Ca oko ami alo alo, nyulu toko andivo miro ro, oso andivo miro ronye. Kpa oso inye Taŋgye'ba Paulo alona 'do, taegyi ndaro Kolose'ba ri ata te ronye lidri se cini kogye lagye te ri: 'Diago nyulu toko amiro, ago nya'do ko yaoso be ànya lomvo.

Nyeri kpa ta se Taŋgye'ba Petero Taeri'ba Kristo ro kata be, se nda modo na kpa mano toko be yi, ekye: Ami 'diago, miri 'ditoko amiro be tauni si; taoro oye be rigye oso lakaza se mbara ako ri ronye, Ago tana oso ami be troalo yauni adri 'bana ro 'do ronye, ukyi mätu amiro ori 'da osa ako.

Yau nyeri losi 'diago ro, 'ditoko ri te. 'Dooko kpa oso 'do ronye, ami 'ditoko nyeri ago mini losi amiro 'diago amiro ri tana, oso ara be ñbele ro taegyi alokado ya ronye.

Taŋgye'ba Paulo Taegyi se dridri Epeso'ba ri ya emba ami te nonye: 'Ditoko, nyologo ami ago andivo ro zele oso Opi ri ronye. Tana 'diago ni dri'ba toko ro owo, ndi oso Kristo a'do be dri'ba Känisa ro 'do ronye. Ago nda ni Opa'ba lomvo ro, ta'dota, oso Känisa a'do be Kristo zele 'do ronye, kpa inye 'ditoko ka'do 'diago andivo iro zele ñga cini ya si. Ago kpa 'to'di nda ekye: Mi'ba 'ditoko kondre kado, ànya kado 'diago ero ororo ro.

Ago Taŋgye'ba Petero emba ami te kado ro nonye ata te ekye: Ami 'ditoko nya'do 'diago andivo amiro ro zele; tana ondro azakana koro ata ca kote oko apa anya robe teinye ata ako, oko toto taoro 'ditoko ro si, ago kpa ondro kondrei taoye 'diri miro te, se atasa te turi si 'do te owo. Se 'di enjana mi'ba ka'do ko toto 'di enja se tesí si lomvo ro ayani se dri o'di ro, kati lägulägu osoro, bongo osoro,

MÄTU LAGYE OGYE RO

oko mi'ba ka'do mano da'doda'do ya ro, se kigye ruenji i'do; anjioko Tori a'do möyuro ro ndi a'do trwe be. Se Lu mile ni ñga-lagye amba yi. Tana 'ditoko se kyeno alokado koma be Lu ya kai enja iyi te oso inye, ndi oso Sara ro Abarayama be ronye, zi nda le Opi, se Ndiriñwa na ni ami ondro ka'do miye ta ndi kado owo, ago kpa ko turi ro, ni ta 'di laro ro azaka ri owo.

Si ndi "di se gyeru be to'di ro iyi ri Rumora oyeni ruogye tu anyaro si, kode ko kanidra kado se käti oyeni sina.

MÄTU AVO OSE RO

MÄTU AVO OSE RO

(Burial of the Dead)

Mätu ono ondreni kado ko oyeni 'di se dra be teinye bapatisi ako dri: kode 'di se Känisa e'be te taoye kozi aza lämu'du ro ta dri ago ca ko 'di se fu andivo ero be ufu dri ero si dri.

Ruindu'ba 'Desi ndi Ruindu'ba be kutu dri avo ro te goko Känisa ro kala, ago 'deite mile na ya oko, kode ukini Känisa ya ro, kode dori 'bu dri oko atanai, kode oygonai, ata ono gwo ekye:

MA ni efo'ba avo ya si, ago kpa adri owo; nda se koma be ma ya ono, nda kwodra ca, adri na n̄ga iro 'da; ago nda se adri be ago koma be ma ya ono, odrani ndäri i'do alona: 'Do Opi ata ni. *Yoane 11.25–26*

Mäni ṣo te, Opa'ba maro gi orivoya lidriidri ro, ago tu ädu ro si nda edrena ndi 'bädri dri. Ago ondro kyiri kenji eza maro ono ca te oko, mandrena Lu ṣo 'da, lomvo maro si: se andivo maro mandrena ṣo ni, ni maro si, ko azi ro si. *Eyobo 19.25, 26, 27*

Tana mezi n̄ga aza ṣo ko 'bädri ya, ago mäni kpa ko te, n̄ga aza uruni ni kigye si. Yekova ozo ni, ago Yekova ru kpa te kovole. Ävuru Yekova ro ka'do äru be.

I Timoteo 6.7; Eyobo 1.21

LONGO 90

YEKOVA, nya'dobe ono gaga'ba amaro: ni käti'ba ya le kovole'ba ya.

2. Ro te inye 'berejwa lofo ako, ago gini ndi 'bädri be o'ba ako: Ro eto ako mi ni Lu owo, ago rri le 'bädri äduako ya.

3. Nya lidri kanwa ono: Ago mikye, Nyego kpa to'di ami n̄gwa lidri ro ono.

4. Tana ndroa kutu alo miri iro oso tu tandrobe ronye: Oso saa kälävube n̄gäkyibe ronye.

5. Nyolonyi anya te oko, a'do te oso u'du ronye: Ago dori wite oso käyi ronye.

6. Kyenonbosi te 'buřu'buřu ago ka omba: Oko tandrolesi otoga ànya te vuru, ndi wite, a'dogwo karagyı.

7. Tana mezarute kyila miro zele: Ago muturi kyila miro tawi.

8. Mi'ba taenji amaro te mile miro ya: Ago taenji ndrwi amaro ono ṣo vo ondre vo miro ya.

9. U'du amaro kyerogwo kyila miro zele: Ago ande ndroa amaro te ndri oso a'be lawa äfu 'do ronye.

10. Ndroa se atite ämäri 'bute na toto njidrieri; ago ondro aza ka ca mbara ro ndroa na sa ca le 'bute njidriana: Ca oko mbara ànyaro te alo reti ro ndi tusu be; lävu kpa ṣo gwo ndrindri, ndi kyegwo.

11. Oko a'di ojo mbara kyila miro ro ni ya: A'di ama lako si, turi kyila miro ni ya?

12. Ka'do inye nyemba ama tu amaro vo na otini: Ya amaro ketemo tauni na ro kado.

13. Nyeza mi kpa to'di Yekova: Ago mi'ba ya miro kuni ruindu'ba miro lomvo.

14. Mi'ba yauni miro kwojo ama, oko tianjwa ndri: 'Dooko ma'dona ndi riyä be ndroa se morina be si ndi ti'de.

15. Nyeleye ama kpa to'di, eza se nyeza ama be ono vo si: Ago kpa tana ndroa se ma'dobe rueza be sina ono ta.

16. Nyaka'da taoye miro ruindu'ba miro ri: Ago gloria miro n̄gwa ànyaro ri.

17. Ago mi'ba tai'dwe ro Yekova Lu amaro ro kori ama dri: Mi'ba taoye se mabe oyena ono a'doni ka'dobe.

Räru ka'do Täpi ri, Dgwa ri, ndi Tori Alokado be: Oso a'do be kyeno ronye, a'dona kpa inye yau, ago le äduako. Amen.

'Dooko tauzi ro esonagwo se äru ni Capata 'butealo fo nji Taegyi Käti, Paulo Taygye'baro, Korinto'ba ri, yasi:

I Korinto'ba 15.20

OKO yauono olofo Kristo te ni avo ya ono, n̄ga dri käti ro ni ànya se ku'du be ana ro. Tana odra ikyite lidri si: kpa lidri si efo avo ro ikyite. Tana oso 'di cini dra ṣo te Adama ya, kpa inye Kristo ya adrina 'di cini ndi. Oko 'di cini a'do ero ronye: Kristo ni n̄ga dri käti; 'dooko ànya se Kristo ro esadri ndaro si. 'Dooko ädu esanagwo, tu se nda ozona 'bädri 'da Lu ri, anjioko Täpi ri; tu se nda kondena ota cini, drikaca cini ndi mbara cini be. Tana be ṣo ndäri orini 'bädri'ba ro n̄ga cini dri, madale nda o'bana kyila'baazi cini ndaro pa ndaro zelei

Kyila'baazi se äduro ondeni anjioko ni odra. Tana nda 'ba nga cini te pa ndaro zele. Oko ondro nda ekye, A'ba nga cini te nda zele, oko aka'da ta te e'be gialo toto nda se 'ba nga te cini nda zele. Ago ondro a'ba nga cini te nda zele oko, 'dooko a'bana Igwa andivo na kpa nda zele, se ko'ba nga cini te ni nda zele ono, Lu ka'doro be nga vo cini dri vo na cini ya.

Ka'do ànya se abapatisi te avo ta oyena e'diya? Ondro ka'do enga avo ko alona, abapatisi ànya te ànya ta e'dotaya? Tana e'do medre ono odra si tu cini si niya? Medre ta vo ndi, räru se ami ya ono ädrupi se ma sina Yesu Kristo Opi amaro si, modra ondo alo. Ondro ka'do a'do lidri ro ronye, maye kyila te korinya cowa ro be Epeso ya kadona märi e'diya? Ondro enga avo ko, mi'de manya nga ndi mämvu nga tana ondo ma te ro odra. Nyodo mi amiro ko: rumora 'di kozi be ka ta ori ngyero enjini. Minga ri ori tangye ro ri, ago miye takozi ko; tana rukana ni ta vo Lu ro ko: mata ono ko'ba ami robe driupi ro.

Oko azana atana ekye, A avo enga ono ejwanyeya? ago a'do lomvo ro ejwani ànya ikyina sina ya? Mi amama yi, nga se andivo miro nyiki'dite ono adri ko e'be gialo odrani lütu: ago nga se kyiki'dite, nyiki'di nga se a'doni ni ädu ro ko, oko gialo keci, kode inya ro kode nga aza ro; oko Lu ozo beti te rigye, ta ndaro ronye, ago keci cini ri beti andivo ero ro. Lomvo ko cini rere: Oko alo lidri ro, ago azana nga cowa ro, ago azana ari ro, ago azana ti'bi ro. Lomvo vo kuru ro orivoya, ago aza kpa lomvo 'bädri ro, oko lingi se vo kuru ro ni to, ago se 'bädri ro ro kpa to. Lingi alo ni kitu ro, ago lingi azana ni emba ro, ago lingi azana ni 'bi'bi ro; tana 'bi'bi alo to ni 'bi'bi azi ri lingi na ya si. Efo avo ro kpa inye. Iki'dite ruenji ro; olofo te ruenji ako; iki'dite oro ako; olfote lingi be; iki'dite mbara ako; olfote mbara be: iki'dite lomvo kibi ro be; olfote lomvo tori ro ro. Egyi ta kpa te inye, Mano käti Adama a'dogwo ro lindri lidriidri ro be. Adama äduro a'dogwo tori yi adri ozo ro. Oko se ni tori ro ko käti, oko se lomvo kibi ro ayani; 'dooko se ni tori ro. Mano käti ni 'bädri ro, gini yi; mano ḥirina ni vo'buyakuru ro. Oso se 'bädri ro ana, ànya se 'bädri ro a'dona kpa inye: ago oso se vo'buyakuru ro, ànya se vo'buyakuru ro a'dona

kpa inye. Ago oso ma'dobe beti se 'bädri ro ana be, ma'dona kpa beti se vo'buyakuru ro ana be.

Endaro mata ämiri ädrupi, Eza ndi kari be ni ko 'bädri Lu ro uruni drimbi ro; ca kpa nga ruenjenji uruna nga se ruenji ako kpa ko drimbi ro. Mindre maka'da taoni ämiri: u'duni ämäri cini te i'do, oko otozana ama cini ndi, ndri, miobi si, cekure äduro si: tana cekure uwina 'da, ndi olofona avo 'da ruenji ako ro, ndi otozana ama 'da. Tana be se ruenjenji ro ono ri ruenji ako osoni yi lomvo, ago se ka odraodra ono ro odra ako osoni. Oko ondro se ruenjenji ro ono kwoso se ruenji ako ro ànya lomvo, ago se ka odraodra ono, se odra ako, 'dooko ta se egypte a'doa ndi inye, Ana odra te ngyope re si. Odra, ngyope re miro ganjwaya? Odra, ngyaoza miro ganjwaya? Igaoza odra ro ni takozi: ago mbara takozi ro ni ota: oko aro'boya Lu ri, se kwozo ngyope re ämäri Opi amaro Yesu Kristo si. Ka'do inye, ädrupi so mulu tawi ono, nya'do ngiri ruowa ako, ondoalo losi Opi ro ugu oyena be 'duro, tana mini ndi taoye amiro ko awi Opi ya.

'Dooko ondro ànya kezi avo te 'bu kala oko, Ruindu'ba atana gwo, ekye:

LIDRI se ätite 'ditoko lomvo ono, tu ori na ro ro toto fere, kpa alo reti ro. Nda efote, ndi aga gwo vuru, oso fo ronye; nda kumu oso lindri ronye, ri ko te vo alo dri.

Kitoru adri ro ya ama te odra ya; märina ngyopa gwo ni a'di rigye, gialo ni mi rigye, Opi mi se takozi amaro ta ndi kyila ro ono.

Ca oko Opi Lu alokado, Opi mbarapara, Opa'ba alokado yauni ro ndra ono, nyozo ama gi ko reti kozi odra äduako ro ono ya.

Opi, tandrwi amaro mini ro te: nyitisi bi yauni ro para miro ko ni mätu amaro erivoya; oko mipa ama, Opi alokado, Lu mbarapara, Opa'ba alokado yauni ro, Vure'ba ngye äduako ono, Saa se äduro amaro si, mi'ba lomvolu odra ro kivu ama ko ni mi rigye si.

'Dooko ondro a'ba avo te 'bu ya, ago 'di aza ka gini ovoni vo-igye oko, Ruindu'ba atana gwo, ekye:

TANA Lu Mbarapara ta yauni amba ndaro si, le gi te ni ädrupi se mulu be ono, se kona ru be ono, lindrina uruni nda re; mozo lomvo ndaro ono gini ri:

MÄTU AVO OSE RO

gini gini azi ya
torofo torofo azi ya
durufu durufu azi ya

taoma endaro be, Efo avo ro le adri äduako ya ya, Yesu Kristo Opi amaro si; nda se kate lomvo se mäyuro amaro ono, tozana ni ka'do ro be oso lomvo se lingiekye ndaro ronye, mbarapara se nda ka be ñga cini dri na lotona ndäri sina ono si.

'Dooko ata ono uzini:

MERI ata aza te ni vo'buyakuru ya kata märi, ekye, Nyegyi ri, Kovolesi ono avo se kodra be Opi ya ni kado. Tori andivo na ata ni inye, tana anya ka te loli ni losi anyaro ri.

'Dooko Ruindu'ba atana gwo ekye:

Opi nyaka'da yauni miro ämä dri.

Kristo, nyaka'da yauni miro ämä dri.

Opi nyaka'da yauni miro ämä dri.

TÄPI amaro se orivoya vo'buyakuru ya ono; A'doni Ävuru miro ri Alokado. A'do 'bädri miro ro kikyi robe; Ta miro ka'do robe 'bädri ya oso ta ka a'dobe vo'buyakuru ya ronye; Nyozo ñgaonya tu ondro ono ro ämäri, ago nye'be ama takozi amaro ta, Oso ma azi se ka ama oye be koziro e'bena be ronye; Nyugu ama ko vo taojoro ya; Oko mipa ama ni ñga kozi ri. Amen.

Ruindu'ba

LU mbarapara, se lindri ànya se cini kälävu be ni nojwa ro kori mibe ono, ago mise lindri 'diambai ro kori mi be, ro ni tuse apa ànya be ni ngalängi ori lomvo ono ro yasi: orini riyä ya le vo lingiekye ya ono; mozo aro'boya amba miri ya cini si, gialo tana si mi gwo ädrupi amaro ono opani, ni rueza 'bädri takoziekye ono ro yasi ono, molo'baru miri, yauni miro si miri oti 'dionjionji miro ro ondeni ndri ro, ago 'bädri miro ri esani ndri ro; Tana ama, ndi 'di se cini lävute taoma ñgye be ävuru miro ro ya ana, tana ande ori amaro riyä ya tana robe, riti lomvo ya ndi

MÄTU AVO OSE RO

lindri be, gloria äduako miro ya: Yesu Kristo Opi amaro si. Amen.

MÄTU JURUDWA NA

LU yauni ro, Täpi Opi amaro Yesu Kristo ro, nda se ni efo'bai avo ya si kpa adri yi ono; Ànya se cini koma te nda ya, kodra ca adri ñga ero 'da; ago ànya se ka dri ori, ago koma te nda ya, dra ko cu alona; nda emba mi amaro kpa te (Paulo Lazo'ba alökado ndaro si) ko a'doni ämäri tusu ro ànya se ku'du 'du ono ta, oso 'di se taoma ako ronye; Molo'baru miri driupi si Täpi, ama engani ni odra takozi ro ya si, le adri tangye ro ya, tana ondro mälävu kpa te ni ori ono ya si oko, mololi ro be nda ya, oso mama be ädrupi amaro ono kwoye na be ono ronye; ago efo avo ro, tu ädu ro sioko, usu ama ro be 'de mi lomvo, ma'do robe kpa äru se Igwa miro se nyulu tawi ono, kocopena be, ànya se cini kulu mi be, ago kpa kuturi mi be ono ri be ekye, Nyikyi ami Igwa äru äru Täpi maro ro ono, ago nya'do ro 'bädri se ede ro te ämiri ni etovo 'bädri ro si ono be. Täpi yauni ro, nyozo ono ri, Yesu Kristo, Pa'ba ndi Opa'ba amaro si. Amen.

Tai'dwero Yesu Kristo Opi amaro ro; ndi ngalu Lu ro be, ndi rumora Tori Alokado ro be, ka'do tro amai be yauono, ago le äduako. Amen.

LONGO DAWIDI RO

LONGO DAWIDI RO

(The Psalms of David)

LONGO 1

MANO se abä kote taäyi luako'ba ro ya, edre kpa kote
liti takozi'ba ro ya:

Ago ri kpa kote vo oriro 'dimawo'ba ro ya, ni äru be,

2. Oko riyä anyaro ota Yekova ro ya:

Ago anya o'dena gwo tavona usuni ni ota ndaro ya
si, kitu si ago kpa njäkyi si.

3. Ago anya a'dona oso ce se iki'di be gyi kala ronye:

Se owana dongo ero gwo tu dongo owa ro si.

4. Ago kyibi na kpa owina ko:

Ago mindre, nja se cini anya kwoyena ono a'do ro
kado.

5. Oko luako'ba ri ko inye:

Anya oso turu ronye se oli pere gwo ni gini dri.

6. Tana ta'doro luako'ba ojona ko edreni vure ya:

Ca takozi'ba tu'de tangye'ba ro lako.

7. Oko Yekova ni liti tangye'ba ro ndi:

Oko liti luako'ba ro enjirua 'da.

LONGO 2

TANA e'do Luako'ba kamo kyila ro voaloya ni ya:

Tana e'do lidri ka tawi vona usuna e'dotaya?

2. 'Bädri'ba 'bädri ro njai te, ago drikaca'ba äyyi ta te
voaloya:

Opi lomvo, ago 'diäruäru ndaro lomvo.

3. Mi'de motokye eba ànyaro ireire:

Ago mavo eba ànyaro lozo ni amare si.

4. Nda se kori be vo'buyakuru ya, ana uguna ànya 'da
pari kozi ro le yaoso ya:

Opi o'bana ànya 'da nja uguro ro.

5. Nda atana 'da ànyari kyila si:

Ago egbana ànya 'da mbara ata kyila ro ndaro si.

6. Ma'ba 'bädri'ba maro te Ziona dri:

Lutu alokado maro Ziona dri.

7. Mapena ota Opi ro tana ndi, se Opi ata tana be märi:
Mi ono njawa maro, kitu ono si ono mäti mi ni.
8. Nyeji ma ago mozona Luako'ba 'da a'doni nja miro ro:
Ago cuku lozo 'bädri ro kpa miri.
9. Nyotorjonga ànya 'da dofo logwo ro si:
Ago nyutufuna ànya 'da jinyijinyi oso lakaza
o'be'ba ro ronye:
10. Tana ta'dota, ami 'bädri'ba nya'do ri tauni be yau ro:
Ami se vureope'ba 'bädri ro nyugu ami emba ri.
11. Nyinduru Opi ri turi si:
Ago miye riyä rigye taoro si.
12. Nyunjunju ïgwa ndaro, ukyi nda a'do 'da kyilaro
'dooko nyenjiruna 'da ni liti njye ya si:
Tana kyila ndaro keleru ndri ro. Nda se cini 'ba
mibe nda dri, ni äru be.

LONGO 3

OPI, ànya se ka be ma okwo ono ànya liti te ndra:
Anya se nja be mädri ono te amba.

2. Lidri amba be lau se ka be lindri maro tana atana:
ïgaopa i'do ndäri Lu ndaro ya.
3. Oko mi, Opi, ni gaga'ba maro:
Mi ni mätu maro, ago enga'ba dri maro ro.
4. Mäzi Opi te dri ayo maro si:
Ago Nda eri ma te ni 'berenwa alokado ndaro yasi.
5. Malala mate vuru ago mu'dute, ago mangate kuru
to'di:
Tana Opi äti ma te.
6. Muturi ko ni kutu 'bute lidri ro ri:
Ago se rayi andivo ànyaro be gbikyi ma lomvosi ana.
7. Minga, Opi, ago mipa ma, Lu maro;
Tana mi'bi kowa gbango cini kyila'baazi maro ro te;
nyotorjongo si luako'ba ro te.
8. ïgaopa gini alo Opi ro:
Ago äru miro orivoya lidri miro dri.

LONGO 4

NYERI ma ondro mäzi mi te oko, Lu tangye'ba maro:
Nyozo dritai ni märi ondro ma'do te reti ya owo;
Nya'do yauni be ma dri, ago nyeri mätu maro.

LONGO DAWIDI RO

2. Ami ḥgwà lidri ro ono, nya'dona takozi atavoya liku maro lomvo mu'du ejwanyeya?
Ago riyä inye'do orivoya ta awi yi, ago ka ugu ḥgalovo urì ya?
3. Mini ono kpa, anjioko Opi njite 'di se Lu'ba ro ayani andivo ndaro ri:
Ondro ma Opi uzi, nda erina ma ndi.
4. Nyedre turi si, ago miye takozi ko.
Nyata ya miro be, ago zo miro ya, ago nya'do titi ro.
5. Nyozo tori-olo tangye ro ayani:
Ago miyi ḥga'do miro Opi ya.
6. Ambana ka ata ekye:
A'di ka'dana takado ni ämäri ya?
7. Opi, nyenga mi kuru:
Mi vo-ondre ḥgaeyi miro ro ka'do ama dri.
8. Mi se mi'ba riyä ni maya:
Ro ni tu se inya ànyaro ndi vino be ndi edo be litite.
9. Malalana ma 'da vuru liaro lolini:
Tana ni mi owo Opi, toto Mi, se 'ba ma ni orini Londro ro.

LONGO 6

- O**PI mi'bi dri maro ko kyila miro si:
Ca nyuluku ma ko tausiaiko miro si.
2. Mi'ba ya miro kuni ma lomvo, Opi, tana ma mbaraako:
Opi, nyede ma, tana kowa maro reti ro.
  3. Lindri maro ndi reti ro.
Oko Opi, mile ma ezani mu'du ejwanyeya?
  4. Nyeza mi, Opi, ago mipa lindri maro:
Aye mipa ma ta yauni miro ro ta.
  5. Tana odra ya 'di aza i'do ta miro oyioyiro:
Ago a'di ozona aro'boya ni miri ni 'budri yasi ya?
  6. Ma reti ro ni ani maro ri; ḥgäkyi cini si mudu gitipara maro te:
Ago mudu vo-oriro maro te miendre maro si.
  7. Linggo maro oyite ta reti cini ro ta:
Ago narute ta kyila'baazi cini maro ro ta.
  8. Minaru ri ni mare, ami se cini nya ta awi oye ono:
Tana Opi eri dri liyi maro ro te.
  9. Opi eri rulo'ba maro te:
Opi uruna mätu maro 'da.

LONGO DAWIDI RO

10. Kyila'baazi cini maro a'dona 'da wiriwiriro, ago reti ro amba:
Anya otana dri 'da kovole, ago a'bana nda driupi ro ndri ro.

LONGO 8

- Y**EKOVA 'desi amaro, Ävuro miro parandra 'bädri ya:
Mi'ba gloria miro te vo'buyakuru dri.
2. Ni kala ḥgagajwa ro ndi baondro'ba bero ya si nya'ka'da mbara miro te kyila'baazi miro mi:
A'dozana kyila'baazi miro ri titi ro.
  3. Tana musuna vo kuru miro tana ndi, anjioko taoye drijwa miro ro:
Emba ndi 'bi'bi be se mira be ni vo ànyaro yasi.
  4. Oko lidri 'bo e'diya, mi ri tana oyini anda:
Ndi ḥgwà lidri ro, mi ri nda täkyini ni ya?
  5. Mi'ba nda te ga vuru ni malaika drisi:
Nda o'bazana gloria ya ndi räru be.
  6. Mi'ba nda te a'doni drikaca be taoye dri miro ro dri:
Ago mi'ba ḥga cini te pa ndaro zele.
  7. Timile ndi ti be:
Ago kpa vonjaro cini lowo ro be.
  8. Ari vo kuru ro, ti'bi gyi 'desi ro:
Ndi ḥga se cini kaba liti gyi 'desi ro yasi ono be.
  9. Yekova, 'desi amaro:
Ävuru miro parandra 'bädri ya.

LONGO II

- M**AYI ḥga'do maro Opi ya:
Nyata na 'bo e'do lindri maro ri, se be ndäri ongani 'berenjwa dri oso ari ronye ya?
2. Tana mindre, luako'ba edi kusu ero te, ago ka ätu ede nja cucu ànyaro ya:
Ta'doro ànya o'degwo kyila oye, ànya se usu iyi te ḥgye ya ya 'do be.
  3. Ondro ka'do epere mbara na be te:
'Dooko tangye'ba oyena gwo e'diya ?
  4. Opi orivoya Yekalu alokado ndaro ya:
Vo oriro Opi ro vo'buyakuru ya.

LONGO DAWIDI RO

5. Mi ndaro ka vo-ondre:
Mi Ndaro ka ñgwa lidri ro täkyina.
6. Opi ka ni tangye'bai ondre:
Oko takozi'bai ago nda se lu be taoye kyila si aya 'do, lindri ndaro kyila ro sina.
7. Nda tisina abari 'da takozi'bai dri: asi ndi bäruti kuniñwa robe ago oli ujeuje robe:
A'dona 'da kofo ñga lonyi ro ànyaro.
8. Tana Opi ni Tangye'bai ka tangye lu ayani:
Tangye'bai ondrena mi ndaro 'da.

LONGO 12

- M**IPA ma, Opi, tana 'diaza alona e'be ko lu'ba ro:
Tana tangye'ba kyete ni ñgwà lidri ro lakosi.
2. Anya kayi ta-awi ata ori'baazi yi ànya robe:
Anya yei ta ndi oko kala ànyaro fo tana te, ago usuyi tana te ya ritu ànyaro si.
  3. Opi onana kala 'diodoro 'da:
Ndi kala se ka ñga driunjgi ro tana atana 'do be;
  4. Se ata be ekye, Ladra amaro si mapena ñga ndi:
Ama ni 'di se be ño atani owo; a'di ni opi yi ama dri ya?
  5. Yauono ta ati'ba i'dwe ako ro reti yasi ta:
Ago ta liyi ro 'di mäyuro ro ta.
  6. Opi ekye, menjana ànya 'da:
Ago mapana vona aloalo ndi ni se ka be ogbo nda be ri, ago ma'bana nda ndi lolini.
  7. Ata Opi ro ni ata wäri ro yi:
Kpa oso kati lägulägù ro ronye, se ni gini yasi ojote, ago a'bate wäri ro o'bana si asi ya perena njidrieri.
  8. Nyätina ànya ndi ni äye Opi:
Nyagana ànya ndi ni kovole'ba ono ri rri ro.
  9. Luako'ba ka aba lamadri cini yasi:
Ondro enja ànya te kuru, ñgwà lidri ro a'bate drina ritani.

LONGO 13

OPI, nyejina ta maro äduako mu'du ejwanyeya?
Nyada'dona mi miro ni märi mu'du ejwanyeya?

LONGO DAWIDI RO

2. Märina tavo ni lindri maro ya, ago ma'dote reti ro ya maro ya mu'du ejwanyeya?
Kyila'baazi maro orina mädri mu'du ejwanyeya?
3. Nyusu tavona, ago nyeri ma, Opi Lu maro.
Nyeyi mi maro, ko märi u'duni odra ya.
4. Ukyi kyila'baazi maro atate, mate kandra kado be nda dri:
Tana ondro avo ma te vuru, ànya se kayi ma eza be ono a'donai 'da riyä be tana ro.
5. Oko taoma maro ni yauni miro ya:
Ago ya maro riyä be ñgaopa miro ya.
6. Mañgana longo Opi ro 'da, tana ye tate ñgalu si mabe:
Owo, määräruna ävuru Opi fopara ro 'da.

LONGO 14

- A**MAMA kata ya ndaro ya, ekye:
Lu i'do 'de.
2. Anya ka ruenji ago ka a'do koziro taoye 'anyaro ya:
Aza i'do ta kado oye'baro, aza alona i'do.
  3. Opi ndre vo te vokuru yasi ñgwà lidri ro dri:
Kode 'di aza gibe ta uniuni ro ago ka Lu urí:
  4. Oko ànya cini kute ni liti ànyaro ya, ànya cini a'do te koziro:
Aza i'do takado oye'baro, aza alona i'do.
  5. Dboro ànyaro 'budri onbo ronye, ladra ànyaro si odo ñga te:
Äri ini ro orivoya biri ànyaro zele.
  6. Kala ànyaro twi latri ndi ñgaoso robe.
Pa ànyaro kosi ndri kari lofo ni.
  7. Ngapere ta liatokpe ako be orivoya liti ànyaro ya, ànya ni liti ta liatokpe ro ko:
Turi Lu ro i'do 'de ànya mi.
  8. Inye'do ànya tauniako, ago ànya cini losi'ba 'di enji ro:
Lidri maro onyani oso ambata ronye, ago zi yi Opi ko ya?
  9. Ezi ànya te tausu 'desi ya, se aba tausu ca i'do:
Tana Lu ni eto'ba ta 'diri ro.
  10. Oso ämiri ono nya taäyi 'di mäyuro ro uguna:
Tana nda yi ñga'do ero te Opi ya.

LONGO DAWIDI RO

11. A'di ozona ngaopa ni Yisaraele ri Ziona ya ya? Tu se Lu lofo lidri ndaro te ni kamba ya:
Yakoba a'dona 'da riyä si, ago Yisaraele a'dona yai'dwesi.

LONGO 15

- O**PI, a'do orina 'da mutuguri miro ya:
Kode a'di lolina 'da ni 'berenjwa alokado miro dri ya?
2. Nda se kabe aba ngyero ago kabe ori kado ori 'do:
Ago kabe tase ni ngye oyena, ago kabe ta 'diri ata ni ya ndaro ya 'do ayani.
  3. Nda se odo nja kote ladra ndaro ya, ca se ya nja kozi ko oriazi ndaro ri 'do:
Ago kyere oriazi ndaro kote 'do ayani.
  4. Nda se 'ba ta andivo ndaro ro ko, oko se driungiako vo-ondre ndaro ya 'do.
Ago ka anya se turi Opi be 'do ayani.
  5. Nda se ka be ruäru oriazi ndaro ri, ago 'ba nda kote nji'dinji'di ro 'do:
Ca se anya kado be nja laga ro ro andivo ndaro ri 'do.
  6. Nda se ozo parata ndaro kote nja liti ro ya 'do:
Ca ru päläti ko takado'ba lomvo.
  7. Anya se ka nja kwoi oyena:
O'dena ko alona.

LONGO 16

- M**IPA ma, äye Lu:
Tana mayi nja'do maro miya.
2. Äye lindri maro, nyatake Opi ri:
Mi ni Lu maro, nja kado maro aza i'do miri.
  3. Tausu cini maro taŋgye'ba miro dri, se orivoya 'bädri ya.
Ago se ni ngye kadoro mbara ya.
  4. Oko anya se so gwo lu to vo:
Usunai reti 'desi ndi.
  5. Kari umvu ànyaro mojona umvuni:
Ca mäzina ävuru ànyaro ko kala maro ya.

LONGO DAWIDI RO

6. Opi modo ni ngalonyi ro, ndi kofo maro be.
Nyeñgana ma 'da ngalonyi maro ya.
7. Dgalonyi 'dete märi vo kado ya.
Endaro ma te drimbi kado robe.
8. Mayena aro'boya Lu ri mi maro embana ta.
Ya maro ka ma luku ngyäkyi si ra.
9. Ma'ba Lu ondoalo mile maro ya:
Tana nda ro drigwo maro ya, mänina ko o'deni.
10. Tana ta'doro ya maro i'dwe tawi, ago räru maro te riyä ro.
Lomvo maro lolina 'da mio'ba ya.
11. Tana e'diya? Tana nye'bena lindri maro ko Gehena ya:
Ca mi'bana Nda se alokado miro ko ongwa ondreni.
12. Mi'bana ma 'da liti adri ro unini: Mi mile riyä orivoya twi.
Ago drigwo miro yasi riyä äduako.

LONGO 19

- V**O'BUYAKURU ka a'do 'desi Lu ro tana itina:
Ago vo lewe kuru 'do ka losi oye dri ndaro ro ka'dana.
2. Kitu si tu cini si ka tana itina:
Ago ngyäkyi cini si ka taunina ka'dana.
  3. Ata aza i'do ago kala aza i'do:
Dri ànyaro äni ko erini.
  4. Liku ànyaro wite 'bädri cini ya:
Ago ata ànyaro le ädu 'bädri ro ya.
  5. Anya yasi a'ba mutuguri te kitu ri:
Kefo tesi ni zo ndaro yasi oso kodrogwo ronye, ago kugu riyä oye mano ḫatara ro kumu be kyekye ya ronye.
  6. Oyi ndaro driya ro ṽo ni ädu vo'buya ro yasi; ago aba n̄gulu ndaro le äduna ya:
Ago nja aza ni ko ruda'doni ni eme anyaro ri.
  7. Ota Opi ro ni 'diri, ka lindri adrini:
Tazevoedre Opi ro ni ngye, kugu tauni'ba o'bani ta menye ro.
  8. Ota Opi ro ni ngye, kugu riyä ozoni ya ri:
Ota Opi ro ni wäri kugu mi eyini.

LONGO DAWIDI RO

9. Opi turi ni undiako yi, kugu ya inji ni äduako:
Tangye Opi ro ni endaro, ago ṣo kpeye taŋye yi.
10. Ro oleni ndra ni kati lägulägu ro drisi; Owo, ndra ni kati lingiekye drisi:
Nderi kpa ndra ni epe ndi ba epe ro be drisi.
11. Ndra ni ono drisi anya si emba ruindu'ba miro te:
Ugu ätina si päläti 'desi orivoya.
12. Oko a'di unina uje ndaro 'bo ni ya?
Mi'ba taenji da'doda'do ṣo ɿbele ro märi unini.
13. Ago nyäti ruindu'ba miro ni kosi a'doro takozi ro risi;
mi'ba anya ka'do ko drikaca be mädri:
'Dooko ma'dona 'da 'diri ro, ago ma'dona 'da tayi
ro ni taenji 'desi ro risi.
14. Mi'ba ata kala maro ro ago tavo usu ya maro ro:
A'doni mi miro usiusi ro.
15. Opi Yekova:
Mbara maro ro, ago driutwe'ba maro.

LONGO 20

- O**PI ka mi eri ni tu reti ro si:
Ävuru Lu Yakobo ro ro kagaga mi.
2. Kezo ɿgaopa miri ni vo alokado yasi:
Ago kotomba mi ni Ziona yasi.
  3. Miyi ɿgaozo miro cini tana:
Ago mile tadri tori-olo oza miro ro.
  4. Kozo se ya miro kole be miri:
Ago ko'ba ta dri miro ro a'doni twi.
  5. Ma'dona 'da riyä si ɿgaopa miro ya, ago ɿgaopere
Ävuru Opi Lu amaro ro si.
Opi koza mätu cini amiro tadrina.
  6. Yauono mini ma anjioko ni Opi ka 'di Äruäru ndaro
opa, ago erina nda ndi ni vo'buyakuru alokado ndaro
yasi.
Ca a'do kado mbara lomvo ro si ni drigwo ndaro yasi.
  7. Azaka mayi ta ero arabiya ya, azakana farasi ya:
Oko mayina Ävuru Opi Lu amaro tana ndi.
  8. Ezi ànya te vuru ago 'deite:
Oko enja ama te ago ma edre kuru ɿgye:
  9. Mipa ama, Opi, ago nyeri ama, äye 'Bädri'ba Vo'buya-
kuru ro:
Ondro maa mi uzi owo.

LONGO DAWIDI RO

LONGO 23

- Y**EKOVA ni lekye'ba maro:
Ta 'do ta male na ɿga aza ko.
2. Nda ecana ma 'da lowo luru si:
Ago uguna ma 'da gyi 'di i'dwe ro kala.
  3. Nda ezana lindri maro drina 'da:
Nda ezina ma 'da liti taŋye ro dri Ävuru ndaro ta.
  4. Ndi inye, ondro maba ca vo uni odra ro ya si oko,
muturi ɿga se kozi ro ko:
Tana mi ṣo tro ma be; dofo dambära gologoto miro
be ka ma i'dweni.
  5. Nyedena tara'biza ɿgaonya ro maro ndi märi, anya
se kabe reti ozo märi misi:
Mi'da edo gwo ma dri, dri kofo maro ro twi kpolatे
vuru
  6. Oko ɿgalu miro ndi yauni be, o'dena ndi mavo
ndroa se morina si ndi ti'de:
Ago marina ndi äduako zo Yekova ro ya.

LONGO 24

- B**ÄDRI ni Opi ro, ndi ɿgase twi kigye ono be:
'Bädri ndi ànya se ka be ori kigye be.
2. Tana Nda usu ànya te gyi dri:
Ago mote oga na dri.
  3. A'di utuna 'bo ni kuru 'bereñwa Opi ro dri ya?
Ago a'di edrena 'bo ni vo alokado ndaro ya ya?
  4. Anjioko ni nda se dri wäriro be ago ya wäriro ayani:
Nda se enja lindri ndaro kote kuru ta awi ro 'do
ayani, ago äruru kote ɿgaodo si 'do ayani.
  5. Nda usuna äru ndi ni Opi rigye si:
Ago taŋye ni Lu ɿgaoparo ndaro resi.
  6. Ono ni zelevó ànya se ka be ugu vo urí nda ta ro owo:
Anjioko ka mi miro ɿrina, äye Lu Yakoba ro.
  7. Dyeñga dri amiro kuru, äye ami käläsi yi; ago nya'do
ruenja enja ro, ami käläsi yi äduako:
Ago 'Bädri'ba oro-oro ro ecina 'da.
  8. A'di ni 'Bädri'ba oro-oro ro owo ya?
Ni Opi mbaraekye ago ařiékye owo, ni Opi ařiekyc
kyila ya owo.

LONGO DAWIDI RO

9. Nyenja dri kuru, ami käläsi yi, owo nyenja anya kuru, ami käläsi yi äduako:
Ago 'Bädri'ba oro-oro ro ecina 'da.
10. A'di ni 'Bädri'ba oro-oro owo ya?
Ni Opi lowa ro owo, nda ni 'Bädri'ba oro-oro ro owo.

LONGO 26

- N**YA'DO vureope'ba maro, Opi, tana maba te liti ḥgye ya:
- Dga'do maro kpa Opi ya, ta'doro ma'dena ko.
  2. Nyätäkyi ma, Opi, ago nyoho ma.
Nyoho ori maro, ago ya maro.
  3. Tana ḥgalu kado miro orivoya ma mile:
Ago mabana ndi tangye miro ya.
  4. Mari kote lidri awi be:
Ca modro'bena ma ko ḥga odo'bai be.
  5. Maga kalakoto takozi'ba ro zo:
Ago marina ko Luako'ba lako.
  6. Majana dri maro te dri tangye ya, äye Opi:
Ago moyina te tara'biza miro re.
  7. Tana maka'da otre aro'boya oye ro robe:
Ago miti losi mbaraekye miro tana robe.
  8. Opi, mulu orini zo miro ya:
Ago vo se ḥga-oro miro kori kigye ya.
  9. Mise lindri maro ko takozi'bai be:
Ca adri maro ko karilofo'baibe.
  10. Se drinai ya takozi orivoya:
Ago drigwo ànyaro twi ḥgapäri be.
  11. Oko oso märi ronye, mabana liti tangye roya:
Äye mipa ma, ago nya'do yauni be märi.
  12. Pa maro edrete ḥgiri:
Ago märärunga Opi lowa ya.

LONGO 27

- O**PI ni ḥgaeyi maro ago ḥgaoparo maro; muturina 'bo a'diya?
- Opi ni mbara adri maro ro owo; ma'dona 'bo ni turi ro a'di riya?

LONGO DAWIDI RO

2. Ondro takozi oye'bai kikyi te mädri lomvo maro onyan'i:
Ca kyila'baazi ago kyila oyeazi maro yi; anya lä'bite ago 'dete.
3. Lowa umuna lomvo maro ca gbikyi, ya maro turina ko:
Kyila kiŋgina vo ca gi mädri caoko mayina ḥga'do maro gi ndi.
4. Meji ḥga alodi te ni Opi rigye si, se masona ndi vo uri be vo-igye:
Anjioko mari robe zo Opi roya tu cini ori maro rosi, linjgi Opi ro ondreni, ago taäyini ni Yekalu ndaro yasi.
5. Tana tu reti ro ya nda gagana ma 'da dämbidämbi ro zo gawa ro ndaro ya:
Vo ruda'do ro mutuguri ndaro roya nda da'dona ma 'da; nda engana ma 'da le kuru 'berenwa dri.
6. Ago yauono engana dri maro 'da:
Le kuru kyila'baazi maro se gbikyi ma lomvo si ono drisi.
7. Ago mutuguri ndaro ya mozona tori riyä ro 'da:
Mangona longo 'da, owo, mangona longo räru ro 'da Opi ri.
8. Äye, Opi nyeri, ondro ma te dri ayo miri oko:
Nya'do kpa yauni be ma lomvo, ago miza tadri maro.
9. Ondro nyatate mikye, mi märi mi maro:
Ya maro atate ma ya ekye: Mi miro owo ya Opi, male ndi urini.
10. Nyada'do mi miro ko ni märi si:
Mina ruindu'ba miro ko pere kyila si.
11. Nyä'do te ri ma opa'ba ro:
Mivo ma gi ko pere, ca nye'be ma ko, äye Lu ḥgaopa ro.
12. Tana täpi maro ndi endre maro be e'be ma te:
Oko Opi uruna ma ndi ace kuru.
13. Nyemba liti miro märi, Opi:
Ago nyelepe ma liti njanjalanja ya, tana ni kyila'baazi maro ri.
14. Nyozo ko ole kyila'baazi maro ro oyeni:
Tana tazevoedre'bai kowe si ḥgate kuru mädri, ago lawa na oso alawa siomba si ronye.

LONGO DAWIDI RO

15. Inini ru mā te:
Madale mamate kado Opi ro ondreni 'bädri'ori'ba
roya.

16. Miri Opi dri:
Nya'do ḫatara ro, ago mi'ba ya miro ka'do agoago
be; Owo miri miro Opi dri.

LONGO 28

OPI mbaravo maro, miliyina ndi miri:
Nyusu tavo kozi maro ro ko: ka'do, ondro miye ndi
inye labana ndi oso ago nyeri ma ko, ma'dona ndi
oso ànya se koci vuru 'bu ya.

2. Nyeri taeji möyusi maro ono, ondro ma driayo miri
owo:
Ondro mozo dri maro te yauni miro ta vo oriro
alokado Yekalu miro ro ya.

3. Nyana ma ko lozo, ca nyepere ma ko tro luako'bai ndi
takozi oye'bai be:
Se ka taora oriazi be berazi si, oko kayi takozi usu
ya ànyaro ya.

4. Miye ta ànyari taoye ànyaro vo ro:
Ago kpa oso takozi se ànya koyena andivo ànyaro
si vo ro.

5. Nyozo ànyari losi oye dri ànyaro ro vo ro:
Nyozo päläti ànyari se be sina ronye.

6. Tana usu yi kote dri ero ya ta oye Opi ro ro, ca ko
ŋga ede dri ndaro ro ro:
Tana ta'doro nda perena anya 'da, ago omona ànya
ko kuru ro.

7. Äru ka'do te ri Opi ri.
Tana Nda eri taeji möyusi maro ono te.

8. Lu ni mbaravo maro, ago möägägä maro; ya maro ka
ŋga'do oyi Nda ya ago apa ma te.
Tana ta'doro ya maro ka läri riyä ro ottona, ago
longo maro si märärüna nda ndi.

9. Opi ni mbara maro owo:
Ago lepe'ba ago gaga'ba äruäru ndaro.

10. Mipa lidri miro, ago nyozo äru drimbi miro ro.
Nyeca ànya, ago mi'ba ànya orini äduako.

LONGO DAWIDI RO

LONGO 29

- N**YEZI timele'be'be Opi ri, äye ami mbara'ba:
1. Miye mätu taoro ro mbara si.
2. Nyozo taoro Opi ri Ävuru alokado ndaro ri:
Miye mätu taoro ro Opi ri taoro alokado si.
3. Ni Opi owo se ko'ba gyi yi be ni:
Ago ni Lu kado se ka 'bu-uhwe o'bani uhweni.
4. Ni Opi owo se ka gyi 'desi otani; kporo Lu ro ni 'desi
para taoye ya.
Kporo Lu ro ni kporo riyä ro kado.
5. Kporo Lu ro ka ni ice tonga.
Owo, Lu ka ni ice Libanana ro tonga.
6. Nda ka ànya o'ba kpa ni longa ni oso ti jororwa ronye:
Libanana kpa, ago Siriyoni, oso üdrutödi ronye.
7. Kporo Lu ro ka ni leko asi ro lonyina; kporo Lu ro ka
ni vo cowa kanda:
Owo, Lu ka ni vo cowa Kadesi ro kanda.
8. Ata Lu ro ka ni yanga o'ba njgwä utini; agó ka ni
kwokye usu.
Yekalu ndaro ya lidri cini ka ta ata taoro ndaro ta.
9. Lu ka ori kuru oga gyi ro dri:
Ago Lu ka gi ori 'bädri'ba ro äduako
10. Lu ozona mbara 'da lidri ndaro ri:
Lu ozona äru tatokpe ro 'da lidri ero ri.

LONGO 45

- Y**A maro ka ta kado iti:
Mangona longo maro 'bädri'ba ri andivo maro si.
2. Ladra maro ni ŋga egyi ro:
Ni egypti'ba se para ri.
3. Nyilingi te para ni njgwä lidri ro drisi:
Tai'dwe kikyi ni kala miro ya si, tana Lu äru mi
te äduako.
4. Mi Mbarapara ono, miyi bando miro mu'du miro dri:
Oso mätu miro ndi liku miro be ronye.
5. Kandra ni kado mi be liku miro ta.
Ago mi'ba drigwo miro ka ka'da ŋga se mbaraekye.
6. Ätu miro osiekye para, ago lidri a'dona cini mi zele.
Ca kitorí kyila'baazi 'bädri'ba ro roya.

LONGO DAWIDI RO

7. Giti fopara miro a'dona ndi 'du äduako:
Dambařa 'bädri'ba ro miro ni dambařa ḥgye yi.
8. Nyulu tangye ndi, ago ya miro oso ro takozi lomvo:
'Dosi Lu, anjioko Lu miro, äru mi te ado riyä ro si para ni berazi cini miro drisi.
9. Tägyi bongo miro ro nderi tawi, mure, äriandara, ago Kassia si.
Kudi liwasi ro uwina ozona riyä ndi miri.
10. Dguti 'bädri'ba ro kikyi mi mätuni:
Ago 'Bädri'ba 'ditokoro edrete drigwo miro ya, bongo ndaro kati lägulägu ro, betina linji tawi.
11. Dguti maro, miga bi miro ago nyeri:
Mi'ba ta lidri miro ro, ndi zo täpi miro ro be kuje ko ni mi drisi.
12. 'Dooko 'bädri'ba a'dona riyä be linji miro ta:
Tana nda na ni Opi Lu miro ago be miri nda na mätuni.
13. Ago Dguti Tura ro a'dona 'da lau ḥgapäri be:
Mi'ba ànya se ḥga amba'ba ro kozo ta oro miri.
14. Dguti 'bädri'ba ro linji tawi:
Boŋgo ndaro oso kati lägulägu ro ronye.
15. Ezina nda 'da 'Bädri'ba re boŋgo lingiekye lose lose ro si:
Ndirijwa se berazi ndaro dro'beruna 'da sina ezina gwo mi re.
16. Olocina ànya 'da:
Zo 'Bädri'ba ro ya riyä ndi yai'dwe be si.
17. Vo täpi miro ro ya nya'dona 'da ḥgwà be:
Se mi'bana 'da Opi 'Desi ro 'bädri cini ya.
18. Mayina ävuru miro tana ndi ni tu'de ono ya le azana ya:
Tana ta'dota, lidri ozona räru ndi miri 'bädri äduako.

LONGO 46

- L**U ni mio'ba ago mbara vo amaro owo:
Dgaopa ro dike reti ya si.
2. Tana ta'doro muturina ko, ondro akanda 'bädri ca:
Ago ängyi lutu ca kitoria gyi 'desi ro ya owo.
  3. Gyi na kugbulä ago koga ca:
Ago 'berenjwa kakandaru ca ni gbulä na ri.

LONGO DAWIDI RO

4. Golo tändri na o'bana 'bakici Lu ro 'da a'doni yai'dwesi:
Vo alokado oriro nda se fondra ro.
5. Lu orivoya kitoria ndaro ya, tana ta'doro äshwena nda ko:
Lu opana anya 'da oko dikendri.
6. Luak'ba amo ndi amba, ago 'bädri wärute:
Oko Lu kata ata ero te oko, 'bädri alana ndi.
7. Yekova lowa ro ṽo ama be:
Lu Yakoba ro ni ruoparo amaro owo.
8. Nyikyi, mindre taoye Yekova ro ono:
Dgapere se nda kwoye be 'bädri ya.
9. Nda 'ba kyila ni okyeni 'bädri cini ya:
Nda ḥongo kusu ni, ago ḥongo äzu kpa ni, ago lési arabiya gwo asi si.
10. Ka'do inye, nya'do titi, ago mini ma ni Lu owo:
Engana ma 'da lidri lako, ago engana ma kpa 'bädri dri.
11. Yekova lowa ro ṽo ama be:
Lu Yakoba ro ni ruoparo amaro owo.

LONGO 47

- M**I'BI dri amiro ri, ami lidri cini ono:
Nyayo dri ri Lu ri kporo longoro si.
2. Tana Opi ni 'desi para ago se ni turini:
Nda ni 'Bädri'ba 'desi fopara 'bädri cini dri.
  3. Nda o'bana lidri 'da ama zele:
Ndi tu'de be pa amaro zele.
  4. Nda onjina drimbi 'da ämäri:
Ndi mätu Yakoba ro se nda lu be ana.
  5. Lu tute kuru kporo riyä ro be:
Ago Opi ndi uwi cekure ro be.
  6. Miŋgo longo räru ro, longo räru ro Lu amaro ri:
Miŋgo longo räru ro, longo räru ro 'Bädri'ba amaro ri.
  7. Tana Lu ni 'Bädri'ba 'bädri cini ro:
Miŋgo longo räru ro ri tavona unina si.
  8. Lu ka gi ori luako'ba dri:
Lu rite kuru giti alokado ndaro dri.
  9. Dgwa 'bädri'ba lidri ro ro oto kala te voaloya ndi lidri Lu Abarayama ro ro be:

LONGO DAWIDI RO

Tana Lu se ni 'desi fopara 'desi ya ana se mägägana
si ka 'bädri gaga ni.

LONGO 51

- N**YA'DO yauni be ma lomvo, äye Lu, a'do ngalu ro
yauni miro ro voro:
A'do yauni ro ngalu amba miro ro voro nyoforo
taenji maro.
2. Mija ma ro kado ro ni konji maro ri:
Ago mija ma ni takozi maro ri.
  3. Tana mäni taenji maro ndi:
Ago takozi maro ro mile maro ya.
  4. Maye ro mi lomvo ro modo miro lomvo, maye takozi
te, ago maye ro te se undiro ayanı mile miro ya:
Tana nya'do te ro ni 'diri ondro nyatate ni, ago
ondro mipe vurena te ni landre na ndi kado ro.
  5. Mindre ako ma ro te konji ya:
Ago endre maro ko ma ro te takozi ya.
  6. Mindre, mile miro tarjye ayanı ya ya:
Ago telesi na se da'doda'doro ya mi'bana ma ni
tauni unini.
  7. Mitri ma to'bi si, ago ma'dona ndi wäri:
Mija ma, ago ma'dona ndi onjero ndra ni siya ri.
  8. Mi'ba ma te riyä ro ndi yai'dwe be erini:
Tana kowa se nyutufu be ono koye riya robe.
  9. Nyada'do mi miro ni takozi maro yi:
Ago nyoforo konji cini maro yi.
  10. Mi'ba ya wäri ma ya, äye Lu:
Ago migo mi'ba tori to'di ro ngye ya maro ya.
  11. Mivo ma ko pere ni mi kandra si:
Ago miru Tori Alokado miro ko ni mare si.
  12. Nyologo riyä ngaoparo miro märi:
Ago nyenga ma kuru tori dritai ro si.
  13. 'Dooko membara taenji'bai ndi liti miro ya:
Ago takozi'bai etana dri 'da mi re.
  14. Mipa ma ni kari usu yasi äye Lu: mi ni Lu ngaopa
maro:
Ago kala maro ongona longo ngaopa miro ro tana 'da.
  15. Äye Opi, mipi kala maro:
Ago kala maro ka'dana räru miro 'da.

LONGO DAWIDI RO

16. Tana mi riyä ako ta tori-olo ro ya; mozo tori-oza ca
miri:
Nya'dona kpa ko yai'dwesi tana ro.
17. Tori se tana kusi Lu be ni tori ya owa ro:
Ya owa ro tusu si, äye Lu, migi gi ko zo.
18. Miye ta kado Ziona ri ta usi kado miro si:
Migo mimo tiri Yerusalem ro.
19. 'Dooko nya'dona ndi yai'dwesi ta tori 'di ngye ro
rota; tori-ozaro ya ro ozani cu:
'Dooko alona 'danjo ndi vo tori-olo ro dri.

LONGO 54

- M**IPA ma, Ävuru Miro si, Lu:
Ago mipe vure maro mbara miro ya.
2. Nyeri mätu maro, Lu:
Miga bi ata kala maro ro erini.
  3. Tana atrai ngate mädri:
Ago mbara'ba se teinye Lu ako ànya mile ka lindri
maro urina.
  4. Mindre, Lu ni ruopa ro maro:
Opi lozo ni ànya se ka adri maro urina pereni koyi
resi.
  5. Nda logona takozi 'da kyila'baazi maro dri:
Nyepere ànya te ri tarjye miro ya.
  6. 'Di ozo ya ole 'diro si mozo ma tana mi:
Mozona aro'boya 'da ävuru miro ya, tana ro ni
kado.
  7. Tana nda pa mate ni reti cini yasi:
Ago mi maro ndre ole ndaro kyila'baazi maro dri
te.

LONGO 61

- N**YERI liyi maro, Opi:
Nya'do mätu maro.
2. Ni etovo 'bädri ro ya mäzina mi 'da:
Ondro adri maro ogota te owo.
  3. Nyelepe ma le 'berenwa se lekuru ndra ni märi dri:
Tana nya'do te nga ruoparo ro märi, päri mbaraekye
ro kyila'baazi ri.

LONGO DAWIDI RO

4. Marina ndi zo miro ya äduako:
Musuna vo ruopa ro 'da kufu miro zele.
5. Tana mi, Opi, nyeri tao'ba maro te:
Nyozo drimbi ànya se turi yi ävuru miro te ono ro te märi.
6. Minina gi'da 'bädri'ba o'bani orini ndroa amba ya:
Ndroa ndaro a'doni oso kwozo amba ro ronye.
7. Nda orina 'da Lu kandra äduako
Nyede njalu yauni ro ndi taŋgye be: tana ànya kota nda robe.
8. Ta'dota mangona longo räru ro ndi ävuru miro ya rri äduako
'Dooko ondoalo mayena tao'ba maro ndi.

LONGO 67

- L**U nya'do yauni be ämäi, ago nyäru ama:
Ago nyaka'da n̄gaeyi mi miro ro ämäri, ago nya'do yauni be ämäri.
2. Tana äni liti miro ro be 'bädri ya:
Igaopa 'di edero miro 'di cini lakosi.
  3. Mi'ba lidri käräru mi, Lu:
Mi'ba lidri cini käräru mi ri.
  4. Mi'ba tu'de cini ka'do riyä be ndi yai'dwesi:
Tana mipena vure lidri ro 'da n̄gye, ago nyätäkyina tu'de cini 'bädri ro 'da
  5. Mi'ba lidri cini käräru mi, Lu:
Mi'ba lidri cini käräru mi ri.
  6. 'Dooko 'bädri lofona n̄ga cini ndaro ndi:
Ago Lu, anjioko Lu andivo amaro ro, ozona äru ndaro 'da ämäri.
  7. Lu äruna ama 'da:
Ago 'bädri cu gbikyi turina nda 'da.

LONGO 90

- Y**EKOVA nya'dobe ono gaga'ba amaro ro:
Ni käti'ba ri le kovole'ba ya.
2. Ro te inye 'berejwa lofo aka, ago gini ndi 'bädri be o'ba aka:
Mi ṣo ni Lu owo, äduako, ago 'bädri na kpa äduako.

LONGO DAWIDI RO

3. Nya lidri kaŋwa ono:
Ago mikye: Nyego kpa to'di, ami n̄gwa lidri ro ono.
4. Tana ndroa kutu alo miri ono oso tandrobe ronye:
Oso saa kälävu be n̄gäkyi be ronye.
5. Nyolonyi ànya te oko, a'donai ero oso u'du ronye:
Ago dori wite oso käyi ronye.
6. Kyenorbo si te 'buru'buru ago kombi:
Ago tandrolesi oko otoga ànya te vuru, ndi wite, a'dogwo karagyi.
7. Tana amo ama te nji kyila miro zele:
Ago muturi kyila miro tawi.
8. Mi'ba taenji amaro te mile si:
Ago taenji ndrwi amaro ro nja vo-ondrevo miro ya.
9. U'du amaro kyerogwo kyila miro zele
Ago ande ndroa amaro te ndri oso a be lawa äfu 'do ronye.
10. Ndroa se atite ämäri 'butena toto njidrieri; ago ondro azaka ca mbara ro, ndroa na sa ca le 'bute njidriana:
Ca oko mbara ànyaro te alo reti ro ndi tusu be; lävu kpa ṣo gwo ndrindri ndi kyegwo.
11. Oko a'di ojo mbara kyila miro ro ni ya:
A'di ama lako si turi kyila miro ni ya?
12. Kado inye nyemba ama tu amaro vona otini:
Ya amaro ketemo taunina ro kado.
13. Nyeza mi kpa to'di Yekova:
Ago mi'ba ya miro kuni ruindu'ba miro lomvo.
14. Mi'ba yauni miro kojo ama, oko tiaŋwa ndri:
'Dooko ma'dona ndi riyä be ndroa se morina si ndi ti'de.
15. Nyeleye ama kpa to'di, eza se nyeza ama be ono vo si:
Ago kpa tana ndroa se ma'dobe rueza be sina ono ta.
16. Nyaka'da taoye miro ruindu'bai miro ri:
Ago gloria miro n̄gwai ànyaro ri.
17. Ago mi'ba tai'dwero Yekova Lu amaro ro kori ama dri:
Mi'ba taoye se mabe oyena ono a'doni kadobe.

LONGO 95

- N**YIKYI, mi'de mango longo Yekova ri:
Mi'de ma'do riyä be mbara n̄gaoparo amaro ya.

LONGO DAWIDI RO

2. Mi'de mikyi nda mile aro'boya oye be:
Maka'da andivo amaro riyä ro nda ya longo si.
3. Tana Yekova ni Lu fonda yi:
Ago 'badri'ba 'desi para lui cini aza drisi.
4. Cuku cini 'bädri ro orivoya dri ndaro ya:
Ago mbara 'berejwa ro kpa ndaro.
5. Gyi 'desi ni ndaro, ago nda 'ba ànya ni:
Ago dri ndaro e'de gini kpa ni.
6. Nyikyi, mi'de märäru ago mändi kundu kpa;
Ago maso kaya vuru Yekova O'ba'ba amaro kandra.
7. Tana nda ni Yekova Lu amaro owo:
Ago ama ni lidri lowo ndaro ro, ago kpa timele dri ndaro ro owo.
8. Ondro ono ka'do nyeri ata ndaro te oko, mi'ba ya amiro kungyi ko:
Oso aye be tu ya ekwo ro si, ago tu ta ojoro si vo cowa ya ana ronye.
9. Se zutu-uku amiro ojo ta maro be sina:
Anya ojoi ta maro te, ago ndrei losi maro kpa te.
10. 'Di kai okwo ma ṣo rri ro ndroa na 'butesu, ago makye:
Lidri se kwoi wirite ya ànyaro ya, tana ànya ni liti maro ṣo ko.
11. Se märuru gwo rigye kyila si:
Ta'dota ànya ri ocini vo loli ro maro ya te i'do.

LONGO 98

- M**INGO longo to'di Yekova ri:
- Tana nda ye talaro ro 'desi te.
  2. Drigwo ndaro si, ago kufu alokado ndaro si:
Nda usu ñgaope ṣe te yiri
  3. Yekova ayo ñgaopa ero tana te:
Ago a'do kado ndaro nda ka'da te ñbele ro, Lu uniako'bai misi.
  4. Yauni ndi tangye ndaro be Yisaraele lomvo tana otote nda dri:
Ago cuku cini 'bädri ro ndre ñgaopa Lu amaro ro te.
  5. Nyaka'da andivo amiro riyä ro Yekova ri, ami 'bädri cini ono:
Mingo longo, miye riyä, ago nyozo aro'boya ri.

LONGO DAWIDI RO

6. Nyäräru Yekova kudi si:
Miingo longo kudi si, se aro'boya ozo ro 'do si ayani.
7. Nyaka'da andivo amiro Yekova 'bädri'ba mile riyä ro:
Toro'ba ndi cekure si.
8. Mi'ba gyi 'desi kwoye kporo, ago ñga se cini kigye ono be:
'Bädri ñgulu ono, ndi ànya se kwori be kigye ono be.
9. Mi'ba oga gyi tändri ro kutu dri ri, ago lutuijwa ka'do yai'dwesi troalo Yekova mile:
Tana nda kikyi vure 'bädri ro openi.
10. Nda opena vure 'bädri ro tangye 'diri si:
Ago vure lidri ro ñga-lewe ako si.

LONGO 100

- N**YA'DO riyä be Yekova ya, ami 'bädri cini ono:
Nyinduru Lu ri yai'dwesi, ago nyikyi nda mile longo be.
2. Mini kado Yekova nda ni Lu yi:
Nda ni se ko'ba ama be owo, ago ko andivo amaro yi owo; ama ni lidri ndaro, ago timele lowo ndaro ro owo.
  3. Mici amiro ri käläsi ndaro yasi aro'boya be, ago goko ndaro ya räru be:
Nya'do aro'boya be ndäri, ago nyata ta kado Ävuruna ya.
  4. Tana Yekova ni yai'dwe'ba yi, yauni ndaro äduako:
Ago tangye ndaro a'dona ndi rri kovole'bai ono ri le kai ri.

LONGO 103

- N**YÄRÄRU Yekova, lindri maro;
Ago se cini ma ya ono nyätäru Ävuru Alokado ndaro
2. Nyäräru Yekova, lindri maro:
Ago mi'ba ta ñga kado ro cini ndaro ono kuje ko.
  3. Nda se ke'be mi ni takozi cini miro ta ono:
Ago kede adravo miro cini ni ono.

LONGO DAWIDI RO

4. Nda se kopa adri miro ni perevoya si ono:
Ago ko'ba yauni ndi ḥgulu kado ndra be ni mi dri ono.
5. Nda se kojo kala miro ni ḥga kado si:
Ko'ba mi to'di ro ago kpa mbara ro oso ari ägiribi ronye
6. Yekova lanjina tangye ndi vure ope be:
tana ànya se cini ate ezana ono ri.
7. Nda ka'da liti ndaro te Musa ri:
taoye ndaro ḥgwa Yisaraele ro ri.
8. Yekova ṽo twi yauni be:
Ya ingi madaro be, ndi ta kadoado 'desi para be
9. Nda a'do kote ondoalo dri ota ota ro:
Ago nda 'ba kyila ndaro kpa kote orini rri ro.
10. Nda eza ama kote oso megje be ama dri takozi amaro oye si ronye:
'Ba reti kpa kote ama dri oso taenji amaro ronye.
11. Tana oso vo'buyakuru zo te lozo ni 'bädri re si 'do ronye:
Kpa oso inye tai'dwero ndaro kpa ndra ànya se kuturi nda te kwoi ri.
12. Oso 'buzele zo be ni anjogoya re si 'do ronye:
Nda na takozi amaro ni ama re si kpa oso inye.
13. Oso ya täpi ro kuni be ḥgwa ndaro lomvo ronye:
Kpa inye, ya Yekova ro nigwo ànya se kuturi nda te ono lomvo.
14. Tana nda ni o'ba amaro ono ro te:
Nda yi ta amaro ṽo ndi, anjioko ama durufu yi.
15. Oko lidri, u'du ndaro oso käyi ronye:
Ori ndaro oso foce lowo ro ronye.
16. Tana oli kwoli te dri-igye si oko dori ànya oyite:
Ago vo ànyaro ni ànya kote tona.
17. Oko yauni ndi ta kadoado Yekova robe orina ndi rri äduako ànya se kuturi nda te ono lomvo:
Ago tangye ndaro kwozo ànyaro dri.
18. Anjioko ànya se ka ota ndaro orona ni ono:
Ago ka ota ndaro usuna oyeni ono.
19. Yekova ede vo oriro ndaro te vo'buyakuru ya:
Ago 'bädri ndaro rite 'di cini dri.
20. Nyäräru Yekova, ami malaika ndaro ono, ami se mbaraekiye ono:

LONGO DAWIDI RO

- Ami se miye ota ndaro te, ago nya ata ndaro erina kpa ni ono.
21. Nyäräru Yekova, ami lowa ndaro ono:
Ami ruindu'ba ndaro ono se ka ole ndaro oyena ni ono.
22. Nyalari liku Yekova ro ami taoye cini ndaro, vo wari ndaro cini ya si.
Nyäräru Yekova lindri maro.

LONGO III

- M**AYENA aro'boya ndi Opi ri ya cini maro si:
Ni taäyi tangye'ba ro ya, ndi lowa ro be ya.
2. Losi Opi ro yi ànya 'desi:
Mitre amba ànya se cini ka'do yai'dwesi tana ro ri.
  3. Losi ndaro taoro ndi räru be:
Ago tangue ndaro ingyi ya ndi rri äduako.
  4. Lu yauni'ba ndra ago yai'dwe'be ndra ye losi talaro ro ndaro ro te:
Anjioko be tana oyini.
  5. Nda ozo eza te ànya se turi nda te ri:
Ayina ta ndaro ndi rri tao'ba ndaro ta.
  6. Nda ka'da mbara taoye ro te lidri ndaro ri:
Drimbi 'bädri ro ozona si ànya si.
  7. Taoye dri ndaro ro ḥgye ago vureope yi:
Ta cini a'do ndaro ro rri ḥgye.
  8. A'ba ànya te a'doni ḥgyiri rri le äduako
A'ba ànya te tangye si ndi ta'diri be.
  9. Nda ezo ruopa te 'di ndaro ri:
Nda 'ba ota te tao'ba ndaro ta rri äduako; a'do alokado ndi taoro be ni ävuru ndaro owo.
  10. Lu turi ni etovo tauni ro owo:
Ndianya se cini kabe a'do tazevo uni'baro be; räru ndaro ka'do rri ro le äduako.

LONGO II4

- O**NDRO Yisaraele kefote tesi ni Ezipeto ya:
Ago zo Yakoba ro ni lidri atra lakosi.
2. Yuda te vo alokado ndaro:
Ago Yisaraele ri ni nda dri.

LONGO DAWIDI RO

3. Gyi 'desi ndrete, ago mute:
    Äsi Yaradene te kovole.
4. 'Bereñwà adote oso timele gogo ronye:
    Ago lutu giřijwa oso timele'be'beñwa ronye.
5. Ta e'doro a'doni miri, mi gyi 'desi ono, se mi'degwo umuni:
    Ago mi Yaradene, mi'i(de gwo usweni kovole niya ?
6. Ami 'bereñwà se nyado be oso timele gogo ronye ono:
    Ago ami lutu giřijwa, oso timele'be'beñwa ronye ni ya ?
7. Mi gini ono, nyälä'bi ri, mile Opi ro ya:
    Mile Lu Yakoba ro roya,
8. Nda se toza 'berenjwa ratara ro gyi edreedre ronye:
    Ago lopa ratara ro koro gyi legwolegwo ro ro.

LONGO 117

- T**U'DE cini, nyäräru Opi:
    Ami lidri cini, nyäräru Nda.
2. Tana Igali Ndaro ama ta, ni ndra para:
    Ago a'do 'diri Opi ro ri ḥo te 'du äduako, Nyäräru Opi ri.

LONGO 120

- O**NDRO ma'dote reti ya oko, mäzi Opi te:
    Ago Nda eri ma te.
2. Mipa lindri maro, Äye Opi, ni kowe ogaviya:
    Ago ni ladra ɻgaodoro ri.
  3. Igapäri e'doro ozona kode ayena miri ya, mi ladra kowe be ono:
    Ca ätu se mbara be, ago osiekye ago eme-ekye oso asi-kele ronye ono.
  4. Uwu märi ono, a'ba mate Meseka be:
    Ago a'doni orivo be gawa Kedara ro lako.
  5. Lindri maro rite ànya be tuna amba:
    Se kyila'baazi tatokpe ro.
  6. Maye losi tatokpe ta oko ondro ma ata ànyari tana ro oko:
    Ka ànya o'ba nja kyila oyeni.

LONGO DAWIDI RO

LONGO 121

- M**EDGANA mi maro 'da 'berenjwa dri:
    Musuna ɻgaopa maro 'da ni ejwaroya ?
2. Igaoopa maro kikyi ni Yekova re si:
    Se ko'ba vo'buyakuru ndi 'bädri be.
  3. Nda o'bana pa miro ko ru owani:
    Nda se ka mi gagani ono pana ko.
  4. Mindre nda se ka beni Yisaraele gaga ono:
    Pana ko ca u'du kpa ko.
  5. Yekova ni gaga'ba miro owo:
    Yekova ni lindri miro drigwo miro ya ti.
  6. Kitu ufuna mi ko kitu si:
    Ca emba ɻgäkyi si.
  7. Yekova gagana mi 'da ni ɻga cini kozi ro ri:
    Nda gagana lindri miro 'da.
  8. Yekova gagana ofo miro 'da ndi eci miro be:
    Ni tu se ono si le äduro.

LONGO 123

- M**EDGA mi maro te kuru mi dri:
    Mi se nyori be le vo'buyakuru ya ono.
2. Mindre, oso ruindu'bai ka vo ondre be dri kuzupi ero ro ya ronye, ago oso ruindu'bai ndiriñwa ro ka vo ondre be kpa dri 'desi ero ro ya ronye:
    Kpa ndi oso inye mi amaro lewi kpa te Opi Lu amaro dri, madale nda oyena yauni ndi lutu ämäri
  3. Nya'do yauni be ama lomvo, äye Opi; nya'do yauni be ama lomvo:
    Tana amawo ama te pari ndra.
  4. Lindri amaro a'do te twi ɻgamawo ɻga'ba ro si:
    Ago ɻga-mawo driungi'ba ro si.

LONGO 125

- A**NYA se 'ba mi ero te Opi ya a'dona te oso 'berenjwa Ziona ro ronye:
    Se äni kote ushwени oko, edre ero te ɻgiri äduako.
2. Lutu edrete gbikyi Yerusalem lomvo si:
    Kpa oso 'do ronye Opi edrete gbikyi lidri ero lomvo si, ni ḥo tu ono si le äduako,

LONGO DAWIDI RO

3. Tana ukyi dofo Lu ako'bai ro ikiyi'da taŋgye'ba lako:
Tana ukyi taŋgye'ba ozo dri ero 'da takozi oyeni.
4. Opi, miye takado:
Anya se takado'ba ro ri.
5. Oko se cini so gialo taoye kozi ro ero vo ayani:
Opi lepena tro taenji'bai be; oko tatokpe a'dona ndi Yisaraele dri.

LONGO 126

- O**NDRO Opi zarute kpa to'di kamba'bai Ziona ro dri oko:
- 'Dooko ma'dote ànyari tori ka taezi ronye.
  - 2. 'Dooko kala amaro gate twi ugu be:
Ago ladra amaro twi longo ongo be.
  - 3. 'Dooko anya atagwo luuniako'bai lako ekye:
Opi ye ta 'desi te ànyari.
  - 4. Endaro Opi ye ta 'desi te ṣo nja ämäri:
Ta'doro ma riyä oye.
  - 5. Nyotoza a'do kamba ro amaro äye Opi:
Oso goloŋwa se ñgäriŋwa dri ronye.
  - 6. Anya se ka osona miedre si:
Olona 'da riyä si.
  - 7. Nda ka ca ugu oyi liyi be liti ndaro ya oko, ago uguna kwari kado owa ndi:
Endaro wiriako nda egona ndi kpa to'di riyä si, ezina dri inya ro ndaro ndi nda be.

LONGO 127

- E**'BE toto Opi ka zo omoni:
- Losi ànyaro jete se ka be omona ono.
  - 2. E'be toto Opi ka 'bakici gagani:
Vookwa'ba pi mi ndi oko ṣo awi.
  - 3. Ndi inye oko losi jete miŋga te kyeno'boci ago nyololi le liaro, ago nya ambata taotiako ro onya:
Ndi inye nda ka u'du ozo se nda kulute ri.
  - 4. Mindre, ñgwà ni dongo ya ro:
Anya ni drimbi yi ago ñgapäri se kikyi ni Opi resi.
  - 5. Laba oso ätu yi dri mano 'desi ro ronye:
Ca ñgwà kpa oso inye.

LONGO DAWIDI RO

6. Mano se cucu na twi sina ni yai'dwesi:
Anya a'dona ko te driupi be ondro ànya ka ata kyila'baazi ànyaro be käläsi kala owo.

LONGO 128

OPI mätu'ba ni yai'dwesi:
Nda se kaba be liti ndaro vo ro ono.

2. Minyana dongo losi dri miro ro ndi:
Nya'dona 'da yai'dwesi ago ta cini a'dona kado mibe.
3. Toko miro a'dona 'da zo miro ya:
Oso ce vino ro se kedre be gini kado ya ronye.
4. Iḡwa miro a'dona oso ce kono ro ronye:
Gbikyi tara'biza miro lomvo si.
5. Mindre, 'do ni äru yi:
Mätu'ba Opi ro ri owo.
6. Aba Opi kazi äru miri ni Ziona ya si:
Aba si miri, kado Yerusalem ro ondreni, ori tu cini miro si.
7. Aba si miri kwozo miro ondreni:
Tatokpe ka'do Yisaraele dri.

LONGO 129

ANYA ye kyila te mabe tuna amba ro ni ago-anji maro si le yau:
Yau Yisaraele yi ekye.

2. Endaro tuna amba ànya eza yi ma te ṣo ni ago-anji maro si le yau:
Oko ànya pei ma kote ṣe.
3. Ämviuso'bai ki'di yi te kundu maro ya:
Ago ànya toga gini pärägä ro te.
4. Oko Opi ni Taŋgye'ba owo:
Nda tokye abari luako'bai ro te jinyijinyi.
5. Mi'ba ànya ka'dote ri wiriwiri ro ago koza dri te ri kovole:
Oso ambana a'do be ole kozi be Ziona ya ronye.
6. Mi'ba ànya ka'do oso käyi se kugu ombo zo dri ronye:
Se wi te teinye oga aka vuru.
7. Ta'doro käyi olo'ba oto ko te dri ero si:
Ca nda se ka dri käyi ro embena be gbo ndaro ya 'do.

LONGO DAWIDI RO

8. Ta'doro ànya se kabe lävu ata ko amba oso Opi käru mi:
Mozo äru miri ävuru Opi ro ya.

LONGO 130

- O**PI, mayo dri te miri le ni 'bu ociekye ya si:
Opi mi'ba kporo maro osani mi kandra.
2. Mi'ba bi miro a'doni orjbo:
Mätu maro ta.
  3. Äye Yekova ondro ka'do aba miti takozi cini tana gwo
A'di opana vo ni ya?
  4. Oko ŋgae'be orivoya mibe:
Tana uturi mi robe.
  5. Ma Opi kote; lindri maro ka nda kote:
Ago mio'ba maro ata ndaro ta ayani.
  6. Lindri maro ka vo okwa Opi ta:
Ndra ni ànya se ka vo iwi okwa be drisi; owo ndra
ni voiwi okwa'ba drisi.
  7. Äye Yisaraele mi'ba mi Opi dri ayani:
Tana yauni ndi ŋgaopa ndra be orivoya nda be..
  8. Ago nda o'bana Yisaraelei ndi dritayi ro:
Ni takozi cini yasi.

LONGO 131

- O**PI, ma ko mäwu be:
Ma teinye driungi ako.
2. Ma teinye mbara ako:
Ta se 'desi pe ma ṣe oyeni.
  3. Oko malaga lindri maro gwo zo, ago ma'ba gwo
giriñwa pari oso ŋgwaa giriñwa ronye, oso endre ke be
ecana ronye.
Owo, ca lindri maro ero gi oso ŋgwaa giriñwa ronye
  4. Äye Yisaraele mima Opi ya:
Ni tu se ono si ono rri le äduako.

LONGO 133

- O**RINI 'di se ädrupi ro ri jořo alo:
Ni ta riyä ro yi, ago tana linđi tawi.
2. Kado na a'dote oso edo se lagye amba aso be dri ya
ronye:

LONGO DAWIDI RO

- Idite vuru militi ya si, anjioko militi Arona ro; esa
gwo le sidri boŋgo ndaro ro ya:
3. Oso ndururi 'bererjwa Heremona ro ronye:
Se idite ni 'bererjwa Ziona ro drisi.
  4. Tana lau ozo ota te ta äru ro ta:
Anjioko adri äduako.

LONGO 134

- N**YIKYI, Opi räruni:
Ami ruindu'ba cini Opi ro.
2. Ami se nyedre be ŋgäkyi si ra zo Opi roya ono:
Se goko zo Lu amaro ro ya.
  3. Nyenja dri amiro kuru vo alokado ya:
Ago nyäräru Opi.
  4. Aba Opi käru mi ni Ziona yasi:
Nda se 'ba vo'buyakuru ni ndi 'bädri be.

LONGO 135

- N**YÄRÄRU Opi, nyäräru ävuru Opi ro.
Ami ruindu'ba Lu ro, nyozo räru
2. Ami se nyedre be ni zo Opi ro ya ono:
Vo vure ro zo Lu amaro ro ya ono.
  3. Nyäräru Opi, tana Opi orivoya kado:
Minjo longo ävuruna ya, tana nda kado para;
  4. Tana e'doya? Tana Opi nji Yakoba te andivo ero ri:
Ago Yisaraele te a'doni ŋga andivo ndaro ro.
  5. Tana mäni ndi Opi na ro ni ndra:
Ago Opi amaro ṣo ndi ndra Lu azi drisi.
  6. Ta se aza si Opi be te, nda ye ndi vo'buyakuru ya ago
kpa 'bädri ya:
Gyi 'desi ya, ago kpa vo se cini ocioci ya.
  7. Nda ni 'di se ko'ba 'dikolo be onjani ni ädu cuku
'bädri ro yasi owo:
Se 'ba 'busi ni tana 'bu owo, ago ezi oli kpa ni zo
da'dona ndaro yasi.
  8. Nda se kutufu ŋgwaa-käti Ezipeto ro be owo:
Lidri ro ndi vonjaro robe;
  9. Nda se kitori ya miro ya Ezipeto ezo taka'daro ni ndi
ta laro robe:
Paro lomvo ndi ruindu'ba cini ndaro be.

LONGO DAWIDI RO

10. Nda se tufu tu'de amba te:
Ago tufu 'bädri'ba mbaraekye kpa te.
11. Sehon 'bädri'ba Amorati'bai ro, ago kpa Og 'bädri'ba Basana ro:
Ago 'bädri cini Kanana ro.
12. Ago ozo 'bädri ànyaro gwo drimbi ro:
Drimbi ro lidri ndaro Yisaraele ri.
13. Opi, ävuru miro äduna i'do:
Ago ta miro oyina äduna kpa i'do.
14. Tana Opi a'dona ni vure'ba ro ta lidri ndaro ro:
Ago nda a'dona yauni be lidri ero lomvo.
15. Ðga-mätu ro tu'de ro logwo yi ndi kati lägulägu yi:
Se ni losi lidri ro yi.
16. Ànya ndi kala be, oko kporo na gwo i'do:
Ànya mi be, oko ñga-ondre na gwo i'do;
17. Ànya bi be, oko taeri na gwo i'do:
Ago lawa i'do kala na ya.
18. 'Di se ke'de anya be laba ndi oso ànya ronye:
Ago 'di se cini 'ba mi be ànya dri kpa inye:
19. Myozo räru Opi ri, ami Ðgwa Yisaraele ro:
Nyozo räru Opi ri, ami Ðgwa Arona ro.
20. Nyozo räru Opi ri, ami ngwa Lewe ro:
Mi'ba Opi mätu'ba kozo räru Ndäri.
21. Räru ka'do Opi ri ni Ziona yasi:
Opi se zo ndaro Yerusalem ya ri.

LONGO 139

- O**PI, Nyätäkyi mate kití ago mini vo maro ṣo kpeye
Ori maro vuru mini tana ndi ago onja maro kpa;
Tausu ya maro ro, mini vona ṣo lozo si.
2. Liti cini maro nya ni okwana ni ndi u'duwo maro be:
Ta maro cini mini vona ṣo ci
  3. Teinye ata ri esa ako ladra maro dri oko:
Oko äye Opi, mini vona te ṣo gbi käti.
  4. Nyogoko lomvo maro te takyi:
Ago mi'ba dri miro te mädri.
  5. Tauni oso 'do ronye cu laro 'desi ro, te ndra mädri si:
Mäni kote vona otani.
  6. Inye'do moyina te ejnwaro ni Tori miro re siya:
Kode inye mämuna ejnwaro ni mi mile siya?

LONGO DAWIDI RO

7. Ondro ka'do utuni märi vo'buyakuru ya, mi 'bo kpa lau:
Ondro ka'do mede u'duwo maro ca le Gehena ya,
mi 'bo kpa lau;
8. Ondro ka'do märu kufu kyenorjbo ro gwo:
Moyi mari gwo le cuku ädu gyi 'desi ro ya.
9. Ca oko osani lau dri miro lepena ma kpa ni;
Ago drigwo miro ätina mani.
10. Ondro ka'do mata gwo makye, toto vouni da'dona mani:
'Dooko ñgäkyi se ma lomvo si ka'do ñgaeyi ro.
11. Caoko vouni miri ko vouni yi, ñgäkyi go a'dote oso kitu ronye:
Tana miri, vouni a'do ṣo oso kitu ka'do be 'do ronye.
12. Tana ñga maro lomvo ro ono mibe ṣo ni:
Mi'be ma ṣoni voaloya endre maro ya si.
13. Märäru mi, tana losi miro ni ta laro ro 'desi ndra yi:
Ago lindri maro ni tana ndi kado.
14. Kowa maro se egbete ma be sina ada'do kote ni miri:
Se 'dooko abe dri ma ede ire ro-kugu ro owo: ago
ede ma te lozo di vo ociekye 'bädri ro ya.
15. Mi miro ndre ñga ma ede ro ndi:
Ago egyi vonai ṣo te kiti buku miro ya;
16. Tu se ari kala na be märi yi be:
Teinye a'do aka andivonai ri.
17. Opi tusu miro ma ta lagyena amba:
Ago otina pari ndra.
18. Aba mäni gwo ànya otini, otina a'dona ndra ni sijwa
drisi:
Mäpi mibe, ma dri gi 'du mi be.
19. Lu aba ojo ndi miri takozi'ba tufuni:
Ami lidri kari ro, nyoyi lozo ni ma resi.
20. Tana ànya atate mi lomvo tangyeako si:
Ago kyila'baazi miro rui Äyuru miro ṣo awi.
21. Opi, ànya se yana oso ro mi lomvo, inye'do ma'ba
yaoso ṣo ko ànya lomvo ya.
Ago ànya se 'ba tabe mi be ozo tusu ko märi ya ?
22. Ndi inye, ma'ba yaoso ndi amba ànya be:
Oso ànya kyila'baazi ma andivo ro ronye.
23. Nyojo ma, Lü, ago miri ya maro vona takyi:
Nyojo ma ndi tusu maro be.

LONGO DAWIDI RO

24. Mindre kado ro, kode liti taenji ro aza be maya:
Ago nyelepe ma liti äduako ya.

LONGO 146

- N**YÄRÄRU Opi, äye lindri maro:
Märäruna Opi ndi ori ndroa cini maro si, mangona
longo räru ro 'da Lu maro ri ma ca ugu ori owo.
2. Miyi n̄ga'do miro ko n̄gwà 'bädri'bai ro ya, n̄gwà
lidri ro ya:
Se n̄gaoparo i'do nda rigye.
3. Ondro lawa na kefo oko go ro gini ndaro ya:
Ro ni tu ana si ta se nda kora be enjirute.
4. Mano se n̄gaoparo ndaro ni Lu Yakoba ro ni riyä be;
Se mio'ba be Opi Lu ndaro ya ono.
5. Se ko'ba vo'buyakuru ni ndi 'bädri be ono, gyi 'desi
ndi n̄ga se cini kigye ono be:
Se ka tao'ba ndaro ätina äduako
6. Se ka vure 'di se a be ezana ro oyena ni n̄gye ono:
Se ka n̄gaonya ozo 'di se täbiri ro ri ono.
7. Opi ka kamba'ba onji ni dritai ro:
Opi ka ni mi miako'bai ro upina.
8. Opi ka ni 'di se vuru ro engana kuru:
Opi lu tanjye'ba ayani.
9. Opi ka aba'bai okwana ni nda ka ävuzi ndi kemvo be
ätina ni:
Oko liti takozi'bai ro nda kezina ruenji ya.
10. Opi orina 'da äduako, Lu miroi äye Ziona:
Kovole'bai cini ri.

LONGO 149

- M**IDGO Longo to'di Yekova ri:
Mi'ba Iowa tanjye'ba ro kozo räru Ndäri.
2. Mi'ba Yisaraele a'doni riyä be Nda se 'ba ànya be ni
ono ya:
Mi'ba Dgwà Ziona ro a'doni yai'dwesi 'bädri'ba
ànyaro ya.
3. Mi'ba ànya käräru Ävuru ndaro läri ya:
Mi'ba ànya kongo longo Ndäri läri si ago kpa kudi
si.

LONGO DAWIDI RO

4. Tana Yekova riyä ro lidri ndaro ta:
'Di se mäyuro ya ya nda pa ànya te.
5. Mi'ba tanjye'ba a'doni twi riyä be gloria ya:
Mi'ba ànya a'doni riyä ro äduako.
6. Mi'ba Lu räru a'doni kala ànyaro ya:
Ago bando sidri ritu be dri ànyaro ya.
7. Tavo logoni tu'de dri:
Ago dri lidri ro otani.
8. 'Bädri'ba ànyaro embeni nyori si:
Ago Opi 'Desi ànyaro monyoro logwo ro si.
9. Ota se egyi be ana ri a'doza inye:
Ago gloria tanjye'ba ndaro ri.

LONGO 150

- N**YÄRÄRU Lu a'do alokado Ndaro ya:
Nyäräru Nda vokuru mbara fopara ndaro ya.
2. Nyäräru Nda taoye kado Ndaro ta:
Nyäräru Nda ta 'desi ndra ndaro ro ta.
3. Nyäräru Nda kporo ceküre ro si:
Nyäräru Nda kudi amba si.
4. Nyäräru Nda läri si ago kpa läri-oto si:
Nyäräru Nda toro'ba amba si.
5. Nyäräru Nda uwi gara ro si:
Nyäräru Nda uwi kye'bo ro si.
6. Mi'ba n̄ga se cini lawa be:
Käräru Opi.

LU Mbarapara, Mi se n̄gaozo alokado miro si, mira ta ruindu ro toto te amba Känisa miro ya yauni si, ago nyelepe Lazo'bai miro te Setepano Tangye'ba se äfu be kätia ana ta, onjini vo ruindu ro ya ndi azakai be, Mindre yauono Ruindu'ba se miro äzi be te losi ruindu na ono ro ya kwoi, mi'ba ànya a'doni twi tangye ago n̄gaemba miro robe, ago nyenja ànya ori wäri si tangye. Ata miro ro si; ago tana ata ndi tro taka'da ànyaro be si, kindurui robe miri losi ono ya 'diriro, gialo räru Ävuru miro ro ta, ago kpa ruede Känisa miro ro ta; takado Opa'ba amaro Yesu Kristo ro si, nda se ka ro ugu ori 'Bädri'ba ro mibe ndi tro Tori Alokado be 'bädri äduako. *Amen.*

Taegyiro: I Timoteo 3.8-13
Kode ono: Losi Lazo'ba 6.2-7

Ago teinye Lazo Kado uzi ako Bisi'bu orina gwo gitii ero dri, o'degwo ànya se cini o'ba ro, ojoni lidri mile oso nonye:

INYE'DO mima ndi ya miro ya, äzi mi gi ndi uzi Tori Alokado si, losi ono unjini mi kembe, ruinduni Lu ri, gloria ndaro enga ro ro, ago lidri ndaro edena ta ya?

Tadrioza. Mama ndi inye.

Bisi'bu

INYE'DO mima ndi endaro äzi mi te ono ole Opi amaro Yesu Kristo ro vo ro, ago kpa a'do ota 'bädri ono ro vo ro, ruindu Känisa ro ya ya?

Tadrioza. Mama ndi inye.

Bisi'bu

INYE'DO mima taegyi cini 'diri ro ndi milo'be ako, se ni Tao'ba Uku ya ndi Tao'ba To'di be ya si ya?

Tadrioza. Mamaanya ndi.

Bisi'bu

INYE'DO ondo alo mizina ndi modona 'do ayani, lidri tri se otona kala 'da Känisa ya, vo se oye mi o'bani kigye, ruinduni ana ya ya?

Tadrioza. Mayena ndi.

TA ORA MÄTU RUINDU'BA O'BA RO

(Ordination of Deacons)

Ondro tu se Bisi'bu kaka'da be kosate oko, Mätu Kyenoybo ro vosi oko Taope kode Rulo'ba ayena gwo, se ka losi ànya se ikyibe Ruinduni ro edrena, ago ta se ono si ndi a'doni Känisa Kristo ro ya ago 'do si ndi lidri ri 'dina iyi tana otini losi ànyaro ya.

Käti Acidikono, ondro nda i'do, 'di se anjibe vona ya 'do, ezina lidri cini o'baro gwo Bisi'bu kandra (se 'dooko nda orivoya Giti dri loto Tara'biza Alokado lomvo) 'dooko 'dina iyi ede te ago arate nja oko 'desi atana gwo ekye:

TÄPI ororo ro Lu si, mezi lidri kwoi yauono te o'bani vo ruindu ro ya.

Bisi'bu

MI'BA mi amiro komba kado, ta lidri se nyezina be Mämäri ro ta, a'doni anyäri nja tauni ànyaro ya, ago a'do anyaro Lu'baro be, losi ànyaro oyeni rri liku Lu ro ta ndi ede Känisa Ndaro ro be.

Acidikono ozana gwo ekye:

MEJI vo ànyaro te, ago mojo ànya kpa te, ago mamabe Manya ojo ndi.

'Dooko Bisi'bu atana gwo lowa ri ekye:

ÄDRUPII ondro azaka amiro se ni ta aza te ànya lagaza ndi takozi para azaka be te ànya lomvo, se tana ro, aba si ko 'di na 'do uruni ruindu alokado ono ya, mi'ba nda kefo Ävuru Lu ro si tana se aza 'do 'bo e'diya ka'dani

Ago ondro taenji 'desi ndi ta se aza kalagana be 'do ka'do te endaro oko, 'do Bisi'bu e'bena 'di 'do dri gwo o'ba aka, madale 'di se ikicu be 'do edrena tana lutu 'diri taenjira 'do ta.

'Dooko Bisi'bu (o'bana se azaka usu be 'diri o'bani 'do gwo mätu lowa ro ya), nda ndi Ruindu'ba se sina ago lidri cini be oygona, ondro ko uzina Litani gwo, ndi mätu be, oso ara be ro käti ronye.

'Dooko ono vosi, Mätu Rumora ro etoni ni noywa voywa se uziro be oso kesobe ono ronye:

TA ORA MÄTU RUINDU'BA O'BA RO

Bisi'bu

RO orivoya losi Ruindu'ba ro ya, Känisa se oye be nda Ro'ba ruindu kigye, ndäri Ruindu'ba 'Desi opani losi Känisa ro ya ndra na ondro kate Rumora oye owo, ago kpa nda opani ugu lanjivona ya, ago Taegyi Alokado ndi Rulo'ba be uzini Känisa ya; ago mi 'diomba to'di ro ro, embani tamiemba ro si; ago ondro Ruindu'ba dri i'do, n̄gwa girin̄wa bapatisini; taope ni, ondro Bisi'bu ko'ba nda gwo te oyeni owo. Ago aza kpa ro losi ndaro, ondro ozo n̄ga na be te, lidri se adravo'ba, n̄gaako'ba, bata'ba Parisi ro urini ävuru ànyaro, orivo ànyaro be, tana itini Ruindu'ba 'Desi ri, tana rulo'ba ndaro si, apa 'dina iyi ro be n̄gapäri lidri Parisi 'do ro ro si, kode 'di azaka ro si. Inye'do miyena 'do ndi riyä si, ago ole cini siya?

Tadrioza. Mayena ndi inye, n̄gaopa Lu ro si.

Bisi'bu

INYE'DO mitriruna ndi mbara tauni cini miro ro si, ori miro ndi 'di zo miro ya ro be kpa o'bani, oso ta n̄gaemba Kristo ro vo; ago mi andivo ndi ndai be, o'bani 'diri takada ro ro timele Kristo ro riya?

Tadrioza. Mayena ndi inye, Opi gite ni Opa'ba maro.

Bisi'bu

INYE'DO taoro si mirona 'desi miro ndi 'desi azaka Känisa robe, ago kpa ànya se ozo driba vo miro ondre ro be ànya rigye iyi, ago osoni yai'dwesi ndi ole cini si, n̄gaemba ànyaro, Lu si vo ya?

Tadrioza. Mojona ndi oyeni inye, Opi gite ni Opa'ba maro.

Ago ànya alo alo, koso kaya te Bisi'bu kandra oko, nda o'bana dri gwo ànya dri, ndi ekye:

MIRU drikaca losi Ruindu ro oyeza Känisa Lu ro ya, M se ozona 'da mirigye ono ya; Ävuru Täpi roya, kpa Ðgwa ro ya, ago kpa Tori Alokado ro ya. Amen.

'Dooko Bisi'bu ozoni Buku Tao'baro To'di gwo vona cini ri alo alo ata be ekye:

MIRU drikaca Lazo Kado uziza Känisa Lu ro ya, ago kpa mo'dona 'do openi ayani, ondro ka'do Bisi'bu modo kozo drikaca na te miri owo.

TA ORA MÄTU RUINDU'BA O'BA RO

'Dooko alo ànyaro, se Bisi'bu nji be ro 'do uzina ta ono gwo:

Lazo Kado: Luka 12.35–38

'Dooko Bisi'bu ushwena gwo Rumora ya, 'di se cini äzi be orinai gwo, ago oyenai Rumora tu alona 'do si Bisi'bu be.

Rumora kokyete, Mätu Jüruywa äduro vosi, 'dori teinye äru oyè ako oko, Mätu Jüruywa ono ayena gwo.

LU Mbarapara, ozo'ba n̄ga cini kado ro, mi se 'desi lopara miro si mile ta te, ago miru Ruindu'ba miro ono te losi ruindu ro ono ya, Känisa miro ya: molo'baru miri, Opi, mi'ba ànya a'doni trwe, tokyeako, ago tu cini si a'doni losi ànyaro ya, a'doni ole be nja ota cini liti ta Tori ro ya, oleni, tana ka'doi robe ondoalo taedre 'diri dri robe, ànya ya: ago kugui a'do ro 'diri, mbara ro Ðgwa miro Kristo ya, ago kwoyei ta robe n̄gye ro losi lämu'du ono ya, tana usu ànya robe 'diri ro, ago äzi robe ruindu se ga ndra aza ya, Känisa miro ya, Yesu Kristo Ðgwa miro Opa'ba amaro si se Gloria ndi Taoro be ka'do rigye, 'bädri äduako. *Amen.*

OPI nyelepe ama taoye cini amaro ya si, yauni para miro si. Mishwe ama ga driya n̄gaopa okyeako miro si: tana losi cini amaro etoro ayero, ago andero miya, määrä Ävuru Alokado miro robe, ago ädu ro yauni miro si, märu adri äduako robe, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

TATOKPE Lu ro, se lävu tauni cini te ono käti ya amiro ndi tauni amiro be 'du Lu uni ndi n̄galu ndaro ago kpa Ðgwa ndaro, Yesu Kristo, Opi amaro ro ya, ago äru Lu Mbarapara ro Täpi ro Ðgwa ro, ndi Tori Alokado robe, ka'do ami lako ago kori ami be le äduako. *Amen.*

TA ORA MÄTU RUINDU'BA 'DESI O'BA RO

(Ordination of Priests)

Ondro tu se Bisi'bu kaka'da be kosate oko, Mätu Kyenoybo ro vosi oko Taope kode Rulo'ba ayena gwo, se ka losi ànya se ikyibe ruindu'ya ro edrena, ago ta se ono si ndi a'doni Känisa Kristo ro ya ago 'do si ndi lidri ri 'dina iyi tana otini losi ànyaro ya.

Käti Acidikono, ondro nda i'do, 'di se anjibe vona ya 'do, ezina lidri cini o'baro gwo Bisi'bu kandra (se 'dooko nda orivoya Giti dri loto Tara'biza Alokado lomvo) 'dooko 'dina iyi ede arate nja oko 'desi atana gwo ekye:

TÄPI ororo ru Lu si, mezi lidri kwoi yauono te o'bani vo ruindu 'desi ro ya.

Bisi'bu

MI'BA mi amiro kombi kado, ta lidri se nyezina be Mämäri ro ta, a'doni ànyäri nja tauni ànyaro ya, ago a'do ànyaro Lu'baro be, losi ànyaro oyeni rri liku Lu ro ta ndi ede Känisa Ndaro robe.

Acidikono ozana gwo ekye:

MEJI vo ànyaro te, ago mojo ànya kpa te, ago mamabe ànya ojo ndi.

'Dooko Bisi'bu atana gwo lowa ri ekye:

LIDRI kado, kwoi ni ànya se ma'ba mi be driigye, Londro Lu kole gi ndi, uruni ruindu alokado ruindu'ba ro ya owo: Tana ojonai vosi, musu ta aza ko te, oko äzi ànya te ono vo ruindu ro lämu'du ro ono ya, ago ànya kpa ro ni se 'debe re owo. Caoko ondro azaka amiro se ni ta aza te ànya lagaza ndi takozi para azaka be te ànya lomvo, se tana ro, aba si ku 'dina 'do uruni ruindu alokado ono ya, mi'ba nda kefo Ävuru Lu ro si tana se aza 'do 'bo e'di ya ka'dani.

Ago ondro taenji 'desi ndi ta se aza kalagana be 'do ka'do te endaro oko, 'dooko Bisi'bu e'bena 'di 'do dri gwo o'ba ako, madale 'di se ikicu be 'do edrena tana lutu 'diri taenjina 'do ta.

'TA ORA MÄTU RUINDU'BA 'DESI O'BA RO

'Dooko Bisi'bu (o'bana se azaka usu be 'diri o'bani 'do gwo mätu lowa ro ya) nda ndi Ruindu'ba se sina ago lidri cini be ongona, ondro ko uzina Litani gwo, ndi mätu be, oso ara be ro käti ronye.

'Dooko ono vosi, Mätu Rumora ro etoni noywa, voywa se uziro be oso kesobe ono ronye:

Mätu Jüruywá

LU Mbarapara ozo'ba ñga se cini kado ro, Mi se Tori Alokado miro si, mira ta ruindu ro toto te amba Känisa ya yauni si, Mindre yauono Ruindu'ba se miro äzi be losi ruindu 'desi ro ya ono; Mi'ba ànya twi tangye ago ñga-emba miro ro si ago nyenja ànya ori wäri si, tana ata si ndi taka'da ànyaro be si, kinduru robe miri losi ono ya 'diriro, gialo räru Ävuru miro ro ta, ago kpa ruede Känisa miro ro ta; takado Opa'ba amaro Yesu Kristo ro si, nda se ka ro ugu ori 'Bädri'ba ro, mibe ndi tro Tori Alokado be 'bädri äduako. *Amen.*

Taegyi. Epeso'ba 4.7

OKO vo amaro cini alo alo ri ate yauni ozo oso ñgaojo ro ñgapäri Kristo ro ronye. Tana ta'doro nda ekye:

Ondro nda oyite kuru, nda aka 'di ururu te embeembero Ago ozo ñgapäri te lidri ri. (Oko ta se ono, nda oyite kuru ono e'diya, anjioko nda cite käti le gini zele. Nda se kocibe vuru gini zele ana kpa ni modona owo se oyite ndra vo'buyakuru kundu, tana nda ko'ba ñga cini robe a'doni twi andivo ero si). Ago nda ozo azakana ri a'doni lazo'bai; ago azakana nebii, ago azakana taope'bai; ago azakana lekye'bai ago miemba'bai; tangye'bai edeni losi ruindu ro oyeni, tana amo lomvo Kristo ro robe; madale mesate cini a'do kpokoro alo taoma ro ya, ago ta Iwgwa Lu ro unina ya, ago a'do 'di 'desi ro ya, ñgaojo oca ñga amba ndra Kristo ro ya.

Ono vosi ta uzini ni Buku Matayo ro yasi, ni Capata njidriasu ya, oso egylbe ono vo ronye:

Matayo 9.36

OKO ondro nda ndre lowa te oko, yana nigwo ànya lomvo, tana ànya te mbaraako ago pererute oso timele lekye'ba ako ronye. 'Dooko nda atagwo taeri'bai ndaro ri, ekye, Jalia ono ñgana amba, oko losi'bai te fere.

TA ORA MÄTU RUINDI'BA 'DESI O'BA RO

Ka'doinye nyämätu Opi ämvu ro, nda kezo losi'bai robe ämvu ndaro ya.

Ondro ko ono ayani se kesobe ono na vo, se ni Capata 'bute Yoane ro yasi:

Yoane 10.1

ENDARO, mata ämiro ono, Nda se koci kote gyolo timele ro ya käläsi yasi, oko tugwo vo aza yasi, anya ni kugu'ba ndi ñgatopa'ba owo. Oko nda se kocite käläsi yasi ono ni timele lekye'ba owo. Ndäri käläsi'ba upia ndi; ago timele eri dri ndaro ndi: ago nda zi timele andivo iro ro ävuru yasi, ago lepe ànya gwo tesi. Ondro nda kolofo andivo ero ro cini te oko, nda 'degwo käti, ago timele sogwo nda vo: tana ànya ni drina te. Oko ànya soko atrai vo, oko umuna ndi ni ànya ri, tana ànya ni dri atrai ro ko. Parabola se ono Yesu pete ànyari: oko ñgase nda kope tana be ànya ri ana, ànya ni kote. 'Dooko Yesu atagwo ànyari kpa to'di, ekye, Endaro mata ämiri ono, Ma ni käläsi timele ro owo. Anya se cini kikyi käti ni märi ni kugu'ba ndi ñgatopa'ba owo: oko timele eri drina kote. Ma ni käläsi owo: ondro 'di aza alo kocite ma si, apana anya ndi, ocina ndi kigye ago efona kpa tesi, ago usuna lowo kado ndi. Kugu'ba ikyi ero, gialo ñga kuguni, ago ufuni, ago pereni: mikyite ono ka'do ero be adri be, ago ka'doi ro be sina ndra. Ma ni timele lekye'ba kado owo: timele lekye'ba kado ozo adri ero gwo timele ta. Anya se gialo päläti'ba yi, ago ko kuzupi yi, se timele ko anyaro, kondre ihwi te ikyivoya oko, dori e'be timele gwo, ndi mugwo, ago ihwi ivu ànya gwo, ago pere ànya gwo: anya mugwo tana anya gialo päläti'ba yi, ndi 'ba ta timele ro ko. Ma ni timele lekye'ba kado owo; ago mäni timele maro ndi, ago se maro ono ni ma kpa ndi, kpa oso Täpi kuni ma be ono ronye, ago mäni Täpi kpa oso inye; ago ma'ba adri maro vuru timele ta. Ago ma kpa timele aza be, se ko ni gyolo ono ro: be märi ànya kpa ezini; ago ànya erina dri maro 'da ago ànya a'dona gwo ärigboko alo, timele lekye'ba alo zele.

Bisi'bu 'dooko rite giti ero dri atana gwo ànyäri oso nonye:

NYERITE yauono, ädrupii, ago kpa vo se ojo ta amiro be ndrwi ire kigye ya, ago kpa ni rulo'ba se a'ba te

TA ORA MÄTU RUINDU'BA 'DESI O'BA RO

ämiri yau ago kpa ñgaemba alokado se otopete ni taegyi lazo'bai ro ya si, anjioko 'desi lämu'du ro losi ono ro se äzi ami be te kigye ono. Ago yauono molo'baru ämiri kpa to'dina Ävuru Opi amaro Yesu Kristo ro si, ämiri tana oyini ndi anjioko vo se 'desi äzi ami be kigye ono vo lämu'du yi ago längyi ätina ro ni ndra. Anjioko ami te lazo ugu'bai lidri vo okwa'bai ro, kunduenga'bai Opi ro; ñgaembani ago miomba ozoni ago 'di katı Lu ro dri ecani, ago ñga urini rigye, ago timele Kristo ro se pereru be urini, ago kpa ñgwa ndaro se 'bädri taoroako ono ya, apa robe Kristo si äduako.

Miyi tana ondoalo ndi mi dri, anjioko lakaza se äpäri be mirigye ono lämu'du ro para. Tana ànya ni timele Kristo ro owo se nda gyete odra ero si, se kari ndaro ro te tana ro. Känisa ndi lowa se be miri ruinduni rigye 'do ero ndäri oso ñgutti se 'di aza 'bete iri ronye ago kpa te lomvo Ndaro. Ago ondro ta aza ka'dote Känisa na 'do ri, kode 'diaza alona ro ri koziro reti usuusu ro, taotiako miro si 'dooko mini 'desi taenjina ro ṙo te ago kpa taezana ro se siondreko keso be voigye ana. Tana ta'doro nyusu ädu ruindu amiro se Dgwa Lu ro ri tavona tana anjioko ni ñgutti o'beo'be Kristo ro se kpa ṙo ni lomvo Ndaro owo. Ago mindre kado nyedre losi amiro ko, taoti amiro ndi ñgaemba be, madale minde ta se a'dobe miya lutu oso kama miro ronye, vo se cini ozona be ago se oye be ozoni taoti miro zele be, ezini le Tadriole Taoma ro ya Lu uni be, ago le a'do ombaombaro 'du, ñgye Kristo ya tana vo ka'do robe i'do ami lako ta ñgaemba to rota mäti ya, ca ta mondra ro ori ya ta.

Yauono losi miro 'do ka'do te lämu'du ro ago kpa reti na te amba ro para 'do, ni kado taoti amba si, ndi ñgaemba be a'doni ämiri losi oye'baro aro'boya be Opi se 'ba ami be losi se 'desipara ono ya ri; ago ko ämiri o'deni toromoga kode azi o'bani o'deni. Caoko ami nya'dona ndi mbara-ako ta kwoi oyeni ñgye inye, tana Lu toto ni ole ndi mbara oyenaro be ozo'ba na yi. Ta'dota si ndi ämiri mätni ya cini si, Tori Alokado ndaro ta. Oso mini be 'do ronye, ämiri liti to aza si losi längiekye 'do se ni adri lidri ro opa ro 'do drina umuni te i'do, oko ñgaemba si, rulo'ba si se uruni kpa ni Taegyi Alokado yasi, ago ori amiro kpa ṙo a'doni voigye ro, wo nyambara ri, ami embasi amba

TA ORA MÄTU RUINDU'BA 'DESI O'BA RO

Taegyi Alokado ya, a'do amiro ndi 'di amiroyi rooran voigye ro, a'doni 'du ota Ata Lu ro voro, ago tana gialo ta alona 'dota, be ämiri onjani nga amba azaka lomvo (ro amba ga oso se mini be onjani lomvoigye ronye) taoti se cini awi 'bädri ro ndi ngaembana be.

Mama ndi kado ta cini iyi mitri ru ndi ago nyusu vona te amba teinye tu ono ri esa ako, ago mi'ba mi te, yauni Lu ro si andivo amiro ozoni cu losi ono ya, se tana si Lu ni ami uzini kigye, ka'do inye, oso a'do mbara amiro voro, ämiri te andivo amiro ovoni cu taoti amiro, ndi tauni amiro be, nga alo ono ya. Ago nyämätuna 'da 'du ro Lu Täpi ri A'do pa'baro 'Diopa'ba amaro alodi Yesu Kristo ro si, ngaopa Vo'buyakuru ro Tori Alokado ro ta, tana tauzi si ondoalo, ago a'do 'diri Taegyi Alokado ro ojona si, minde omba ro be nya'do ro be kpa mbara be ruindu amiro ya; ago turo turo nyojo robe ori amiro ndi ori lidri amiroi ro o'bani wäri, Ago o'bani a'doni ngaembana Kristo ro voro, tana nya'do robe 'diri Lu'baro ago kpa taka'daro ro lidri ri o'deni voigye.

Ago yauono lowa Kristo ro koto kala be voaloya ono, kunii ole ago tausu ya amiro ro vona robe, ta cini kwesi yasi, ago tao'ba amiro kwesi ka'do robe ami tomba ro ro ga losi na kwesi oyeza kado, miza taeji kwesi drina ro re ro se mao'bana be ämiri Ävuru Lu ro si, ago kpa Känisa ndaro ro si ono, kpa ro nga na se alo ezi tana atana be iyi ta.

INYE'DO mima ndi endaro ya miro ya, äzi mi gi ndi Iuzi oso ole Opi amaro Yesu Kristo ro voro, ago ta ora Känisa se Bisi'bu be Sudan ya ono vo ro ruindu na ya ya?

Tadrioza. Mama ndi inye.

Bisi'bu

INYE'DO mimabe Taegyi Alokado ojo ndi ngaembana ni Adri äduako usuza taoma si Yesu Kristo ya ya? Ago inye'do nya'dona ndi nja, ni Taegyi Alokado yasi, ngaembana oyeni lidri se ozote miri vona ondreni ono ri, ago ko nga to aza embani se si be omani ngaopa äduako ta, oko toto alo se mimabe Taegyi Alokado le drina ndi 'do ayani ya?

Tadrioza. Mamate, ago yauni Lu rosi mate ro mio'ba be.

TA ORA MÄTU RUINDU'BA 'DESI O'BA RO

Bisi'bu

INYE'DO nyozona tauni 'diri miro ndi mbara si, Iruinduni ngaemba Sakaramento oyeni ago ngaembana Kristo robe, oso Opi 'ba otana be ronye, ago oso Känisa ono käti be ronye Ota Lu ro voro, tana 'dooko nyemba lidri se ozobe miri taoti miro ya robe tauni 'diri cini si, tana iyi unini ago ätini ya?

Tadrioza. Mayena ndi, ngaopa Opi ro si.

Bisi'bu

INYE'DO nya'dona ndi nja tauni 'diri si ngaembana se kowero ago to 'do, se ojokote Ata Lu ro be onani, ago njebel ro, kpa ire ro miomba ndi rulo'ba be oyeni ayani, 'diadravo ro ri, ndi 'dimbara robe se orivoya cini vo miro zele, oso tu oyena ro kolebe ronye, ago tu kandra kadona ro kesate ya ya?

Tadrioza. Mayena ndi inye, Opi a'dona te ni Opa'ba maro.

Bisi'bu

INYE'DO nya'dona ndi 'diri mätu ya, ago Taegyi Alokado uzi ya, ago ta ngaembaro azaka be ya, se ka ngaopa ozoni ta alo 'do vona unini ya ya, ta ngaembaro awi 'bädri ro ndi lomvo ro be onani pere ni mire si ya?

Tadrioza. Ma andivo ma'ba mi ro te oyeni inye, ngaopa Opi ro si.

Bisi'bu

INYE'DO nyojona ndi mbara cini amiro si ori andivo amiro ro o'bani ndi katidri amiro robe, oso ngaembana Kristo ro voro, ago oso mbara amiro ojobe oyeni ronye, ndi tro ànya be a'doni taka'daro ro Gboko Kristo ro riya?

Tadrioza. Ma'bana andivo maro ndi kigye, Opi gi te ni Opa'ba maro.

Bisi'bu

INYE'DO ori miro ya, oso mbara miro voro, nyojona ndi mbara cini miro si, a'do liatokpe ndi ngalu be ätini ayani Kristo'ba cini lako ago ndrana ànya se ozote, ago se kode ozona 'da taoti miro zele kai lako ya?

Tadrioza. Mayena ndi inye, Opi gi te ni Opa'ba maro.

TA ORA MÄTU RUINDU'BA 'DESI O'BA RO

Bisi'bu

INYE'DO taoro si mirona 'desi miro ndi, ndi 'desi lazaka be, se a'do vo miro ondre ro ozona be ànya rigye o'deni yai'dwesi ago ole cini si, n̄gaemba ànyaro se Lu voro ya ago andivo miro o'bani taedre 'diri ànyaro zele ya?
Tadrioza. Mayena ndi inye, Opi gi te ni Opa'ba maro.

'Dooko Bisi'bu oygana gwo kuru, atana gwo ekye:

LU Mbarapara se ozo ole ono ni ämiri n̄ga kwoi Loyezana cini ono, kozo mbara ago kotomba ami kpa tana kwoi ondezana inye, tana ndaconde losi se ndaro se keto be ami ya ono robe, Yesu Kristo Opi amaro si.
Amen.

*Ono vosi alena, lowa ri mätuni titi ro ya si, saa fere ta iyi ta Lu ri,
'dooko ata kesobe ono ugu uzini kode oygoni ongo Bisi'bu oygona kode
uzina mina alo, lidri kpa inye nda vosi, cini kaya si.*

VENI, CREATOR SPIRITUS

Nyikyi Tori Alokado, nyeyi lindri amaro
Ago nyiliru ama asi vo kuru ro si
Mi se ni Tori 'di äru ro
Mi se nya n̄gapäri akpaakpa ro ozoni.

Ta äru ro miro ni kuru si
Ni n̄gatomba, adri, ndi asi n̄galu ro
Mipa 'di n̄gaeyi äduako si
Tana n̄gaondre furafura mi amaro ono ta.

Nyäru ama ago Nyi'dwe ama se möyuro ono
Yauni ndra miro si
Mina kyila'baazi amaro lozo, nyozo tatokpe 'ba ya
Vo se mi ni lepe'ba yi, takozi eci ko.

Nyemba ama, Täpi, Dgwa, be unini,
Ago Mi, kpa tro se gogwo 'Dialo ro
Tana rri'ndroa cini ya äduako
Ono ka'do robe longo amaro ro 'du;

Räru takado para miro äduako ta,
Täpi, Dgwa, ndi Tori Alokado be.

TA ORA MÄTU RUINDI'BA 'DESI O'BA RO

Ondro 'do kokyete oko, Bisi'bu mätuna gwo nonye ekye:

Mi'de mämätu

LU Mbarapara, Täpi Vo'buyakuru ro ono, mise n̄galu läduako miro, ndi takado be ama ta ono si, se nyozo Dgwa alodi miro se nyulu tawi Yesu Kristo te ämäri ono, a'doni Utwe'ba amaro ro ago Eto'ba adri äduako ro, se ondro nde ama utwe te wäri ro ondra ndaro si oko, oyite vo'buyakuru ya zo lazo'bai, Nebii, Taope'bai, 'di ede'bai ndi Ruindu'bai ndaro be gwo gbikyi 'bädri ya, se losi nai, ndi ruindu nai be si, nda koto kala lowa ro te 'desi ni cuku cini 'bädri ro yasi, räru äduako oyeni Ävuru Alokado Miro ri. Tana takado 'desipara yauni miro ro ta, ago kpa tana, ta si mi ni ruindu'ba miro se yau nojwa kwoi uzini losi ago ruindu alo ono ya, se a'bate n̄gaopa lidri ro ta, mozo aro'boya miri ya cini si, märäru ago maye taoro miri molo'baru miri möyu si Dgwa se alodi äruäru miro si 'di se cini nojwa kwoi ndi se lozo kai be, se kayi be Ävuru Alokado miro uzina ono, mi'ba ama robe a'doni aro'boya be rri ro, n̄ga cini kado azaka miro ta. Ago mugu ombo robe driyaro ondoalo mi uni ya ago kpa taoma mi ya ndi Dgwa miro be ya Tori Alokado si. Ta'dota Ruindu'ba miro kwoi si ndi ànya se a'ba ànya kwoi be ruindu'ba miro ro driigye ono si, Ävuru Alokado miro äräru robe äduako ago a'do kado 'Bädri miro ro kugu a'do robe 'desi, Ävuru Dgwa modo miro ro, Yesu Kristo Opi amaro si, se 'Bädri'ba ro tro Mi be ndi Tori Alokado be se 'Bädrina ni äduako. **Amen.**

*Ondro mätu ono kokyete oko, Bisi'bu ndi Ruindu'ba azaka be o'bani
dri gwo 'di se ale be o'bani ruindu ya dri ba alo alo. Ago ànya osona
kaya gwo ba alo alo Bisi'bu kandra, ago Bisi'bu atana gwo ekye:*

NYA'DO Tori Alokado be losi ruindu ro Känisa Lu ro ya ta, se yau ozote miri drio'ba amaro si ono. 'Di se takozina nye'bete e'bena ànya ndi, ago 'di se takozina nye'be ko dri e'bena ànya kpa ko. Ago nya'do lari'ba 'diri Ata Lu ro ro, ago kpa Sakaramenta Alokado (se andrebe mi si Bapatisi ya ago Rumora Alokado ya), Ävuru Täpi ro ya, Dgwa ro ya ndi Tori Alokado ro be ya. Amen.

TA ORA MÄTU RUINDU'BA 'DESI O'BA RO

'Dooko Bisi'bu ozona Baibolo gwo ànyäri alo alo 'dooko ànya drigba kaya si, ndi Bisi'bu ekye.'

MIRU drikaca Ata Lu ro opezana, ago Sakaramenta, Alokado oyezana lowa ri vo se oye mi o'bani kigye ana ya.

Ondro 'do andete oko, Taoma se Naisini (Nicene) ro argona gwo kode äzina gwo ago ni ono vosi Bisi'bu uguna Mätu Rumora ro oyena gwo, 'di se cini ozo drikaca be rigye iyi ri onyani tro alo ago orinai dri gi ndi vo se a'ba dri be ànya dri kigye 'do ya madale ànya nde Rumora te.

Ondro ande Rumora te oko mätu jürujwa äduro vosi oko, dori teinye dri äru oye ako oko ayena mätu jürujwa kwoi gwo.

TÄPI yauniro parandra molo'baru miri ta äru ro miro vo'buyakuru ro ezoni Ruindu'ba miro kwoi dri, tana aso tángye robe ànya lomvo, ago Ata Miro se atana be kala ànyaro si ka'do robe kado be ndra, ago ko tana se atana be ri a'doni ta awiro alona. Ago yauni miro si mipa ama ma'do robe eri'ba ago uru'ba nga se lingiekye kai ewena be ni Ata Alokado ndra miro yasi ro, kode se ojobe rere Ata miro be ronye, si ni liti ngaopa amaro ro; tana taata ndi taoye cini amaro ya, märi räru miro vona robe ayani, ago a'do 'desi 'bädri miro ro kuigu ombo robe, Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

MI'DE kätiämäri, Opi, taoye cini amaro ya yauni parandra miro si, ago nyugu ama lepe 'du dri ya ro, ngaopa miro si; tana losi cini amaro, etona robe, oye robe ago ande robe mi ya, tana märäru Ävuru Alokado miro robe, ago ädu ro yauni miro si märu adri äduako ro be Yesu Kristo Opi amaro si. *Amen.*

TATOKPE Lu ro, se lävu tauni cini te ono käti ya amiro ndi tauni amiro be 'du Lu uni ndi ñgalu ndaro ago kpa Igwa ndaro Yesu Kristo, Opi amaro ro ya, ago äru Lu Mbarapara ro Täpi ro, Igwa ro, ndi Tori Alokado ro be, ka'do ami lako ago kori ami be le äduako. *Amen.*